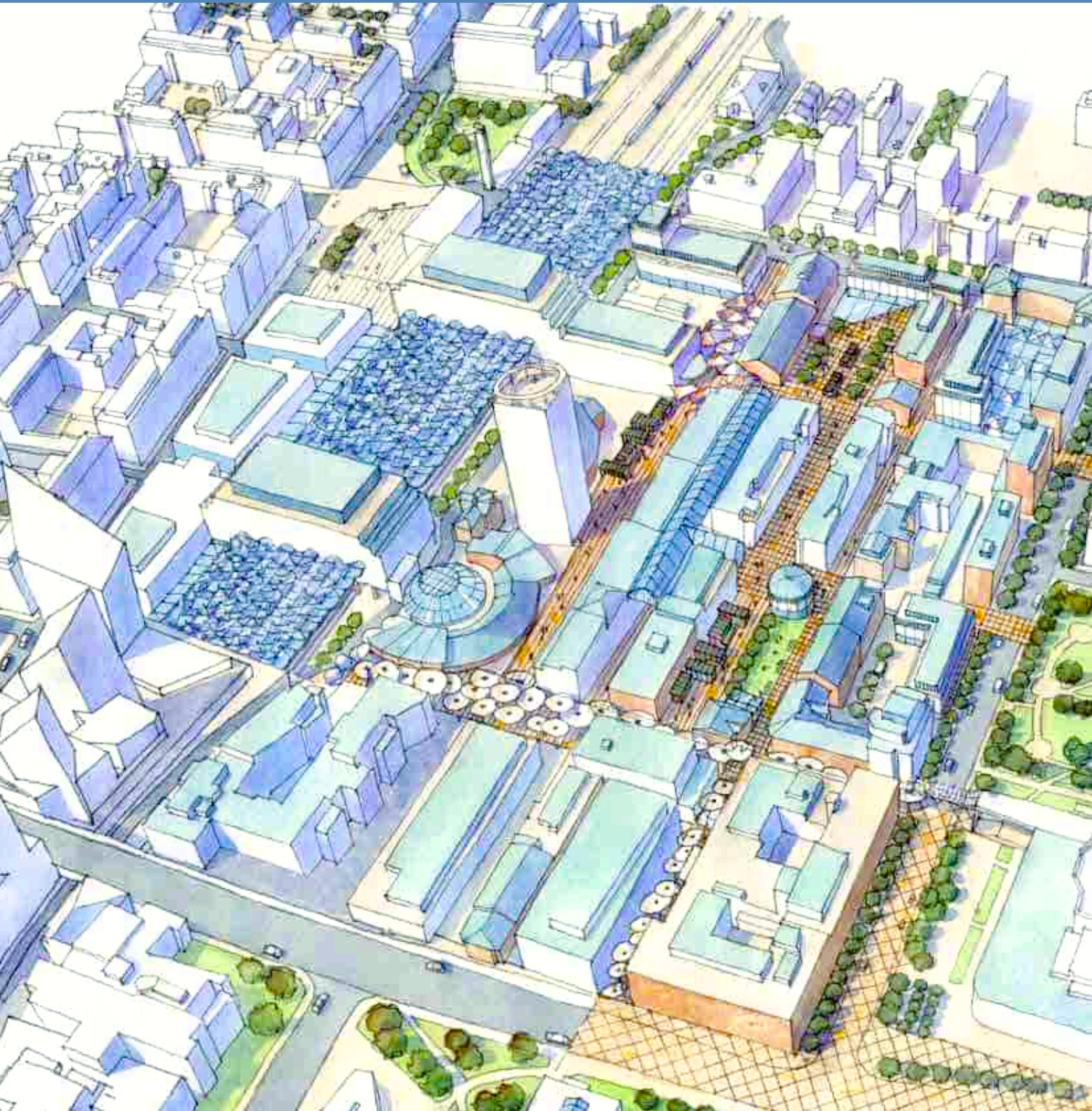

VISIO TULLI⁺-ALUEESTA

YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE-PROSESSI TAMPEREEN KESKUSTAN KEHITTÄMISEKSI

SUUNNITTELUHAASTEENA TAMPEREEN KESKUSTA

Tampereen kaupungilla on kunnianhimoisia suunnitelmia, joiden tavoitteena on kehittää keskusta-alueita, täyttää sille Helsingin jälkeen Suomen toiseksi tärkeimpänä kaupunkina asetetut odotukset sekä taata kaupungin fyysinen, yhteiskunnallinen ja taloudellinen tulevaisuus. Kaupungit ovat valtavan monimutkaisia paikkoja, eikä Tampere tee tästä poikkeusta. Kaupungin valmisteleman Viiden tähden keskustakonseptin haasteena on sovittaa yhteen kattavat ja kokonaisvaltaiset strategiat ja yksittäisten tilojen ja rakennusten yksityiskohtaiset tarpeet. Näin säilytetään tasapainoinen hierarkia ja mittasuhteet, mikä mahdollistaa kaikkien palojen yhdistämisen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Tullin alue on Tampereen entinen tullikortteli. Alue on kipeästi uudistamisen tarpeessa, koska Tampereen rautatieasema ja leveä raidealue muodostavat estevaikutuksen kaupungin länsi- ja itäosien välille erottaen alueen suurelta osin keskustasta.

Tullin alueen voimavaroja ovat sosiaaliset kohtaamispaikat sekä tärkeät naapurustot, kuten Tampereen yliopisto ja Tampere-talo, jotka keskustan läheisyydestä huolimatta kärsivät etäisyyden ja eristyneisyyden vaikutelmasta. Koska Tulli sijaitsee aivan Tampereen rautatieaseman vieressä ja sen sijainti on erittäin strateginen ja keskeinen, sen yhteyksiin ja kaupunkiympäristön laatuun liittyvien ongelmien ratkaiseminen on avain myös ympäröivien alueiden yhteyksien uudistamiseen.

Tämän haasteen ratkaisemiseksi Tampereen kaupunki tilasi uuden kaupunkisuunnittelustrategian Tullin alueelle suunnittelukonsultti John Thompson & Partnersilta (JTP). Strategia toteutetaan ottaen huomioon suuri joukko alueella jo tekeillä olevia suunnitelmia ja hankkeita.

SIDOSRYHMÄT

1

KUMPPANIT

Tampereen kaupunki

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy

Tampere-talo

Liikennevirasto

VR-Yhtymä Oy:n kiinteistöyksikkö

Destia

Sito

Finnpark Oy

Technopoliksen yrityspuisto

Keskinäinen Työvakuutusyhtiö Elo
(ennen 31.12.2013 Eläke-Fennia)

NCC-kansihanke

Arkkitehtistudio M&Y (Kilpailu)

SUUNNITTELUTIIMI

John Thompson & Partners, Lontoo

Von Zadow International, Berliini

Gillespies, Glasgow

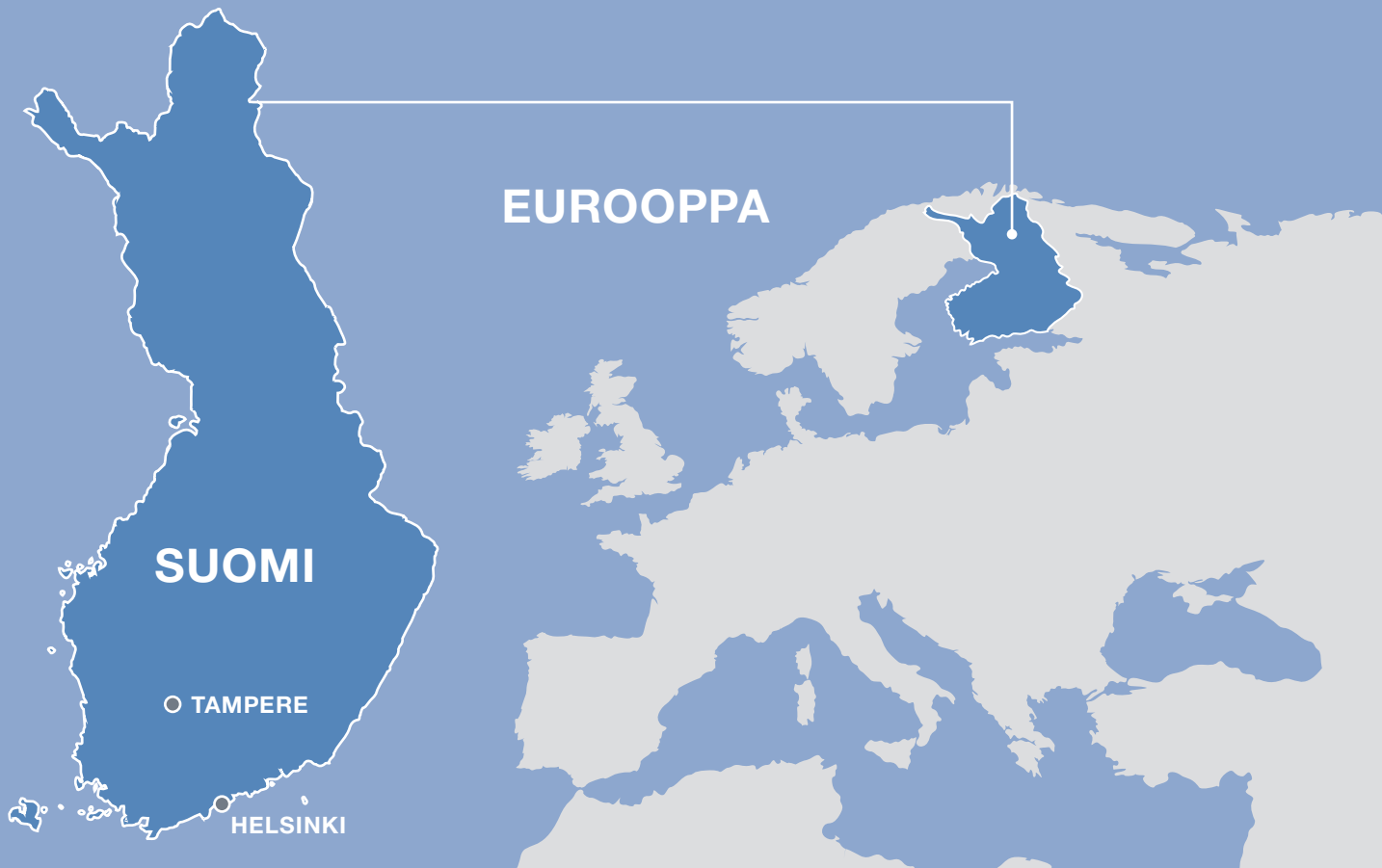

Urban Engineering Studio, Lontoo

CHARRETTE-RAPORTTI

Tampereen keskustavisio kehitettiin yhteistoiminnallisten charrette-työpajojen avulla, jotka järjestettiin elokuussa ja lokakuussa 2013. Tätä ajatushautomoprosessia rahoittivat avainkumppanit, jotka antoivat John Thompson & Partnersille tehtäväksi mahdollistaa yhteistyö ja kehittää uusi konsensushakuinen suuntaa-antava yleissuunnitelma.

Suomenos: Translatinki Oy

LÄHESTYMISTAPA JA TÄRKEIMMÄT TULOKSET

JTP vastasi sille annettuun haasteeseen kokoamalla monialaisen kaupunkisuunnitteliijoista, maisemasuunnitteliijoista ja liikennestrategisteista koostuneen suunnittelutiimin, joka osallistui kahteen charrette-työpajaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin viranomaisten ja kaikkien paikallisten sidosryhmien kanssa. Perättäiset charrette-työpajat tarjosivat tälle korkeatasoiselle päätöksentekijäjoukolle ennen kokemattoman mahdollisuuden tutustua toistensa pyrkimyksiin ja siten kehittää yhdennettyjä ajatuksia ja strategioita Tullin alueen sekä siihen rajoittuvien maa-alueiden ja aseman alueen uudistamiseksi.

Tässä asiakirjassa raportoidaan charrette-työpajoista ja niiden tuloksista, jotka voidaan jakaa kolmeen kategoriaan:

1. LIIKKUMINEN

- Keskustaan ehdotetun hitaan liikenteen ydinkeskustan laajentaminen koskemaan myös Tullin aluetta sekä yhtenäistetyn ja monimuotoisen liikkumiskonseptin kehittäminen aseman ympäristöön mukaan lukien uudet jalankulku- ja pyöräily-yhteydet radan aiheuttaman estevaikutuksen kumoamiseksi.
- Itäisen aseman porttikonseptin sekä Tampere-talon ja yliopiston rautatieasemaan, keskustaan ja ympäröiviin

alueisiin yhdistävän uuden kävelyakselin luominen mukaan lukien eläviä, uusia, kovia ja pehmeitä maisemaelementtejä sisältävät yleiset tilat Tullin kaupunginosassa.

2. RAKENNETTU MUOTO

- Ehdotukset uusien liikerakennusten sijoittamiseksi raiteiden päälle ja viereen sekä suunnittelukonsepti, jolla luodaan asemalle sopiva saapumisen tuntu.
- Uudet asuin- ja kulttuurirakennukset Tullin alueelle ja yliopiston tehostaminen ja monipuolistaminen uusilla rakennuksilla, tiloilla ja yhteyksillä, joilla kampus muutetaan UniverCityksi.

3. PROSESSI

- Paikallisista sidosryhmistä koostuvan Tulli-tiimin perustaminen johtamaan Tullin alueen visiota koskevaa yhteistoiminnallista päätöksentekoa sidosryhmien toisen charrette-työpajan viimeisenä päivänä laatiman TULLI+-perustamiskirjan ohjaamana.
- Lista hankkeista, jotka Tulli-tiimi tulee toteuttamaan vaiheistetun kehittämisohjelman mukaisesti lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnittelukilpailujen kautta mukaan lukien nopeisiin tuloksiin pyrkivä konttipuistokonsepti, jolla käynnistetään elävän kaupunkielämän palauttaminen Tullin alueelle.

1. YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE	5	5. TULLI+-VISIOTYÖ	61
Charrette-konseptit	7	Yleissuunnitelman kerrokset	63
TULLIN alueen charrette-prosessi	9	- Olemassa olevat vetovoimakohteet	65
TULLIN alueen työpajat	11	- Monimuotoinen asuinkäyttö & uudistaminen	67
2. LÄHTÖKOHDAT	13	- Keskeiset tilat, puistot ja aukiot	69
Haaste	15	- Maamerkit ja näköalan katkaisijat	71
Keskustastrategia	17	Veturitalien kehittäminen	73
TULLI+-alueen määrittely	19	Yleisten alueiden strategia	75
TULLIN alueen tavoitteet	21	- Ympäröivät kadut & uusi viheryhteys	77
TULLIN alueen sidosryhmät	23	- Pääaukion uudistaminen	79
3. SIDOSRYHMIEN ALUSTUS	25	- Uusi vihreä puisto	81
Suomen Yliopistokiinteistöt Oy	27	- Sinisen linjan katettu yhteys	83
Tampere-talon toimija	29	- Ensisijaisesti jalankulkijoille tarkoitetut kadut	85
Finnpark Oy:n pysäköintitilat	31	- Konttipuisto - elävöittäminen	87
Technopoliksen yrityspuisto	33	Tullin alueen valaistusstrategia	89
Keskinäinen Työvakuutusyhtiö Elo	35	Liikkumisstrategia	97
NCC-kansihanke	37	- Kävely & pyöräily	99
Tullikamari	39	- Autoilu & pysäköinti	101
Liikennevirasto	41	Aseman kehittäminen	103
VR-Yhtymä Oy:n kiinteistöyksikkö	43	- Asemakortteli	105
4. SUUNNITTELLINEN LÄHESTYMISTAPA	45	- Kulku ja yhteydet	109
Keskusta	47	- Aseman pysäköintitalo & aseman päälle rakentaminen	111
Lontoon King's Crossin esimerkistä oppiminen	49	- Aseman kattaminen	113
Wienin keskustan katukehän esimerkistä oppiminen	51	- Asema-aukio & uusi linja-autoasema	117
Vihreä kehä & hidas liikenne	53	- Asemakilpailun alustus	119
Konseptityöpajan tuottamat alustavat ideat	55	UniverCity-kampus	121
		6. TULEVAT TOIMET	127
		Yhteistoiminnalliset kilpailut	129
		Lista TULLI+-alueen hankkeista	131
		TULLI+-alueen vaiheistus	133
		TULLIN perustamiskirja	135

1

YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE

Tampere Centre Vision Workshop

19.09.2019

LIVING IN TULLI

DREAMS

TRICK

Hot

MAT

W

W

W

MIKSI YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE?

1. Erittäin monimutkaiset tilanteet

Charrette-työpajat ovat erinomainen menettelytapa tilanteissa, jotka koskevat lukuisia sidosryhmiä ja liittyvät strategiaan ja erittäin merkittäviin kaupunkisuunnittelupäätöksiin, koska ne mahdollistavat kaikkien ympäristöllisten, poliittisten ja taloudellisten intressien oikeudenmukaisen ja läpinäkyvän huomioimisen.

2. Aikaisemmat prosessit eivät tuottaneet tulosta

Charrette-prosessi tilataan usein, kun normaalit kehitystyökalut, kuten arkkitehtuurikilpailut, eivät ole tuottaneet tyydyttävää tulosta. Joskus charrette-työpajoja käytetään ratkaisemaan konflikteja ja pattitilanteita, jotka ovat tärkeän tulevaisuuden kehityksen tiellä.

3. Ulkopuolisten tuoreita näkemyksiä

Charrette-prosessin kannalta on olennaista, että sitä johtaa ulkopuolinen, kokenut ja monialainen ammattilaisryhmä. Tiimin jäsenten riippumattomat ja neutraalit näkemykset mahdollistavat paikalliset prosessit ja sellaisten suunnitteluohjeiden tuottamisen, jotka vastaavat alustusta, heijastelevat aikaisemmin esitettyjä ideoita ja huomioivat sidosryhmien toimintasuunnitelmat. Ne saattavat tarjota uusia ajatusmalleja pitkään jatkuneisiin ongelmiin.

4. Viestinnän vauhdittaminen

Charretten perusajatus on saattaa sidosryhmät yhteen, mikä kannustaa näkökantojen ja ajatusten vaihtoon samalla, kun osallistujat kehittävät yhdessä ratkaisuja. Se luo liikevoimaa, jonka tuottamiseen kaikki sidosryhmät ovat tervetulleita vaikuttamaan, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin toimijat ja paikalliset, alueelliset ja jopa kansalliset viranomaiset. Tämän aikaansaaminen ei ole aina helppoa, mutta koska charrette ei luo pelkästään foorumia, jossa voi tulla nähdyksi ja kuulluksi, vaan myös mahdollisuuden vaihtaa ja tuottaa uusia

ajatuksia, jopa kaikkein merkittävimmät toimijat osallistuvat yleensä niihin. Tämä puolestaan mahdollistaa hankeviestinnän läpimurrot, jotka ovat epätodennäköisiä perinteisiä suunnitteluprosesseja käytettäessä.

5. Parempia päätöksiä

Kaupunkisuunnittelutilanteen läpikäyminen yhdessä niin, että kaikki eri sidosryhmät ja päätöksentekijät voivat osallistua keskusteluun ja kehittämistyöhön, tuottaa huomattavasti paremman käsityksen tilanteeseen liittyvistä ongelmista sekä asioista, joita tulee tai ei tule tehdä. Tuloksena päätökset, kuten julkiset suunnitteluohjeet ja yksityiset sijoitukset, pystytään tekemään huomattavasti parempaan tietopohjaan nojaten.

6. Lisäresurssit

Charrette-prosessit tuottavat usein enemmän kuin alkuperäisessä alustuksessa on arvioitu. Luovan työn, jännittävien tulosten ja tulevaisuuden mahdollisuuksien innoittamana joukkoon liittyy uusia sidosryhmiä ideoineen, kun ne ymmärtävät hankkeen kaikkia osapuolia hyödyttävän luonteen. Charrette-työpajojen osallistujat löytävät usein uusia julkisen rahoituksen tapoja, joilla tuetaan hankkeen toteutumista. Charrette-raporttia voidaan myös hyödyntää erinomaisena erilaisten tulevien aloitteiden markkinointityökaluna.

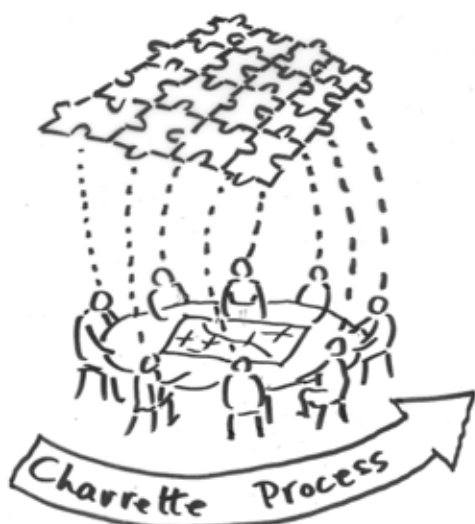

7. Nopeampi kehitys

Yhteistoiminnan kautta suuri joukko tärkeiden sidosryhmien jäsenistä ja päätöksentekijöistä saa paremman käsityksen tilanteen monimutkaisuudesta, mikä helpottaa jatkotoimia; charrette-työpajoilla on läpimurtovaikutus, joka voi nopeuttaa kehitysprosessin etenemistä.

8. Toimivampia tuloksia

Charrette-prosessin holistinen näkökulma toimii perustana yhtenäistetyimmille ratkaisuille: ilman yhtenäistettyä suunnittelua ei saada aikaiseksi korkealaatuisia ja paikkaidentiteettiä luovia ratkaisuja. Alueen tuleville käyttäjille ja asiakkaille tarkoitettujen tilojen, palveluiden ja käyttötarkoitusten suunnittelu ei saa perustua yksilölliseen laatikkoajatteluun tai yksityisessä omistuksessa olevien kiinteistöjen rajoihin. Charrette-työpajat antavat osallistujille mahdollisuuden luopua laatikkoajattelusta, jolloin tulokset ovat kaikkien kannalta toimivampia.

Charrette-prosessi

9. Parempaa kestävyyttä

Yhteistoiminnallinen ajattelu johtaa integroidumpiin, kestävämpiin ja ihmislähtöisempiin ratkaisuihin, jotka tukevat sosiaalista elämää ja terveyttä sekä lisäävät resurssien jakamista, infrastruktuuria ja kestäväää liikkuvuutta.

10. Valmistautuminen julkiseen osallistumiseen

Charrette-työpajat tarjoavat turvallisen, luottamuksellisen ilmapiirin, joka mahdollistaa läpinäkyvän ja luovan viestinnän sidosryhmien välillä. Valinnaisena jatkotoimenpiteenä prosessiin voidaan osallistaa myös laajempi joukko ihmisiä yhteisösuunnitteluprosessien kautta.

11. Tiimin rakentaminen

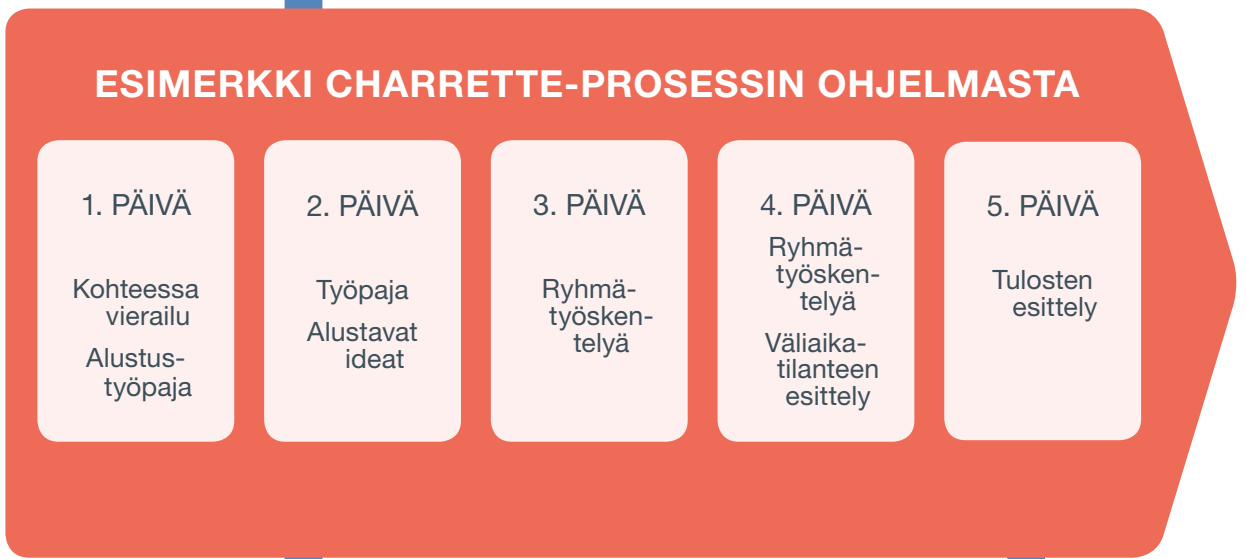
Erittäin monimutkaisissa ja paineenalaisissa hankkeissa charrette-prosessi auttaa tunnistamaan avaintemoja ja viestimään niistä erilaisista toimijoista ja aloitteentekijöistä koostuvalle tiimille. Tyypillisesti tämä johtaa toimijoita yhdistävään tiiviiseen yhteistyöhön sen sijaan, että jokainen niistä toimisi itsenäisesti aiheuttaen konflikteja osapuolten välillä.

Paikallinen tiimi

ESIMERKKI CHARRETTE-PROSESSIN OHJELMASTA

TULLIN CHARRETTE-PROSESSI

YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE

9

TULLIN ALUEEN PROSESSI

Charrette on yhteistoiminnallinen prosessi, jossa suunnittelutiimimme työskentelee läheisessä yhteistyössä asiakastiimin kanssa yhtenäistettyjen ehdotusten kehittämiseksi tarkastelualueelle. Charrette-metodologia, jota käytämme hankkeissa monissa Euroopan maissa sekä Venäjällä, Lähi-Idässä ja Kiinassa, on suunniteltu nopeuttamaan päätöksentekoprosessia, **hajottamaan raja-aitoja sekä luomaan visio**, jonka kaikki sidosryhmät kokevat omakseen.

Tampereen prosessin keskeisenä osana järjestettiin **kaksi charrette-työpajaa**, joita ennen ja joiden välillä ja jälkeen työtä tehtiin Isossa-Britanniassa ja Saksassa. Ensimmäinen konseptityöpaja järjestettiin elokuussa 2013. Työpaja keskittyi ideoihin käsitteellisellä tasolla ja tutki perustason suunnitteluvaihtoehtoja alueella. Kävimme läpi suuren joukon ideoita yhdessä paikallisten

sidosryhmien kanssa, joiden joukosta lupaavimmat ja sopivimmat valittaisiin jatkokehitystä varten.

Myöhemmin järjestetyn suunnittelutyöpajan tarkoituksena oli tunnistaa parhaat konseptit ja kehittää niitä yksityiskohtaisemmiksi selkeiden ideakokonaisuuksien luomiseksi, jotka voitaisiin yhdistää Tampereen kaupungin tulevaan vuoden 2014 aikana kaupunkisuunnittelukilpailuja varten valmisteltavaan alustukseen.

JTP:n johtamaan suunnittelutiimiin kuului 5-8 ulkopuolista jäsentä, joiden joukossa oli strategisteja, ideoitsijoita, tuottajia ja mahdollistajia. Asiakastiimi vastasi tietopohjan valmistelusta ja paikallisten, alueellisten ja valtiollisten sidosryhmien kutsumisesta yhteistyöprosessiin.

Kokonaisuudessaan hanke kesti noin 9 kuukautta ensimmäisestä huhtikuusta tapahtuneesta asiakaskontaktista kuvitetun visioraportin toimittamiseen joulukuussa 2013. Prosessia jatkaa joukko paikallisia sidosryhmiä yhdessä kaupungin viranomaisten kanssa, mikä vie prosessia askeleen lähemmäs toteuttamista.

VISIORAPORTTI

- Työpajojen tulosten tarkastelu
- Kuvitetun visioraportin ja strategisen kehityskonseptin tuottaminen

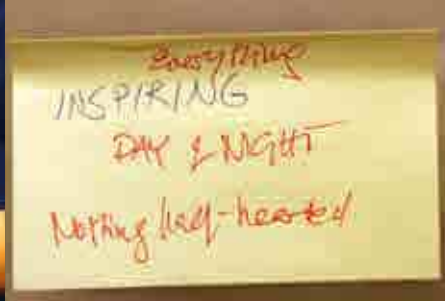
11/ 2013

TULLI-TIIMI/ JULKISTAMINEN

- Tulosten julkistaminen
- Tulli-tiimin perustamisilmoitus ja yhteistyökutsu
- Tulevaisuusohjelman perustaminen
- Toimintasuunnitelmasta sopiminen

1/ 2014

TULLIN ALUEELLA ASUMINEN

Tullin alueella asumista käsiteltiin työpajassa, joka järjestettiin täysistuntona. Sen aikana osallistujat listasivat aseman ja Tullin alueita asuin- ja työpaikkoina koskevat avainkysymykset sekä

joidenkin Tullin alueen ja keskustan välisistä huonoista yhteyksistä kärsivien tärkeiden toimijoiden, kuten Tampere-talon ja yliopiston erityisintressejä. Tärkeimpiä esiin tulleita asioita olivat:

ONGELMAT

- Toiminnan puute, turvallisuuden tunne pimeällä
- Varastoalueen tuntu
- Omistajien mielenkiinnon puute
- Ankeat tilat
- Asuinpaikkojen puute
- Tylsät kadut, pelkkiä toimistoja
- Hämmäntävät pysäköintijärjestelyt
- Selkeiden reittien puuttuminen, Pinninkatu on liian kapea, isot tiet ovat liian vaarallisia
- Vihreiden keuhkojen puuttuminen
- Tylsä ja kömpelö yliopistokampus

UNELMAT

- Mielenkiintoinen paikka Tampereella ja Suomessa. Pakollinen vierailukohde.
- Turvallinen ja miellyttävä solmukohta, toiminnan keskus alueella
- Paljon kulttuuria
- Uusia puistoja ja uusi viheryhteys
- Eläviä katuja, paljon ihmisiä, jotka asuvat ja liikkuvat alueella kävellen ja haluavat pysyä siellä
- Inspiroiva, värikäs ja tarjoaa nähtävää
- Hybridirakennukset asumiseen ja kaupalliseen toimintaan
- Ostoksilla käyminen, opiskelu ja vapaa-aika
- Lisää valoa
- Hyvät sisäiset yhteydet
- Tullin alue osana keskusta-alueetta ilman, että rata estää yhteyksiä
- Lisää asuntoja
- Korkeampia rakennuksia
- Suomen liike-elämän keskus
- Ei autoja katutasolla missään alueella
- "Sininen linja" kävellen liikkumista varten, suojattu sateelta

RATKAISUT

- Uusia liittoumia: tee, työskentele ja opi yhdessä muiden kanssa!
- Helppoja tuloksia tavoittelevia hankkeita on helppo muokata charrette-prosessiin osallistuvien ihmisten tarpeisiin
- Selkeiden strategisten ratkaisujen luominen – toteuttamisaikataulut
- Koordinaation lisääminen omistajien välillä, tavoitteiden asettaminen
- Rahaa tuottavien ratkaisujen mahdollistaminen
- Yksittäisten toimitusten aikajana
- Yksittäisistä ratkaisuista yhteisiin ratkaisuihin
- Huolellisesti toteutetut kilpailut
- Aloitetaan nyt! Välittömät toimenpiteet
- Kaduista päättäminen – Tampereen kaupunki ja kiinteistöjen omistajat
- Opiskelijoiden osallistaminen katujen elävöittämiseen
- Yliopistokampuksen eri käyttötarkoitukset
- Kaavan muuttaminen asumiskäyttöön
- Lisää asuntoja uusiin rakennuksiin
- Omatoimisen rakennustoiminnan edistäminen ja salliminen
- Näyteikkunat ja katutaso kaupalliikkeet
- Koko alueen kattavat integroidut pysäköintiratkaisut
- Maan yläpuolisten pysäköintirakenteiden hävittäminen
- Tapahtuma-aukioon investoiminen, jolla siitä tehdään houkutteleva tapahtumien järjestämispaikka. Vuodenaikaistapahtumien järjestäminen
- Aukiolla järjestettävät tapahtumat vaativat sähköä, vettä ja jätehuoltoa – kuka näistä vastaa, Juhani Pentinmäki
- Kaupungin väripaletti
- Hyvät jalankulkuyhteydet ja yhteiset päätökset tavoista, joilla reittejä elävöitetään
- Alueen pitäminen rosoisena – liiallista klinisyyttä tulee välttää
- Osa Tullin alueesta tulee pitää kustannuksiltaan edullisena
- Omien paikkojen luominen

TULLIN ALUEEN TYÖPAJAT

YHTEISTOIMINNALLINEN CHARRETTE 11

TULLIN ALUEEN TYÖPAJAT

Valmistelu on avainasemassa

Ennen TULLI+-alueen tärkeimpien yksityisten ja julkisten sidosryhmien yhteen saattamista tarvittiin huolellinen strategia ja toteutettavissa oleva aikataulu. Kummankin charrette-työpajan ideoista, sisällöstä ja ajoituksesta piti ensi sopia tärkeimpien päätöksentekijöiden kanssa. Tärkein päämäärä oli saattaa kaikki osapuolet yhteen ja saada heidät osallistumaan prosessiin aktiivisesti. Yksittäiset vierailut olivat välttämättömiä prosessin selittämiseksi ja yksittäisten osapuolten intressien kuulemiseksi ennen yhteistoiminnan aloittamista.

Kaksivaiheinen charrette-lähestymistapa

TULLI+-hanke kosketti varsin monia sidosryhmiä, joista osaa kuten kansallisia raideliikennöitsijöitä oli vaikea saada osallistumaan. Tästä syystä päätettiin järjestää kaksi charrette-työpajaa. Työpajojen väliin jääneiden kuuden viikon aikana ensimmäiset ideat käytiin läpi ja tehtiin tarpeelliset valmistelut toista työpajaa varten. Tämä mahdollisti sen, että pystyimme paneutumaan moniin suunnittelukysymyksiin syvällisemmin. Samalla sidosryhmien osallistuminen lisääntyi toisessa työpajassa, mikä kasvatti osallistujien välistä yhteyttä ja luottamusta merkittävästi.

Työmenetelmät

Täysistuntona järjestetyt työpajat, käytännön suunnittelutapaamiset ja kohteessa vierailut varmistivat aktiivisen osallistumisen. Sidosryhmät itse tuottivat visuaaliset pöytäkirjat jokaisesta tapaamisesta. JTP:n suunnittelutiimin jäsenet jatkokehittävät työpajojen tuloksia ammattimaisiksi ratkaisuuksi.

Visioraportti uudelle Tulli-tiimille

Charrette-prosessin tuloksena perustettiin uusi Tulli-tiimi. Olemme valmistelleet ja koonneet työpajojen tuottamat tärkeimmät tulokset tähän visioraporttiin. Tätä kaupunkisuunnittelukehystä seuraamalla Tullin alueesta on pian mahdollista luoda upea, asuttava ja elävä alue!

2

LÄHTÖKOHDAT

Paulina Ahokas
Toimitusjohtaja, Tampere-talo

“Tampere-talo haluaa yhdentyä paremmin yliopiston ja kaupungin kanssa. Jokaisen vierailijan tulisi löytää helppo, turvallinen ja katettu yhteys asemalta meille Tullin alueen läpi.”

Hanna Saario
Tullintorin kauppakeskus

“Kauppakeskuksemme remonti on loppumetreillä ja tarkoituksena on avata rakennusta joka suunnalta. Erityisesti haluamme auttaa Tullin aukion elävöittämisessä!”

Minnakaisa Kuivalainen
Tullikamarin Kulttuurikeskus

“Klubimme ei ole vain koko kaupungin vaan myös laajemman alueen vetovoimatekijä. Tapahtumien hallintaa ja tiloja voitaisiin kuitenkin parantaa huomattavasti nykyisestä.”

Markku Hiltunen
Finnpark Oy

“Ratkaisemme kaikki ongelmat!”

Antti Pyötsiä
Keskinäinen Työvakuutusyhtiö Elo,
Ovenia / Realprojekti

“Meille Tullin alue on houkutteleva paikka olla ja investoida. Olisimme valmiita osallistumaan rakennustemme välisten tilojen parantamiseen ja elävöittämiseen ja ehkä jopa ottamaan vastuullemme lisärakennuksia.”

Mikko Leinonen
NCC Oy, kansihanke

“Emme halua, että hankkeemme on erillään muusta kehityksestä. Yhdessä saamme paremman käsityksen ihmisvirtojen sijoittumisesta ja siitä, miten pystymme palvelemaan niitä parhaiten. Kiitos tästä työpajasta!”

Kari Kankaala

Tampereen kaupungin kaupunkikehitysryhmän johtaja

“Tullin alue on avain Tampereen tulevaisuuteen. Se on tällä hetkellä erittäin aliarvostettu ja juuri tämän haluamme muuttuvan.”

Olli Niemi,

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy

“Yliopisto ei saa näyttää kuolleelta paikalta. Kampukselle saapuvat ihmiset haluavat nähdä, mitä on meneillään!”

VISIOHANKKEEN PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET

Tampereen kaupungin strateginen keskustahanke on kutsunut kaikki Tullin ja rautatieaseman alueiden tärkeimmät sidosryhmät osallistumaan vision luomiseen alueen kehittämiseksi osana kasvavaa ja elävää ydinkeskustaa.

Tavoitteena on luoda laaja-alainen ja yhteinen ydinkeskustan visio sekä tarkentaa ja kehittää kahta kaupungin strategisen kehityskonseptin olennaista osaa: Tampereen valtimoa ja kampuskaupunkikonseptia.

Tähän kuuluvat:

1. Kattavan kehyksen luominen alueen kehittämiseksi sekä käynnissä ja alkamassa olevien hankkeiden tukeminen.
2. Tärkeimpien sidosryhmien tavoitteiden huomioiminen prosessin varhaisessa vaiheessa.
3. Aivoriihi ja uusien näkökulmien synnyttäminen alueen kehittämiseksi kaikkien sidosryhmien välisenä yhteistyönä.
4. Alueella olevien yritysten, instituutioiden ja palveluiden välisten synergioiden tunnistaminen ja kehittäminen.
5. Suomen valtion ja Tampereen kaupungin yhteisenä hankkeena kehitettävää Tampereen keskustaa koskevan keskustelun herättäminen.
6. Laajemman tarkastelun tuominen Tampereen keskustan toiminnollista konseptia 2013 koskevaan keskusteluun kaupunkisuunnittelun näkökulmasta.
7. Vuoden 2014 suunnittelukilpailun suunnittelussa avustaminen, jonka tavoitteena on tuottaa ideoita Tampereen keskustan kehittämiseksi ja yhdistämiseksi ympäröiviin alueisiin.
8. Pohjatyön tekeminen Tullin alueen yleissuunnitelmaa varten, jonka valmistelu alkaa vuonna 2014.
9. Osallistuminen tekeillä olevan keskustan strategisen osayleiskaavan valmistelutyöhön.

Tiivistäminen

Tampereen valtimo

Kampuskaupunki

Vetovoimainen ja elävä

Vihreä identiteetti

Liikenteen rauhoittaminen

TULLI⁺-alue

Tampereen kaupungin suunnittelijoiden pallodiagrammit, jotka selventävät useiden suunniteltujen suurhankkeiden välisiä yhteyksiä ja riippuvuuksia sekä niiden tärkeysjärjestystä.

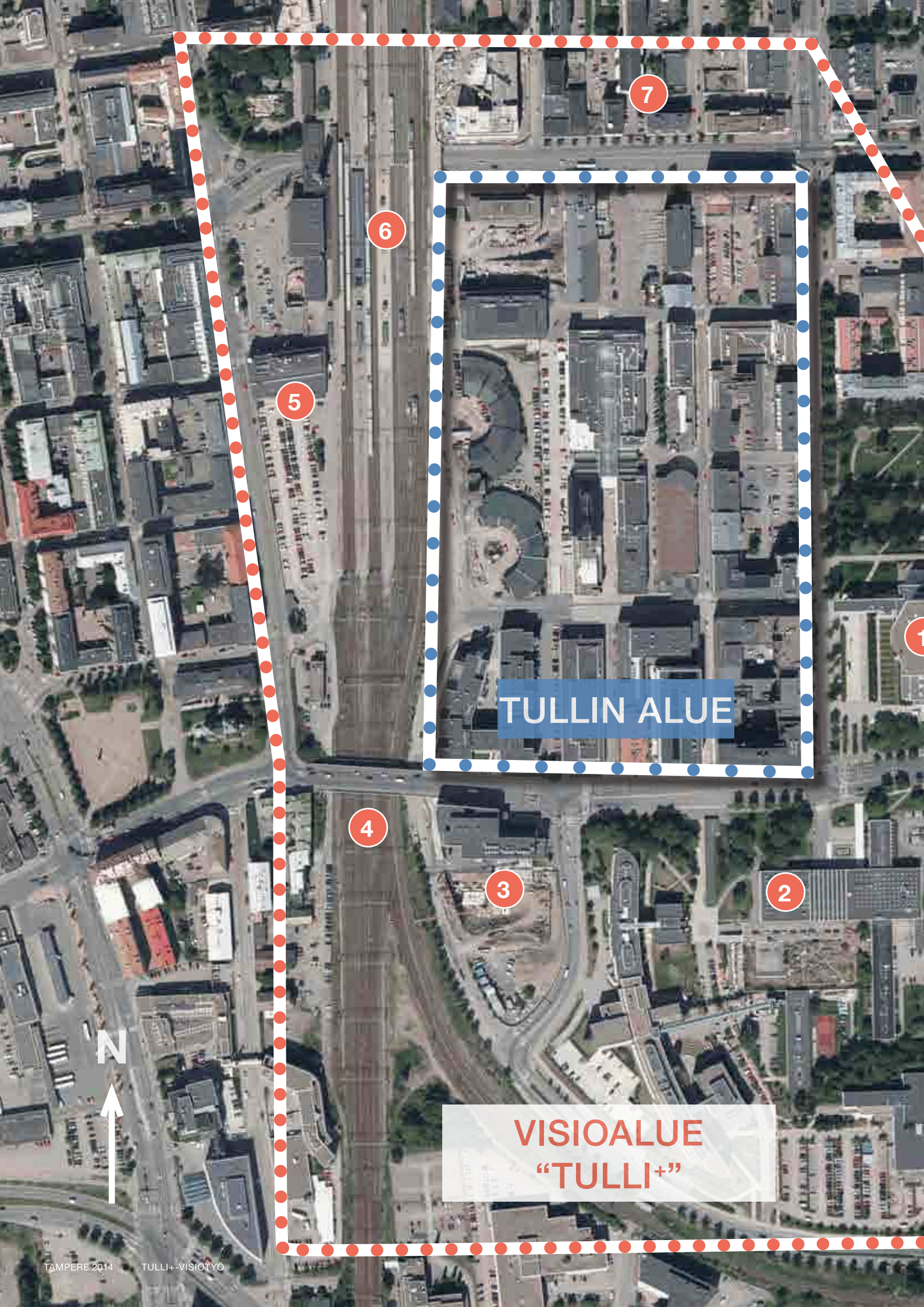

KESKUSTASTRATEGIA TÄHÄN MENNESSÄ

Tampereen kaupunki on omaksunut hyvin aktiivisen roolin kaupungin tulevan kehityksen suunnittelussa. Vuosien varrella on tuotettu lukuisia strategisia asiakirjoja, jotka selvittävät keskustan tulevien hankkeiden haasteita, mahdollisuuksia ja tarpeita. Kaupunginhallitus hyväksyi 6.4.2013 laajan **Tampereen keskustan kehittämisohjelman**, jossa yhdistyvät 12 suunnitteluprosessia ja yli 49 keskeistä kehityshanketta, jotka ohjaavat visiota **Viiden tähden keskustasta**.

Näitä hankkeita ovat:

- Maankäyttösuunnitelmat, yleissuunnitelmat, ja strategiset kehittämissuunnitelmat
- Kaupunkisuunnittelu- ja arkkitehtuurikilpailut
- Liikkuvuuskonseptit raitiovaunuille, linja-autoille ja pyöräilylle
- Katuverkko, tunnelit ja pysäköintihankkeet
- Viheralueet, koski, puistot ja boulevardien kehittäminen
- Ranta- ja virkistysalueet
- Tapahtumapaikkojen kehittämissuunnitelmat
- Kiinteistöjen kehittäminen rautatiealueen ympäristössä
- Kansihanke
- Hotellihankkeet
- Vähittäiskaupan alueet ja ostosmahdollisuuksien kehittämissuunnitelmat
- Uusien asuinalueiden, kuten Ranta-Tampella ja Eteläpuisto, rakentaminen
- Kaupunkirakenteen tiivistämisen alueet, kuten Tammela ja Amuri
- Keskustakorttelien uudistushankkeet
- Tärkeimpien kaupunkiaukioiden parantaminen

7

6

5

1

TULLIN ALUE

4

3

2

N
↑

VISIOALUE
"TULLI+"

“TULLI+”-ALUEEN MÄÄRITTELY

LÄHTÖKOHDAT

TAMPEREEN KESKUSTAVISIO - SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualueen keskus on Tullin alue, joka on entinen tullivyöhyke rautatiealueen itäpuolella. Sen on tulevaisuudessa tarkoitus toimia ympäröivien alueiden uutena keskuksena, jossa yhdistyvät eri käyttömuodot. Tästä syystä me käytämme termiä TULLI+ korostamaan sitä, että pyrkimyksenämme on luoda yhtenäistetty visio, joka vahvistaa yhteyksiä ja riippuvaisuuksia ympäröivien alueiden kanssa ja välillä.

Näihin lukeutuvat seuraavat tärkeät toimijat Tampereella:

1. Tampere-talo
2. Tampereen yliopisto
3. Technopolis ja Tulli Business Park
4. Uusi Kansi-hankevisio
5. Tampereen aseman nykyiset ja tulevat rakennukset
6. Tampereen rautatieasema
7. Tammelan asuinalue

Analysiskartta vuoden 2012 taloustutkimuksesta

- Tonnialet :
- Päivittäistavarakauppa, grocery
 - Tavaraistokauppa, Department store
 - Muotikauppa, Fashion
 - Terveystieteidenkauppa, Health
 - Erikoiskauppa, special
 - Sisustuskauppa, Interior
 - Tilaa vuokralle kauppa, large store
 - Banks, post office, insurance, real estate
 - Palveluyritykset, services
 - Ravintolat, kahvit, hotellit, restaurants, hotels
 - Käytetyn tavaran kauppa, second hand
 - Autokauppa, huoltamotoininta, cars, gasoline
 - Muu käyttö, other
 - Tyhjä tila, empty

TULLIN ALUEEN TAVOITTEET

LÄHTÖKOHDAT 21

KAUPUNGIN TAVOITTEET

Kaupungin suunnittelijat ovat painottaneet kaikissa asiakirjoissaan, esityksissään ja tapaamisissaan Tullin alueen merkitystä Tampereen tulevaisuudelle. Alueen sijainti aivan rautatieaseman ja keskustan vieressä on ideaalinen, mikä tarkoittaa valtavaa potentiaalia, jos tämä melko tylsä, yhteyksiltään huono ja yhteydet ympäröiviin alueisiin estävä alue saadaan muutettua eläväksi kaupunkikortteliksi, joka luo lisäarvoa sekä itselleen että ympäröiville alueille.

Siksi kaupunki haluaa Tullin alueelle merkittävän roolin kaupungin kokonaisukehitykselle asetettujen tavoitteiden täyttämiseksi. Näitä tavoitteita ovat esimerkiksi:

- Tilojen luominen 5 000 uudelle asukkaalle Tampereella ja asuntojen tarpeen vähentäminen kaupungin sisällä
- Nuorten houkuttelevuus kaupungin keskustaan
- Edullisempien asuntojen tarjoaminen
- Uusien työpaikkojen keskittäminen aseman ympäristöön
- Liikenteen ruuhkautumisen ja autovaltaisten ympäristöjen vähentäminen sekä kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen parantaminen
- Läpikulkuliikenteen ohjaaminen kaupungin reuna-alueille muuttamalla kaupungin keskusta hitaan liikenteen vyöhykkeeksi
- Keskustan toimivuuden ja houkuttelevuuden lisääminen niin, että se voi kilpailla onnistuneesti kaupungin ulkopuolella sijaitsevien ostoskeskusten kanssa

Erityisesti Tullin alue:

- Parantaa yhteyksiä ja sidoksia kaupungin itä- ja länsiosien välillä, rautatiealueen ylitse sekä yliopistolle ja Tampere-talolle
- Luo toimivaa infrastruktuuria koko alueelle
- Tarjoaa uusia tapoja houkutella ihmisiä muuttamaan alueelle
- Tarjoaa tapoja avointen tilojen aktivoimiseksi
- Lisää yhteistyötä maanomistajien, palveluntuottajien, kehittäjien, suunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja muiden sidosryhmien välillä
- Esittää tapoja suojeltujen veturitalien hyödyntämiseksi tulevaisuudessa

Tero Tenhunen,
Hankejohtaja, Tampereen
kaupungin keskustahanke

“Meillä on todella monta hanketta meneillään tällä alueella, mikä on hienoa, mutta todellinen haaste on yhdistää ne ja saada ne toimimaan yhdessä. Se on valtava tehtävä!”

THE MAIN PARTNERS AND STAKEHOLDERS INCLUDE:

1. Tampereen kaupungin suunnitteluosasto & Tilakeskus
2. Suomen Yliopistokiinteistöt Oy
3. Tampere-talo Oy (toimija)
4. Liikennevirasto (asema, palvelut ja junaliikenne)
5. VR-Yhtymä Oy:n kiinteistöyksikkö (rata-alueen maankäyttö)
6. Finnpark Oy (pysäköintitilat)
7. Technopoliksen yrityspuisto
8. Ovenia & Keskinäinen Työvakuutusyhtiö Elo (hotelli, Tullintorin kauppakeskus)
9. NCC / kansihanke
10. Tullikamarin Kulttuurikeskus

TULLI+-ALUEEN PALAPELI

Kun tarve kattavalle ja yhtenäistetylle Tullin alueen visiolle oli tunnistettu, kaupungin viranomaiset aloittivat hankkeen kutsumalla kaikki suurimmat toimijat ja maanomistajat osallistumaan yhteistoiminnalliseen charrette-prosessiin.

Hanke käynnistettiin sarjalla aloitustapaamisia, joissa JTP:n suunnittelutiimi haastoi kumppanit esittämään organisaatioidensa tärkeimpiä tulevaisuudentoiveita mukaan lukien niiden toteutumisen tiellä olevat esteet. Olemassa olevista rakenteista johtuen maanomistajat ja muut sidosryhmät eivät tyypillisesti ole tietoisia naapureidensa suunnitelmista, mikä rajoittaa mahdollisuuksia pohtia asioita yhdessä. Mahdollisuuden tarjoaminen toisten ongelmista ja haaveista kuulemiseen avaa ovia yhteisten turhaumien tunnistamiselle, jotka voidaan yhteistoiminnallisen prosessin kautta muuttaa yhteisiksi päämääriksi.

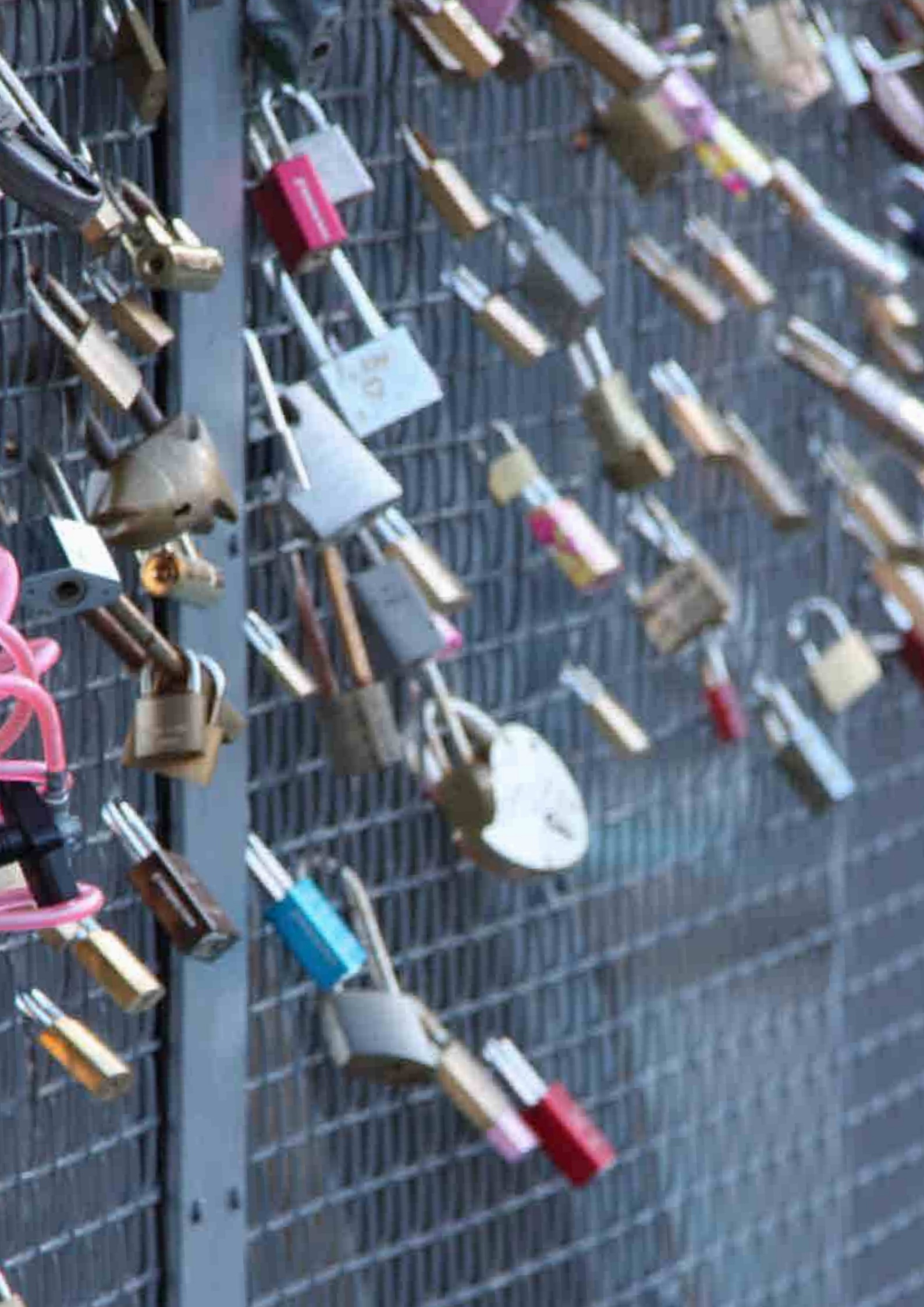
Raportin tämä osa esittelee materiaalia, jonka kumppanit toivat ensimmäiseen charrette-tapaamiseen elokuussa ja jonka kehittämistä he jatkoivat JTP:n kaupunkisuunnittelijoista, maisemoijista ja liikennestrategisteista koostuvan suunnittelutiimin avustuksella toisessa charrette-tapaamisessa lokakuussa.

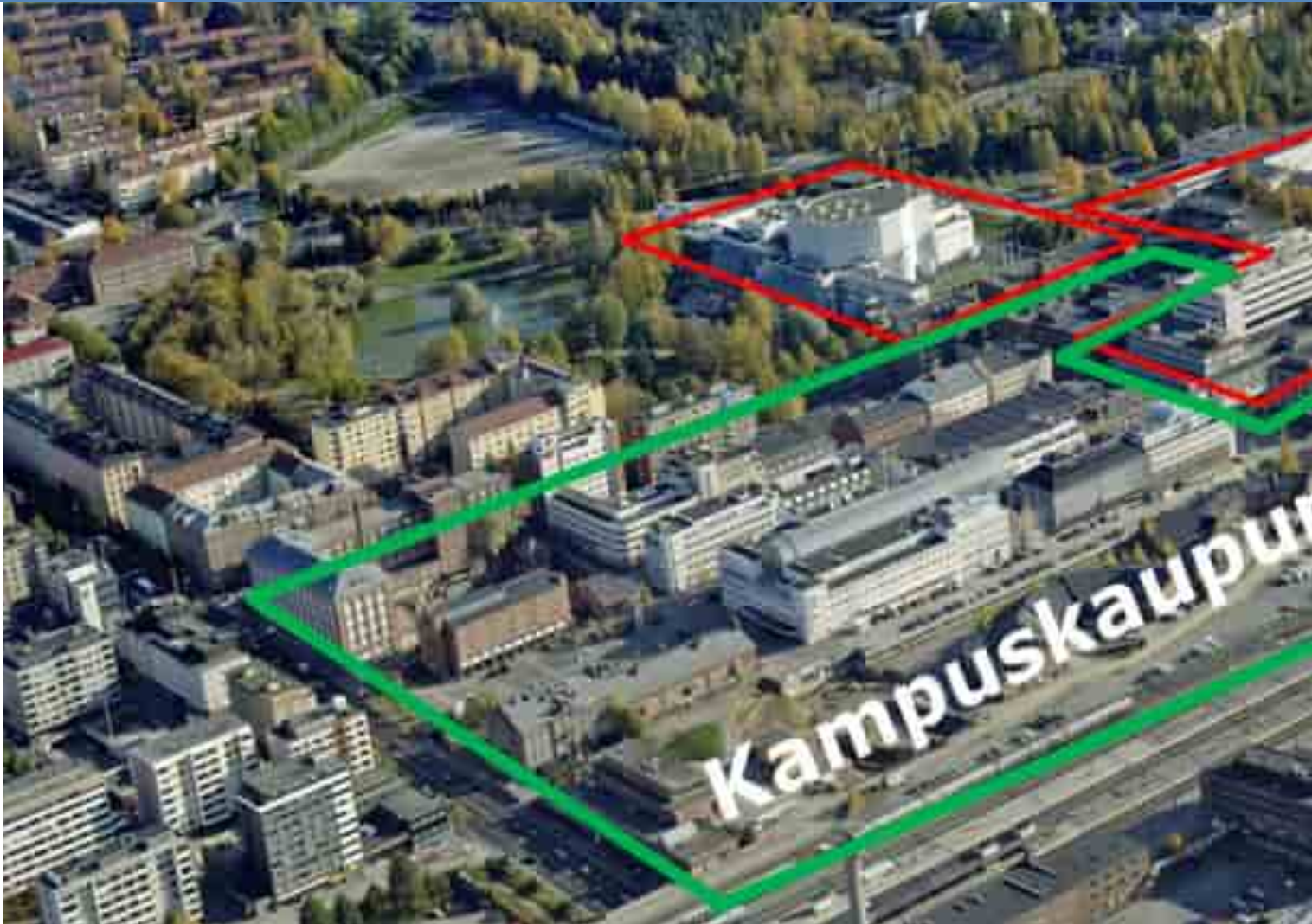

3

SIDOSRYHMIEN ALUSTUS

Akateemisiin toimintoihin:
- Tutkimus ja koulutus

Lisäksi:
- Asumistoiminnot

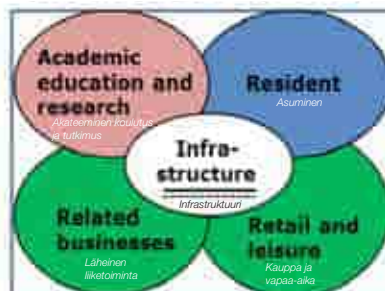
- Kaupan ja vapaa-ajan toiminnot

- Läheistä liiketoimintaa

- Infrastrukturi, joka yhdistää nämä toiminnot houkuttelevaksi oppimis-, työ-, asuin- ja vapaa-ajanympäristöksi

Kampusmallin tulee olla monimuotoinen

KAMPUS ON KAUPUNKI

TU Delft Source: Managing the university campus (Dun Hoop), 2012

Ilmakuva, josta näkyy yliopiston aikaisempi ehdotus Tullin alueen muuttamisesta "kampuskaupungiksi".

Yliopiston "pyhä maa" on poissa muodista. Yliopiston alue on tällä hetkellä liian erillään muista liike-elämän ja kulttuurin toiminnoista. Kampus on kuin "suljettu ja osittain mykkä alue", joka on pyhitetty ainoastaan yliopiston tarkoituksiin. Miten aluetta voitaisiin avata osaksi kaupunkirakennetta? Voidaanko kampusesta yhdessä Tampere-talon ja koko Tullin alueen kanssa luoda uusi kampuskaupunki?

Olli Niemi,
Suomen Yliopistokiinteistö Oy,
Tampere

YLIOPISTON TAVOITTEET

- Yliopiston kampus- ja opetuskonseptit ovat vanhanaikaisia. Ihmiset oppivat parhaiten kaavoista poikkeavilla tavoilla. Meidän täytyy ajatella opetuskonseptimme uudelleen ja **muuttaa kampuksemme kaupungiksi**, joka on toiminnassa vuorokauden ympäri ja eläväisempi virastoaikojen jälkeen sekä viikonloppuisin ja kesälomakuukausina.
- Kampuskaupungista tulisi kilpailija **Helsingin** uudelle Pasilan alueelle
- **Tullin alueesta** tulee hyvin elävä ja houkutteleva paikka, joka tarjoaa erilaisia palveluita opiskelijoille, työntekijöille, asiakkaille, vierailijoille ja naapureille mukaan lukien uudet toiminnot kuten asunnot, toimistot, pienyritykset, kauppaliikheet ja vapaa-ajan toiminnot
- Yliopistokampus **yhdistyy** nykyistä paremmin rautatieasemaan, keskustaan ja uusiin alueisiin, kuten Technopolis, kansi ja Keskusareena: julkiset liikennevälineet, pyöräily, jalankulku ja pysäköinti.
- **Uusien rakennusten rakentaminen** kampusalueelle, vanhojen kunnostaminen. Kuinka paljon uusia rakennuksia voidaan rakentaa yliopiston alueelle jo olemassa olevien toimintojen häiriintymättä? Olemassa oleva asemakaava mahdollistaa noin 30 000 m² lisärakentamisen kampuksella. Miten kampukselle voidaan lisätä uusia rakennuksia niin, että nykyiset korkealaatuiset ja korkealle arvostetut rakennukset näyttäisivät vielä paremmilta tai säilyttävät asemansa?
- **Tampere-talon hotellin** voisi ehkä sijoittaa yliopiston alueen koilliskulmaan
- Tarvitaan paljon lisää **opiskelija-asuntoja ja muita asuintiloja TULLI⁺-alueella**
- Yliopiston näkyvyyden lisääminen uusilla **maamerkeillä** ja nähtävyyksillä
- Noin **2000 ihmistä asuu lähellä** yliopistoa ja kulkee kampuksen läpi joka päivä matkallaan töihin tai takaisin kotiin. Kuinka elävä kampukselta voidaan tehdä?

TAMPERE-TALO OSAKEYHTIÖ VASTAA TAMPERE-TALON TOIMINNASTA

SIDOSRYHMIEN ALUSTUS

29

TAMPERE-TALON TAVOITTEET

Vaikka Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja konserttisali, sen päärooli näiden toimintojen sekä urheilu- ja muiden tapahtumien keskuksena on heikosti tunnistettu. Nykyisellään Tampere-talo tuntuu olevan erillään kaupungista vaikka se sijaitsee aivan Tullin alueen vieressä, koska jälkimmäinen rajoittaa Tampere-talon näkyvyyttä ja jalansijaa ja katkaisee välttämättömiä yhteyksiä rautatieasemalle ja kaupungin keskustaan.

- Tampere-talo on nykyisellään vaikea ja **hankala** löytää rautatieasemalta käsin sekä jalkaisin. Miten saavutettavuutta junalla, paikallisliikenteen linja-autoilla ja autolla voitaisiin parantaa? Miten tärkeimpiä kävelyreitit ja Tullin alueen sisällä voitaisiin parantaa?
- Tarvitaan suora ja hyvin valaistu yhteys rautatieasemalta; ehkäpä **lämmin ja sateelta suojattu** putkityyppinen ratkaisu?
- Tulee etsiä keinoja **ohjata** ihmiset Tampere-talolle rautatieasemalta, linja-autoasemalta sekä kävely- ja pyöräilyreitit pitkin. (Opasteet autoilijoille ovat jo nyt melko toimivat)
- Tilojen kanssa suorassa yhteydessä olevia **pysäköintipaikkoja on liian vähän**: ainoastaan 45 kpl. (Kävelymatkan päässä on kuitenkin 1 006 pysäköintipaikkaa, mutta niiden löytäminen on haastavaa eikä niiden saatavuudesta ole tarjolla tietoa.) Miten pysäköintipaikkojen määrää voitaisiin lisätä ja/tai olemassa olevat pysäköintipaikat yhdistää?
- Tampere-talon alue tulisi **integroida ja linkittää paremmin** yliopistokampuksen, Technopoliksen yrityspuiston, uuden Tampereen Keskusareenan ja kansialueen sekä Tullin, Tammelan ja keskustan alueiden kanssa.
- Tampere-talon omat mahdollisuudet kehittää aluettaan. Mitä **uusia toimintoja/rakennuksia** voidaan harkita?
- Uusi 300 huoneen **hotelli** tulee rakentaa mahdollisimman pian. Parhailaan on menossa kaupunkisuunnittelukilpailu, jolla pyritään löytämään sopivia ratkaisuja mahdollisimman lähelle Tampere-taltoa. Ehkäpä yliopiston kanssa jaettu tila tulee mahdolliseksi tulevaisuudessa?
- Meillä on suunnitelmia Tampere-talon tilojen **parantamiseksi** seuraavan 20 vuoden ajalle.

FINNPARK

FINNPARK OY:N PYSÄKÖINTITILAT

SIDOSRYHMIEN ALUSTUS

31

FINNPARKIN TAVOITTEET

Finnpark on yksityinen yritys, jonka omistaa Tampereen kaupunki ja joka toimii maanlaajuisesti. Sen filosofiana on, että yleiset tilat ja katutaso-tilat ovat liian arvokkaita pysäköintiin tuhlattaviksi. Maantasolla etusija pitäisikin antaa ensisijaisemmille käyttötarkoituksille. Maanalaispysäköinti on osa kaupungin ydinstrategiaa, jolla vähennetään liikennettä kaupungin historiallisissa osissa ja parannetaan niiden jalankulkuystävällisyyttä.

Finnparkin haasteita ovat:

- Viivästykset uusien maanalaispysäköintitilojen rakentamisessa **poliittisen päätöksenteon vaikeuksien** takia
- Jo hyväksytyjen pysäköintialueiden **toteuttamisen hitaus** luo lisäongelmia ja saattaa johtaa uusiin valituksiin
- Uudet ja saatavilla olevan maanalaiset **kapasiteetit eivät ole vielä kokonaan käytössä**. Tarvitaan maanalaispysäköintihankkeiden pysyvää positiivista markkinointia kaupungin taholta.

Finnparkin tulevaisuudenpyrkimyksiä ovat:

- **Useiden uusien maanalaisten "luolien" rakentaminen** on mahdollista ja toivottavaa: esimerkiksi Rautatiekadun alla rautatien vieressä aseman ja uuden kansihankkeen väliin jää tilaa 700 autolle.
- **Tampere-talon ja yliopiston** uusi maanalainen pysäköintihalli, johon on suora yhteys Viinikankadulta.
- Tampereesta tulee pysäköinnin **mallikaupunki Suomessa!**

Tullin alueen kannalta olennaiset maanalaispysäköintiluolimme laajennukset ovat no. 3 Rautatiekadun alla sekä no. 5 & 6 Tampere-talon ja yliopiston alueen alla. Näyttää kuitenkin siltä, että laajennuksella no. 2 Hämeenkadun alla historiallisessa keskustassa sekä yhteydellä P-Frenckelliin on poliittinen etusija.

Markku Hiltunen
Finnpark Oy

Ylionpistonrinne 1901

TECHNOPOLIS OYJ TECHNOPOLIKSEN YRITYSPUISTO SIDOSRYHMIEN ALUSTUS

33

TECHNOPOLIKSEN TAVOITTEET

Yliopistonmäen tontti on yksi neljästä Technopoliksen omistamasta yrityspuistosta Tampereella. Yrityksellä on yhteensä 18 toimipaikkaa Suomessa ja Baltian alueella. Technopolis tarjoaa nykyaikaisia liiketoimintaympäristöjä, yhteistyö- ja verkostoitumismahdollisuuksia sekä konferenssi- ja IT-tiloja yrityksille.

Tullin alueella yrityspuiston sijainti on erinomainen lähellä muita yrityksiä, yliopistoa ja tulevaa kansihanketta. Tampereen rautatieasema on suoraan yhteydessä muuhun Suomeen, pääkaupunkiseutuun ja Helsinki-Vantaan lentoasemaan.

Muita kehityspäitämiä ovat:

- Nykyisen rakennushankkeen valmistuminen saattamalla loppuun **3. ja 4. laajennus**, jotka yhdessä lähes tuplaavat nykyisen huoneistoalan
- **Yliopiston toimintojen** ja start-up-yritysten parempi yhdistäminen
- **Paremmat yhteydet Tullin alueelle** ja erityisesti rautatieasemalle
- Liiketoiminta- ja palvelutilojen kehittäminen yhdessä suunnitellun uuden **kansihankkeen** kanssa
- Kannen, Technopoliksen, yliopiston ja Tullin alueen välisten **liittymäteiden ja jalankulku- ja pyöräilyreittien** suunnittelu yhdessä
- **Yhteisten tilojen**, kuten pysäköintitilojen, kehittäminen kansihankkeen kanssa

KESKINÄISEN TYÖVAKUUTUSYHTIÖ ELON ILMOITTAMAT TAVOITTEET

(ENNEN 31.12.2013 ELÄKE-FENNIA)

Eläkerahasto on investoinut Tullin alueen hankkeisiin ja omistaa tällä hetkellä Tullintorin kauppakeskuksen, uuden Tornihotellin ja puolet Pendoliino-rakennuksesta. Yhtiöllä on kiinnostusta lisäinvestointeihin tulevaisuudessa.

Parhailtaan meneillään oleva Tullintorin kauppakeskuksen parannus on panostus koko Tullin alueen elävöittämiseen, jonka tulisi kattaa:

- Runsaslukuisemmat ja helpommat kulkuväylät ja oikotiet Tullintorin läpi
- Tullinaukion aktiivisemmän käytön edistäminen
- Parempi yhteistyö sidosryhmien välillä
- Tapahtumien, messujen, ruokamarkkinoiden, urheilukokoonnutumisten, kirpputorien ja talviluisteluradan järjestäminen, urheiluseurojen osallistaminen jne.
- Alueen houkuttelevuuden, vehreyden, turvallisuuden, valaistuksen ja pyöräilyreittien lisääminen
- Asuntojen lisääminen, olemassa olevien tilojen ja ullakoiden käytön tehostaminen
- Sivukatujen elävöittäminen ”konttipuiston” avulla sekä paikallisten yritysten tukeminen
- Toiminnan lisääminen!

TULLINTORIN KAUPPAKESKUS LUKUINA

- 2,3 miljoona käyntiä vuodessa
- 20,3 miljoonan euron vuosimyynti
- Yli 40 kauppaa ja palvelua
- Kauppakeskuksessa vietetty aika jää lyhyeksi, enimmäkseen läpikulkuliikennettä rautatieasemalle
- Kiireinen päivisin, hiljainen iltaisin

KANSIHANKE LUKUINA

- Monitoimiareena
48 000 m²/ 10 000 katsojaa
- Asuinkäyttö
6 000 m²/ 200 asuntoa
- Hotelli
12 000 m²/ 250 hotellihuonetta
- Kauppaliikkeet & toimistot
34 000 m²/ 1 500 työpaikkaa

NCC:N TAVOITTEET

Tampereen iso lippulaivahanke, johon kuuluu viisi tornia, kauppaliikkeitä, toimistoja, hotelli, asuntoja ja erityisesti jääkiekkoiluun suunniteltu monitoimiareena, on suunniteltu rakennettavaksi aivan aseman viereen raiteiden päälle. Huippuarkkitehti Daniel Libeskind ja NCC ovat yhdessä kehittämässä hankkeen arkkitehtuurisuunnitelmia sekä toteuttamassa erittäin monimutkaista teknistä suunnittelua ja kaupallista toteutettavuutta.

Kansihankkeen yksityiskohtainen tarkastelu paljastaa kuitenkin muutamia Tullin alueeseen liittyviä seikkoja, jotka NCC:n ja muiden sidosryhmien tulee ottaa huomioon:

- Tullin ja aseman alueiden tilanne on tällä hetkellä melko epätydyttävä. Pelkona on, että **kansihankkeesta tulee saari autiomaan keskellä**. Tämän tulee muuttua!
- **Miten kansi voitaisiin yhdistää** kaupunkiin ja kaupunki kanteen?
- Kaikki mahdollinen täytyy tehdä **alueen aktivoimiseksi**
- Tulevien kehityskohteiden **julkisivun, ei takaosan**, tulee avautua kannen suuntaan
- Kannesta **tulee tehdä tila** eikä pelkkä paikka (John Worthington)
- Olisiko mahdollista **perustaa tarvittavat 850 pysäköintipaikkaa vuorottaispysäköinnin** periaatteelle erillisratkaisun sijaan?

TULLIKAMARIN KULTTUURIKESKUS

SIDOSRYHMIEN ALUSTUS 39

TULLIKAMARIN KULTTUURIKESKUKSEN TAVOITTEET

Vuonna 1901 rakennettu tullikamari on suojeltu rakennus, jota on käytetty kulttuuritoimintaan vuodesta 1988 lähtien. Katutasossa toimivat yksityisesti pyöritetty musiikkiklubi Klubi ja tapahtumasali Pakkahuone, joiden yläpuolella sijaitsevat festivaalitoimistot. Tullikamari tunnetaan hyvin Tampereella ja myös muualla Suomessa, koska siellä järjestetään säännöllisesti monia suosittuja tapahtumia, jotka houkuttelevat paikalle satoja ihmisiä nauttimaan konserteista, teatterista ja tanssiesityksistä. Tiloissa järjestetään myös yksityisiä tapahtumia ja päivällisiä.

Osa **tiloista** on huonossa kunnossa ja kaipaavat päivittämistä pystyäkseen tarjoamaan ammattimaisia palveluita. Tarvetta on esimerkiksi:

- lisätilalle esiintymislavan takana, varastotiloille, henkilökunnan ja yhtyeiden tavaroiden kuljetuksille
- rakentamiselle maanalaisen pysäköintitilan ja Pakkahuoneen välillä aukion alla

Kulttuurikeskuksen instituutiot huolehtivat **Tullikamarin aukiosta** yhdessä Passion- ja Telakka-ravintoloiden kanssa. Aukio on kunnostuksen tarpeessa ja kaipaa myös uusia ominaisuuksia, jotka on suunniteltu mahdollistamaan aukion monipuolinen käyttö. Ne tekevät siitä todellisen kulttuurikohteen sekä auttavat parantamaan Tullin alueen imagoa. Tällaisia olisivat esimerkiksi:

- Kulttuurikeskuksen seinien, aukion ja Tullikadun valaiseminen
- Sähköpistokkeet, vedenpoisto ja jätehuolto aukiolla
- Kyllit ja opasteet rautatieasemalta tuleville vieraille
- Polkupyöräparkki
- Markiisi tai katos yleisön suojaksi
- Ulkolava konsertteja ja tapahtumia varten
- Luistelurata, katujalkapallo, katusähly
- Puita, kukkia, taideinstallaatioita, kuvapylväs
- Alikulku tai ylikulku Tammelan alueelle
- Aita ja valvontakamerat

ASEMAHANKKEESSA MUKANA OLEVAT TAHOT

- Liikennevirasto
- VR-Yhtymä Oy:n kiinteistöyksikkö
- DESTIA:n liikennesuunnittelun konsultit
- Aihio Arkkitehdit Oy
- Tampereen kaupunki
- SITO:n liikennesuunnittelun konsultit
- *Arkkitehtistudio M&Y (Kilpailuohjelma)*

LIIKENNEVIRASTON TAVOITTEET

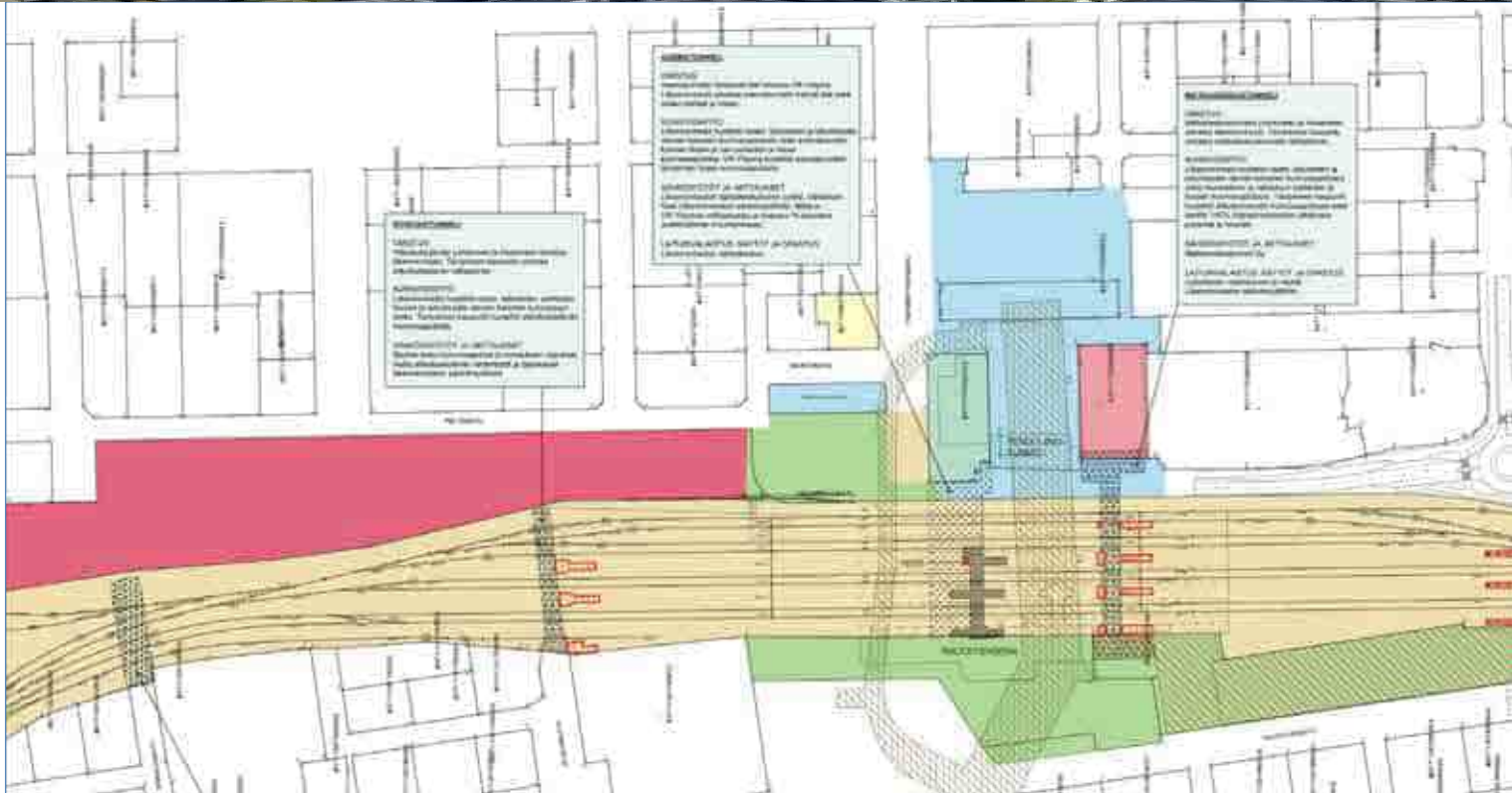
Tampereen asema on Suomen toiseksi suurin ja palvelee yli 12 000 matkustajaa joka päivä. Palveluita on parannettu, mutta lisäpanostusta tarvitaan aseman saattamiseksi kansainvälisten standardien mukaiselle tasolle erityisesti matkustajien näkökulmasta. Esimerkkejä uudistuksista:

Liikennemuoto	Miljoonaa matkustajaa
Juna	4,7 (2012)
Paikallisliikenteen linja-auto	25,4
Seutuliikenteen linja-auto	6,0
Kaukoliikenteen linja-auto	2,0
Taksi	3,5 (matkaa)

- On esitetty ehdotuksia uudesta aseman katosta suojaamaan matkustajia sateelta ja luomaan moderni matkustuskokemus sekä brändäämään Tampereen asema keskisen Suomen tärkeimmäksi matkakohteeksi
- Tampereen aseman kehityksen tukeminen kohti kestävää liikenteen solmukohtaa, joka tarjoaa korkeatasoisia palveluita ja helpon siirtymisen linja-auto-, raitiovaunu- sekä jalankulku- ja pyöräilyverkostojen välillä ja siten lisää Tampereen alueen kilpailukykyä.
- Aseman kapasiteetin lisääminen vastaamaan kasvavaa junien ja matkustajien määrää
- Uuden linja-autoliikenteen vaihtopisteen luominen rautatieasemalle; ehkä koko linja-autoaseman siirtäminen sinne mukaan lukien tavara-asema
- Yhteyksien parantaminen asemalle ja laitureille Tullin alueen suunnasta sekä Tampere-talolta
- Uusien jalankulkuyhteyksien luominen laitureiden eteläpäästä Technopoliksen, yliopiston ja mahdollisesti NCC:n kansihankkeen ja uuden Keskusareenan suuntaan

Osallistumalla työpajaprosessiin, Liikennevirasto haluaa varmistaa, että rautatieliikenne ja välttämättömät turvallisuusnäkökohdat on huomioitu tulevissa aseman ja sen ympäristön sekä Tullin alueen kehitystyöissä.

VR-YHTYMÄN TAVOITTEET

Isoa osaa VR:n omistamasta maasta Rautatienkadun varrella ei tarvita asemapalveluiden tuottamiseen, teknisiin toimintoihin taikka junien liikennöintiin. Nämä maa-alueet ovat tällä hetkellä joko joutomaata tai pysäköintikäytössä, minkä lisäksi alueella on pieni kauppa- ja toimistokortteli, jonka julkisivu on asema-aukion suuntaan. VR-Yhtymä Oy haluaa kehittää näitä maa-alueita kokonaisuudessaan tulevaisuudessa. Tavoitteena on muuttaa niiden käyttötarkoitusta ja sijoittaa niille keskustatoimintoja kuten:

- Nykyinen pysäköintitalo ja joutomaa korvataan uudella kiinteistön laajennuksella, jonka pinta-ala on noin 65 000 m²
- Uusia ostos- ja nykyaikaisia palvelutiloja luodaan osana asemarakennuksen järjestelyä
- Nykyaikainen monikäyttöinen liikenne-, liike-, toimisto- ja asumiskeskus luodaan Tampereen rautatieaseman kylkeen ja integroidaan saumattomasti nykyiseen keskustaan
- Kaupallinen huoneistoala maksimoidaan tulevan liikenteellisen solmukohdan kävijämäärään perustuen
- Yhteyksiä ja pääsyä laitureille parannetaan
- Rakentamisen määrää voidaan ehkä lisätä peittämällä osa raiteista kannella ja luoda asiakkaille mahdollisimman suora yhteys Tullin alueelta sekä etelässä NCC:n kansihankkeen suunnasta asemalle rakentamalla silta raiteiden yli

VR-Yhtymä ja lukuisat kumppanit ovat tutkineet eri vaihtoehtoja ja kehitysehdotuksia alueen kaupallisen potentiaalin testaamiseksi. Nämä kehitysehdotukset sisältyvät kilpailuun, joka tullaan järjestämään aseman alueesta tulevaisuudessa.

 Kaikki vihreällä merkityt tontit ovat VR:n omistuksessa.

4

SUUNNITTELULLINEN LÄHESTYMISTAPA

Finlayson

46

1 FINLAYSON – Hyvin mieleenpainuva paikka Tampereen keskustassa, jolla on selkeä rooli osana kaupunkia. Paikka toimii selkeästi etuovena, joka toivottaa vierailijat ja asukkaat tervetulleeksi. Hyvin tunnistettava paikka.

2 TULLIN ALUE – Anonyymi paikka. Tampereen takaovi, jonka tunnistavat osaksi kaupunkia vain ne, jotka käyvät siellä töissä tai tuntevat alueen hyvin.

KESKUSTA

SUUNNITTELLINEN LÄHESTYMISTAPA 47

3 VILJA-VARASTO. Jokaisella kaupungilla on selkäpuolensa: paikat, jotka on unohdettu, ja jotka usein liitetään aikaisempiin käyttötarkoituksiinsa ja siksi laiminlyödään. Kuvassa on Lontoon King's Crossissa oleva käytöstä poistettu vilja-varasto, johon ennen saapui viljakuljetuksia proomuilla kanavaa pitkin. Siitä tuli kaupungin takaovi, hyvin samalla tavalla kuin Tullin alueesta...

4 KING'S CROSS - ... mutta uudistuneena. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö toi paikalle uutta arvostusta ja puhalsi King's Crossiin uutta energiaa. Mikä joskus oli takaovi, on nyt etuovi. Uusi osa kaupunkia, jossa on huomioitu kaupunkikehityksen tulevien vuosien aikana mukanaan tuomat muutokset.

Granary Square, the ca of King's Cross

*Granary Square,
King's Crossin sydän
kanavan rannalla*

5 KAUPPAVAUNU – Uusi King's Cross ja sen monet mittakaavat. Suuret institutionaaliset rakennukset ovat sulassa sovussa pienempien väliaikaisten rakennelmien kanssa, mikä luo alueelle uuden luonteen käyttötarkoitusten yhdistämisen kautta. Paikan tunnistavat ja sitä arvostavat nyt kaikki, jotka asuvat tai käyvät siellä päivittäin.

6 ROSSO – Tullin alueen tuleva vahvuus voisi olla pienen ja suuren sulava rinnakkaiselo. Tampereen keskustassa pienet paikat ovat melko sulassa sovussa suurempien kanssa. Täällä kadut syttyvät elämään!

LONTOON KING'S CROSSIN ESIMERKISTÄ OPPIMINEN

SUUNNITTELLINEN LÄHESTYMISTAPA 49

analside heart

King's Cross: Overview, March 2012 © King's Cross Central Ltd Partnership, Anderson Terzic

7 KING'S CROSSIN KATTO – Rautateiden muutokset ovat hyvin monimutkaisia, sillä ne koskettavat kaikkia korkeimmista kansallisista instituutioista ihmisiin, jotka kulkevat asema-alueen läpi. Suuren mittakaavan muutokset jäävät tämän monimutkaisuuden takia usein toteuttamatta. Usein tarvitaan muutosten uudelleenajattelua, että toiminta saataisiin alkuun.

8 KING'S CROSSIN VIHERALUE – muutos on mahdollinen. Energian keskittäminen pienempiin, nopeisiin muutoksiin, jotka edesauttavat hitaampia, isoja muutoksia, saa aikaan välittömän muutoksen suhtautumisessamme ja käsityksessämme alueesta. Tämän asennemuutoksen kautta paikoista tulee uusia ja mielenkiintoisia, mikä tekee niistä tunnistettavia. Paikka saa uutta kunnioitusta ja entisestä takapihasta tulee etupiha.

MUSIKVEREIN

Gryffindor

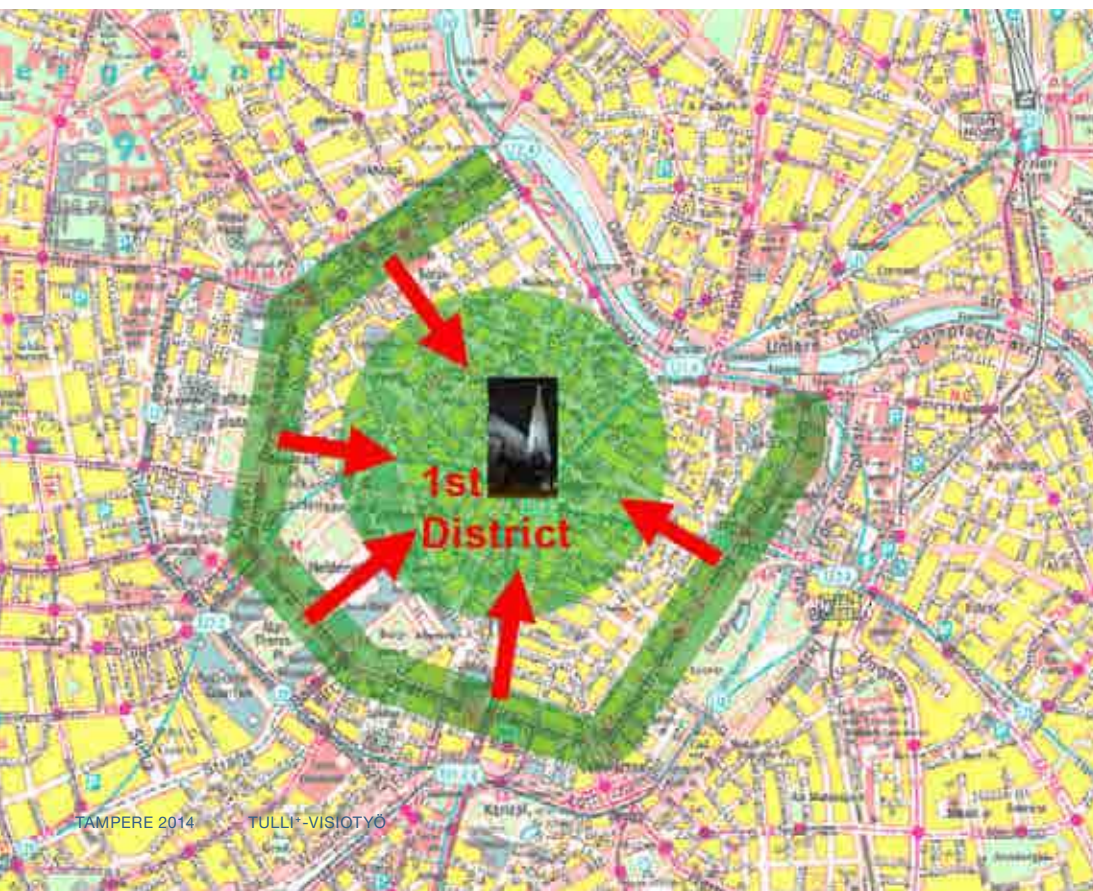

WIENIN YLIOPISTO

LEARNING FROM VIENNA

Wien on yksi Euroopan kauneimmista kaupungeista, jonka ylvään Ringstraßen ympäröimä vanha keskusta on tunnettu listauksestaan Unescon maailmanperintöluettelossa. Se on hyvä ennakkotapaus Tampereen keskustan katukehä-hankkeelle ja kaupungin pyrkimykselle tehdä keskustasta jalankulkuystävällisempi, houkuttelevampi ja elävämpi.

Ringstraße rakennettiin kaupungin keskustan ympärille 1800-luvun puolivälissä paikalle, jossa kaupungin vanhat linnoitusmuurit ennen olivat. Se vastaa kooltaan Tampereen keskustan katukehää. Ringstraßen reunoilla sijaitsee osa Wienin tärkeimmistä maamerkeistä.

Myös Tampereen keskustan katukehä yhdistäisi monia kaupungin tärkeimmistä maamerkeistä, kuten yliopiston ja Tampere-talon, Finlaysonin alueen ja tuomiokirkon pohjoisessa, kaupunginkirjaston, Pyynikin kirkkopuiston ja Tampereen Työväen Teatterin lännessä ja Tampereen stadionin ja ortodoksikirkon etelässä.

RATHAUS

LEARNING FROM VIENNA'S CITY RING

SUUNNITTELLULLINEN LÄHESTYMISTAPA 51

OOPPERA

Blowing Puffer Fish

Thomas Ledl

TEATTERI

Ringstraßen esimerkki todistaa, että suunnittelulla ja maisemoinnilla keskustan katukehästä voidaan luoda sekä nähtävyyttä että kauniisti maisemoitu hitaan liikenteen bulevardi, joka yhdistää useita liikennemuotoja ja tarjoaa hyvät julkisen liikenteen yhteydet. Ringstraße yhdistää keskustan ulkopuoliset

alueet jalankulkuystävälliseen keskustaan sen sijaan, että muodostaisi esteen alueiden välille. Monet huonosti suunnitellut katukehät eristävät keskustan muusta kaupungista, koska ajonopeudet ovat liian suuret, ne on suunniteltu huonosti eivätkä ne onnistu yhdistämään yksityisautoilua ja jalankulun, pyöräilyn ja julkisen liikenteen tarpeita.

Uusi vihreä kehä kantakaupungin hitaan liikenteen alueen ympärillä koostuu vihreistä bulevardeista ja yhdistää monet Tampereen tärkeimmistä nähtävyyksistä

Wienin Ringstraßen ääriiviivat Tampereen kaupungin päällä

Punaisella merkitty alue vastaa tämän hetkistä ajatusta hitaan liikenteen vyöhykkeestä keskustan länsiosassa

KESKUSTAN KATUKEHÄN LAAJENTAMINEN

Tampereella on kunnianhimoinen hanke, keskustan katukehä, jonka tavoitteena on luoda autoton ydinkeskusta vuoteen 2030 mennessä. Jalankululla on etusija kaikkialla alueella, minkä lisäksi kaupungin pääkatu Hämeenkatu varataan ainoastaan julkiselle liikenteelle ja sen vartta kulkee uusi raitiotie vuoteen 2030 mennessä. Pyöräilijöillä on myös etusija keskustassa ja toimiville uusille pyöräilyreiteille ja pyöräparkeille tehdään varauksia. Ydinkeskustan reunan ympärillä tulee olemaan suurempien katujen tai bulevardien muodostama kehä, joka huolehtii kaikesta tällä hetkellä keskustan läpi kulkevasta liikenteestä.

Tampereen kaupungin työpajan osanottajat ehdottivat lokakuussa, että keskustan katukehää laajennetaan radan itäpuolelle Tullin ja mahdollisesti myös osittain Tammelan alueille.

Nämä ovat rohkeita ajatuksia, joiden vakiinnuttaminen kaupungin linjauksiin vie aikaa. Kaupunki on kuitenkin muuttumassa, ja kun aseman ja Tullin alueille esitetyt ideat toteutuvat seuraavan 20 vuoden aikana, on loistava tilaisuus sisällyttää ne Tampereen strategiaan tulevaisuuden kestäväksi kaupunkina.

TAMPEREESSA YHDISTYY MONTA KAUPUNKIA

- **RISTEYSKAUPUNKI**

Toinen pääkaupunki, strateginen sijainti, junat, linja-autot...

- **VESIKAUPUNKI**

Järvet, koski, vesivoima...

- **VIHERKAUPUNKI**

Metsät, maisema...

- **KASVAVA KAUPUNKI**

Ihmiset, työpaikat...

- **ASUINKAUPUNKI**

Asuminen, ruoka ja juoma, virkistäytyminen...

- **OSTOSKAUPUNKI**

Kauppaliikkeet, ostoskeskukset, marketit...

- **TEOLLISUUSKAUPUNKI**

Tehtaat, kansainvälisesti johtavat yritykset...

- **LIIKE-ELÄMÄN JA KAUPAN
KAUPUNKI**

Toimistot, palvelut...

- **TIEDEKAUPUNKI**

UniverCity, tutkimus...

- **KULTTUURI-
PERINTÖKAUPUNKI**

Museot, rakennukset, teknologia...

- **KULTTUURIKAUPUNKI**

Musiikki, festivaalit, teatteri, taide ja kuvanveisto

- **INVESTOINTIKAUPUNKI**

Toimistot, palvelut, tiede, infrastruktuuri...

- **TURISTIKAUPUNKI**

Hotellit, kongressit, lentokenttä...

- **HIDAS KAUPUNKI**

Jalankulkijat, pyöräilijät, yhteydet...

VIIDEN TÄHDEN KESKUSTA

1. Keskusta on KAUPUNKI
2. Keskustaympäristö HENKII
LAATUA
3. Keskusta PALVELEE
MONIPUOLISESTI
4. Keskusta on VETURI
5. Keskustalla on IMAGO

TOTEUTTAMISEN PERIAATTEET

1. Monitoimirakennukset, joissa sekoittuvat eri käyttömuodot ja joiden aktiiviset julkisivut yhdistyvät kaupunkiin.
2. Korkeatasoiset ja keskenään linkittyvät yleiset tilat – kesä ja talvi.
3. Tiivis keskusta, jossa eri-ikäisiä asukkaita – kadut ja tilat ovat toiminnassa vuorokauden ympäri.
4. Turvattu ja lisääntynyt kulttuuritarjonta.
5. Luovuuden, innovaatioiden ja työpaikkojen keskittyminen.
6. Liikenteen ja julkisen liikenteen tasapaino.
 - siirtymä henkilöautoista julkiseen liikenteeseen (pyörät ja jalankulku).

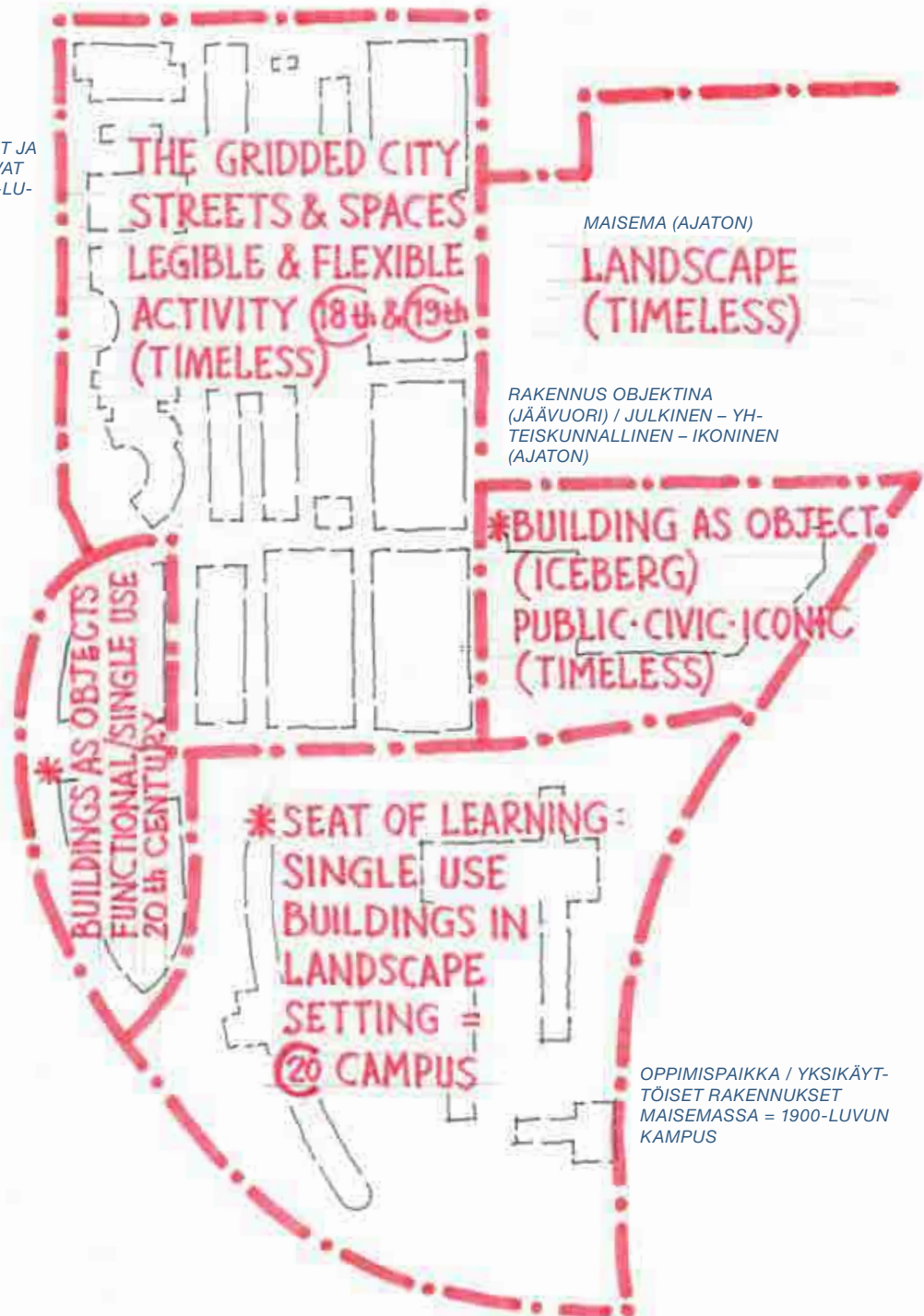
VALTAVA KAUPUNKIPOTENTIAALI

Ensimmäisessä charretissa tiimi piti tärkeänä katsoa Tamperetta kokonaisuutena, eikä pelkästään Tullin aluetta yksityiskohtaisesti, ja pitää mielessä kaupungin pyrkimykset, jotka on tiivistetty Viiden tähden keskustan viiteen teesiin. Tuloksena oli joukko periaatteita, jotka tähtäävät näiden pyrkimysten toteuttamiseen ja Tampereen kilpailukyvyn lisäämiseen.

Kumppanien työpajan aikaisten keskusteluiden pohjalta rakensimme "hittiparaatin" niistä asioista, jotka tekevät Tampereesta ainutlaatuisen ja mieleenpainuvan; niistä vahvuuksista, joiden varaan se voi rakentaa tulevaisuutensa. Joku voisi käyttää niitä Tampereen brändin pohjana ja kaupungin mainostamiseen asumisen, työskentelyn, vapaa-ajan vieton ja oppimisen paikkana.

RUUTUKAAVOITETUT KADUT JA
TILAT / SELKEÄT & JOUSTAVAT
TOIMINNOT / 1700- JA 1800-LU-
KUISIA (AJATTOMIA)

MAISEMA (AJATON)
LANDSCAPE
(TIMELESS)

RAKENNUS OBJEKTINA
(JÄÄVUORI) / JULKINEN - YH-
TEISKUNNALLINEN - IKONINEN
(AJATON)

*BUILDING AS OBJECT.
(ICEBERG)
PUBLIC-CIVIC-ICONIC
(TIMELESS)

*BUILDINGS AS OBJECTS
FUNCTIONAL/SINGLE USE
20th CENTURY

*SEAT OF LEARNING:
SINGLE USE
BUILDINGS IN
LANDSCAPE
SETTING =
20th CAMPUS

OPPIMISPAIKKA / YKSIKÄYT-
ÖISET RAKENNUKSET
MAISEMASSA = 1900-LUVUN
KAMPUS

RAKENNUKSET OBJEKTEINA /
TOIMIVA - YKSIKÄYTTÖINEN /
1900-LUKUINEN

②1 LIFESTYLES ARE BETTER SUITED TO ①9 URBANISM

2000-LUVUN ELÄMÄNTYYLIT SOPIVAT PAREMMIN 1800-LUVUN URBANISMIIN

KONSEPTITYÖPAJAN TUOTTAMAT ALUSTAVAT IDEAT

SUUNNITTELLINEN LÄHESTYMISTAPA 57

YMMÄRTÄMINEN

Ensimmäisen charretten alkuvaiheessa tiimi käytti paljon aikaa sen analysointiin, miten Tullin alue paikkana toimii tai ei toimi sekä mahdollisten toimenpiteiden miettimiseen alueen heikkouksien korjaamiseksi ja vahvuuksien hyödyntämiseksi.

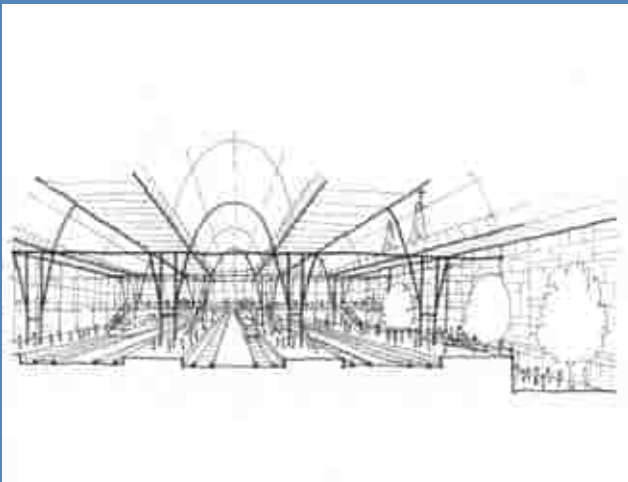
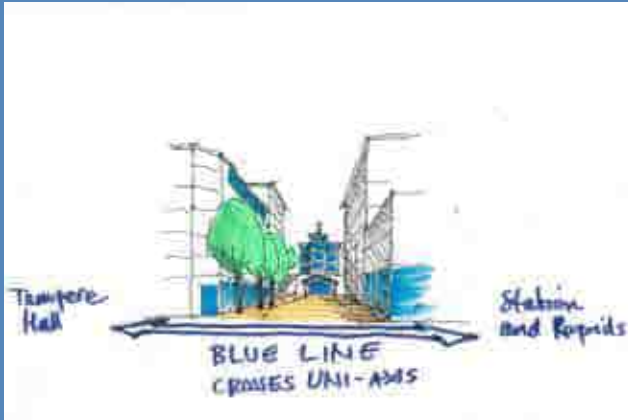
Avainkonsepti oli lisätä Tullin alueen toimintoja, joiden valikoima on nykyisellään hyvin rajoittunut, ja tehdä siitä houkutteleva kaikenikäisille ja -tyyppisille ihmisille. Keskeisiä asioita olivat aktiivisten julkisivujen lisääminen “kuolleille” kaduille, mielenkiintoisten uusien kaupunkitilojen luominen virallisten ja epävirallisten tapahtumien houkuttelemiseksi alueelle sekä asuintilojen lisääminen alueen aktivoimiseksi ja kadulla liikkumisen turvallisuuden lisäämiseksi kaikkina vuorokauden aikoina.

KONSEPTITYÖPAJAN TUOTTAMAT ALUSTAVAT IDEAT

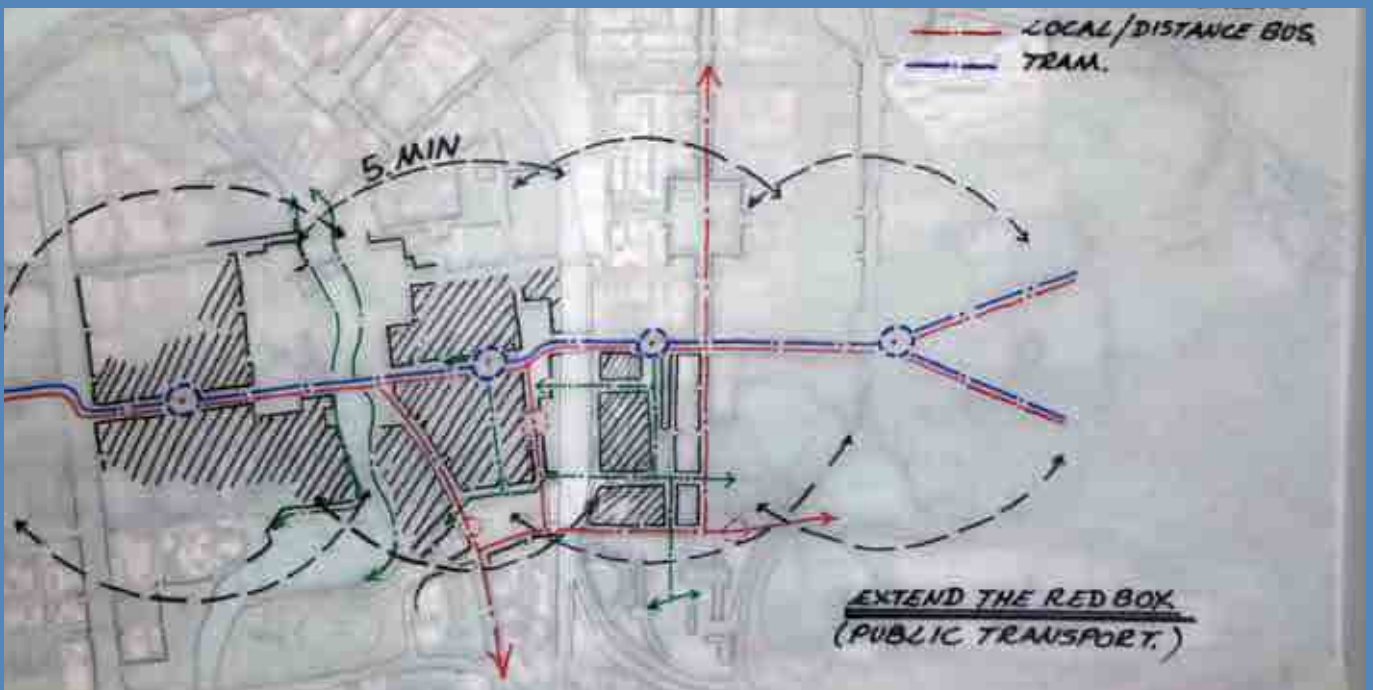
SUUNNITTELLINEN LÄHESTYMISTAPA 59

MAGNEETIT & LIIKKUMINEN

Työpajoissa käsiteltiin myös liikkumista tarkoituksena korjata kaupungin liiallista riippuvuutta yksityisautoilusta. Samoin arvioitiin Tampereen kykyä houkutella kansainvälisiä markkinoita kehittämällä suora junayhteys Helsinki-Vantaan lentokentälle sen sijaan, että Tampere-Pirkkalan lentoasemaa laajennettaisiin, ja pohdittiin kaupungin vahvuuksia matkailukohteenä.

Yksi ulkopuolisen suunnittelutiimin tekemä huomio oli, että tamperelaiset saattavat aliarvioida kaupungin maisemalliset vahvuudet, joita pidetään helposti itsestäänselvyytenä. Keskustan läpi virtaavan kosken raaka voima muodostaa kaupungin sykkivän sydämen ja on syy kaupungin olemassaololle. Yhdessä koski ja järvet ja niihin liittyvä maisema on Tampereen houkuttelevin ja mieleenpainuvuin piirre, jollaisesta mikä tahansa kaupunki voi olla ylpeä.

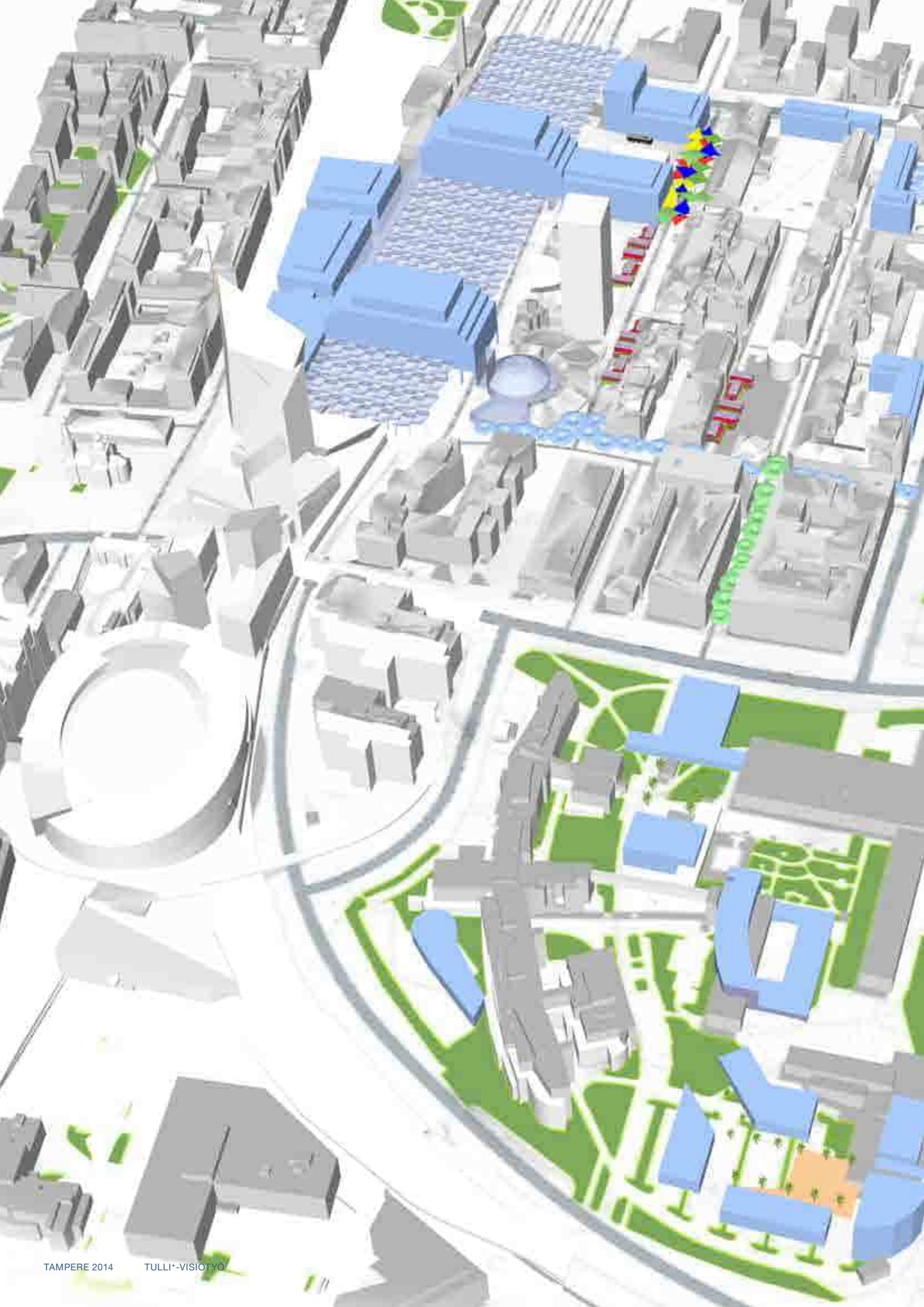

5

5 TULLI+-VISIOTYÖ

**INSPIROIVA, VÄRIKÄS, SÄRMIKÄS:
TAMPEREEN UUSI TULLIN ALUE**

TULLIN ALUEEN JA KESKUSTAN YHDISTÄMINEN

“Nykyisellään Tullin alue on aseman takaovi.”

“Asema on kuin Suomen ja Venäjän välinen raja.”

Nämä lainaukset osoittavat, että Tullin alue nähdään yhteyksiltään erittäin kehnona keskustan osana. Rautatie erottaa Tullin alueen keskustasta lännessä ja suuret tiet eristävät sen Tammelan alueesta pohjoisessa ja yliopistosta etelässä. Pääteiden ylittämisen sanotaan olevan vaarallista ja alue on autovoittoinen. Suurella alueella on pysäköintiä kadunvarsilla, piha-alueilla ja monikerroksisissa pysäköintitaloissa, mikä ei auta elävöittämään aluetta tai tee siitä houkuttelevaa.

Uusia yhteyksiä on ehdotettu radan yli useisiin paikkoihin. Ne olisivat jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kannalta sijainniltaan hyviä, turvallisia, mielenkiintoisia ja helppoja käyttää (lisätietoja asemaa koskevassa osiossa). Yhteyksiä Tammelan alueelle voitaisiin parantaa luomalla uusi alikulku Pinninkadulle ja parantamalla Itsenäisyydenkatua. Etelän suunnassa yhteyksiä yliopistolle voitaisiin parantaa tekemällä kaduista mielenkiintoisempia, eläväisempiä ja turvallisempia.

Asemalta Tampere-talolle kulkevan sinisen linjan vahvistaminen ja kattaminen on myös tärkeää, koska se tarjoaa vierailijoille mielenkiintoisen ja sateelta suojatun reitin Tampere-talolle Tullin alueen läpi. Ajatukseen voi myös liittyä Åkerlundinkadun muuttaminen “kunniagalleriaksi”, joka esittelee Tampere-talossa esiintyneitä kansainvälisiä tähtiä ja levittää salin vaikutusalueutta aseman suuntaan, tullen puolitiehen vieraita vastaan (katso maisemaosio).

Kaikkien reittien tulisi olla inspiroivia, värikkäitä, eläviä ja vihreitä, mikä kannustaa ihmisiä alueelle ja sen läpi.

TULLIN YLEISSUUNNITELMAN KERROKSET

Tullin alueen yleissuunnitelman monilukuiset kerrokset sisältävät maisema- ja yleisten alueiden suunnittelua, yhteyksien parantamista Tampereen muihin osiin, uusia rakennuksia, valaistusstrategioita sekä pysäköinnin sijoittelua. Kun kaikki nämä kerrokset on punottu yhteen, tämä Tampereen keskeinen, joskin usein huomiotta jätetty osa kokee radikaalin muutoksen.

OLEMASSA OLEVAT VETOVOIMAKOHTTEET

Tullin alueella ja sen ympäristössä on lukuisia kaupungin avainnähtävyyksiä, jotka houkuttelevat alueelle ihmisiä vierailemaan, työskentelemään, viettämään aikaa ja opiskelemaan.

1. Yliopisto

Yksi alueen tärkeimmistä magneeteista, jonne yli 15 000 opiskelijaa saapuu opiskelemaan joka päivä. Monet kävelevät yliopistolle Tullin alueen läpi keskustasta tai rautatieasemalta. Vain harvat asuvat alueella.

2. Tampere Talo

Kuuluisa paikallinen maamerkki, joka sijaitsee Tullin kaakkoispuolella Sorsapuiston vieressä. Tampere-talo on Pohjoismaiden suurin kongressi- ja tapahtumakeskus, jossa järjestetään yli 600 suuren luokan tapahtumaa joka vuosi. Monet vierailijoista saapuvat junalla ja kävelevät lyhyen matkan Tampere-talolle Tullin alueen läpi.

3. Sorsapuisto

Tullin alueen reunalla ja Tampere-talon kupeessa on kaunis puisto, jonka keskellä on lampi. Se on alueen suurin vihreä tila ja jossain määrin korvaa viheralueiden puuttumisen itse Tullin alueella.

4. Attila

Tullin alueen koilliskulmassa on Attila (Yliopistonkatu 38), jossa ennen vanhaan toimi yksi alueen kenkätehtaista. Nykyään rakennuksessa on toimistoja ja kokouksetiloja. Tulevaisuudessa tässä ylväessä vanhassa punatiilirakennuksessa voisi olla monenlaisia toimintoja, kuten kulttuurikeskus, ja ehkä myös asuinkäyttöön muutettuja ullakkotiloja,

jotka olisivat sopusoinnussa sen aikaisemman käyttötarkoituksen kanssa ja elävöittäisi tätä Tampereen kaupungin tärkeää osaa.

5. Tullikamarin aukio

Tullin pääaukion reunalla kohoaa kaunis, vuonna 1901 rakennettu tullikamari, jossa toimii nykyään Klubi-niminen tapahtumapaikka ja klubi. Yhdessä viereisen Pakkahuoneen kanssa rakennuksessa voidaan järjestää jopa 1 500 vieraan tapahtumia. Rakennus elävöittää itä- ja länsipuolella sijaitsevia aukioita. Pienillä muutoksilla myös Tullikamarin aukiota voitaisiin elävöittää esimerkiksi lisäämällä kahvilan ulkotiloja ja järjestämällä enemmän konsertteja ja tapahtumia aukiolla. Aukion uudistaminen tulee toteuttaa läheisessä yhteistyössä Tullikamarin kanssa.

6. Rautatieasema

Rautatieasema suojeltuine torneineen on tärkeä paikallinen maamerkki. Tullin alue nähdään usein aseman takapihana, koska rata erottaa sen muusta keskustasta. Radan yli ja ali on yhteyksiä, mutta niitä tulee parantaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden houkuttelemiseksi Tulliin ja muille itäpuolen alueille. (Katso tämän raportin asemaa ja sen ympäristöä koskeva osio).

7. Veturitallit

Aseman itäpuolella olevat kaksi punatiilistä veturitallia ovat paikallisia maamerkkejä. Toista veturitalleista muutetaan parhaillaan osaksi uutta hotelli- ja konferenssikeskusta, kun taas toinen kaipaa uutta elämää ja voisi olla tärkeässä roolissa alueen elvyttämisessä.

MONIMUOTOINEN ASUINKÄYTTÖ

Yksi työpajojen aikana ilmi tulleista keskeisistä huomioista oli, että Tullin alue tuntuu kuolleelta erityisesti yöaikaan ja viikonloppuisin. Siksi sitä tulisi kehittää asuinalueen suuntaan, jossa eri käyttötarkoitukset sekoittuvat, mikä elävöittäisi rakennuksia, katuja ja tiloja kaikkina vuorokaudenaikoina. Tällä hetkellä alueella asuu varsin vähän ihmisiä, koska se on hyvin toimistovaltainen. On totta, että alueen hotellien lukumäärä on selvässä kasvussa aseman läheisyyden takia, mutta ne eivät luo käytön tai julkisen elämän yhtenäisyyttä.

Työpajojen aikana tiimit tunnistivat joukon paikkoja, joihin uutta asumista voitaisiin rakentaa, sekä rakennuksia, joita voitaisiin uudistaa niin, että niihin tulisi myös asuntoja. Osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että alueelle tulisi saada monia eri asumismuotoja opiskelija-asunnoista uusiin katto- ja ullakkohuoneistoihin, jotta Tullin alueen asujaimistosta tulisi monimuotoinen ja mielenkiintoinen.

MONIMUOTOISTA ASUMISTA

Olemassa olevat rakennukset

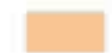
Viheralueet

Vetovoimarakennukset

Ehdotetut rakennukset

Yleiset alueet

Konttipuistot

Ensisijainen jalankulun ja pyöräilyn "viiherreitti"

Toissijaiset jalankulun ja pyöräilyn reitit

Sininen linja

OLEMASSA OLEVIEN RAKENNUSTEN UUDISTAMINEN

Tullin alueella on tällä hetkellä kahdenlaisia rakennuksia:

- 1) houkuttelevia, ylväitä, paikallisia maamerkkejä ja historiallisia rakennuksia ajalta, jolloin Tullin alue toimi tullialueena ja jolloin siellä sijaitti monia kenkätehtaita sekä
- 2) nykyaikaisia enimmäkseen 1900-luvun jälkimmäisellä puoliskolla rakennettuja toimisto- ja teollisuusrakennuksia. Rakennukset ovat tyypillisesti harmaita ja vain harva on aktiivisesti yhteydessä katutasoon. Alueella on myös joitakin uudempia rakennuksia, joista yliopiston kirjasto on nykyaikaisin.

Työpajojen tuloksena oli, että historialliset rakennukset tulee säilyttää ja niiden käyttötarkoitusten monimuotoisuutta lisätä ajan oloon. Ankeat toimistorakennukset tulee joko elvyttää tai korvata aktiivisempien ja värikkäämpien julkisivujen luomiseksi ja käyttömuotojen monipuolistamiseksi. Koska ne kaikki ovat yksityisessä omistuksessa, tämä on pitkän tähtäimen tavoite. Pidemmällä aikavälillä uudistusohjelma voisi alkaa julkisessa omistuksessa olevista rakennuksista, jotka ovat päivittämisen tarpeessa. Tätä seuraisivat yksityisen sektorin hankkeet: rakennusten uudistuksen tuomaa lisäarvoa voitaisiin demonstroida pilottihankkeilla.

KESKEISET TILAT, PUISTOT JA AUKIOT

Tullin alueelta puuttuu viheralueita. Puita ja istutuksia on vähän. Samoin on puutetta paikoista, joissa voi levähtää ja tavata ihmisiä. Avoimet tilat ovat myös laadultaan kehoja, autovaltaisia ja rumia. Tullikamarin aukio on alueen pääaukio, jota voitaisiin uudistaa uuden hienon yleisen tilan luomiseksi Tullin alueelle. Uusi rakennus Itsenäisyydenkadun varrella, jonka alakerrassa olisi kulttuuritoimintaa ja yläkerrassa asuintiloja, toisi aukion pohjoisreunaan hallinnan tunnetta ja loisi miljööön kulttuuritapahtumille.

Tulevaisuudessa Pinninkadun pysäköintitalo voitaisiin purkaa ja korvata pienellä kaupunkipuistolla. Pysäköintitalon viehättävä pyöreä ramppi voitaisiin ehkä säilyttää. Korkealaatuisten, alueen läpi kulkevien päällystettyjen reittien määrää voitaisiin lisätä sekä istuttaa alueelle uusia puita ja luoda hyvä valaistus. Viherreitti voisi yhdistää toisiinsa Tullin ja Tammelan alueet pohjoisessa ja yliopiston etelässä (katso yksityiskohtaisemmat tiedot tämän raportin yleisiä tiloja koskevasta osiosta).

KESKEISET TILAT

Olemassa olevat rakennukset

Viheralueet

Vetovoimarakennukset

Ehdotetut rakennukset

Yleiset alueet

Konttipuistot

Ensisijainen jalankulun ja pyöräilyn "viherreitti"

Toissijaiset jalankulun ja pyöräilyn reitit

Sininen linja

MAAMERKIT JA NÄKÖALAN KATKAISIJAT

Alueen selkeyttämiseksi ja läpikulun lisäämiseksi voidaan suunnitella uusia rakennuksia ja elementtejä mukaan lukien alueelliset erikoispiirteet, tornit, maamerkit ja taideteokset. Erityisen tärkeitä ovat ehdotettu Tampere-talon laajennus Yliopistonkadun ja Kalevantien risteyksessä, uusi liikerakennus yliopiston kaakkoiskulmassa Viinikankadulla, ehdotetut yliopistorakennukset Pinninkadun päässä ja uusi maamerkkikadunkulma Itsenäisyydenkadulla. Itse aseman läheisyydessä sijaitsevien uusien ehdotusten tulee kunnioittaa suojeltua asemantornia ja olla samalla itsessään mielenkiintoinen maamerkki.

MAAMERKIT JA NÄKÖALAN
KATKAISIJAT

Olemassa olevat rakennukset

Viheralueet

Vetovoimarakennukset

Ehdotetut rakennukset

Yleiset alueet

Konttipuistot

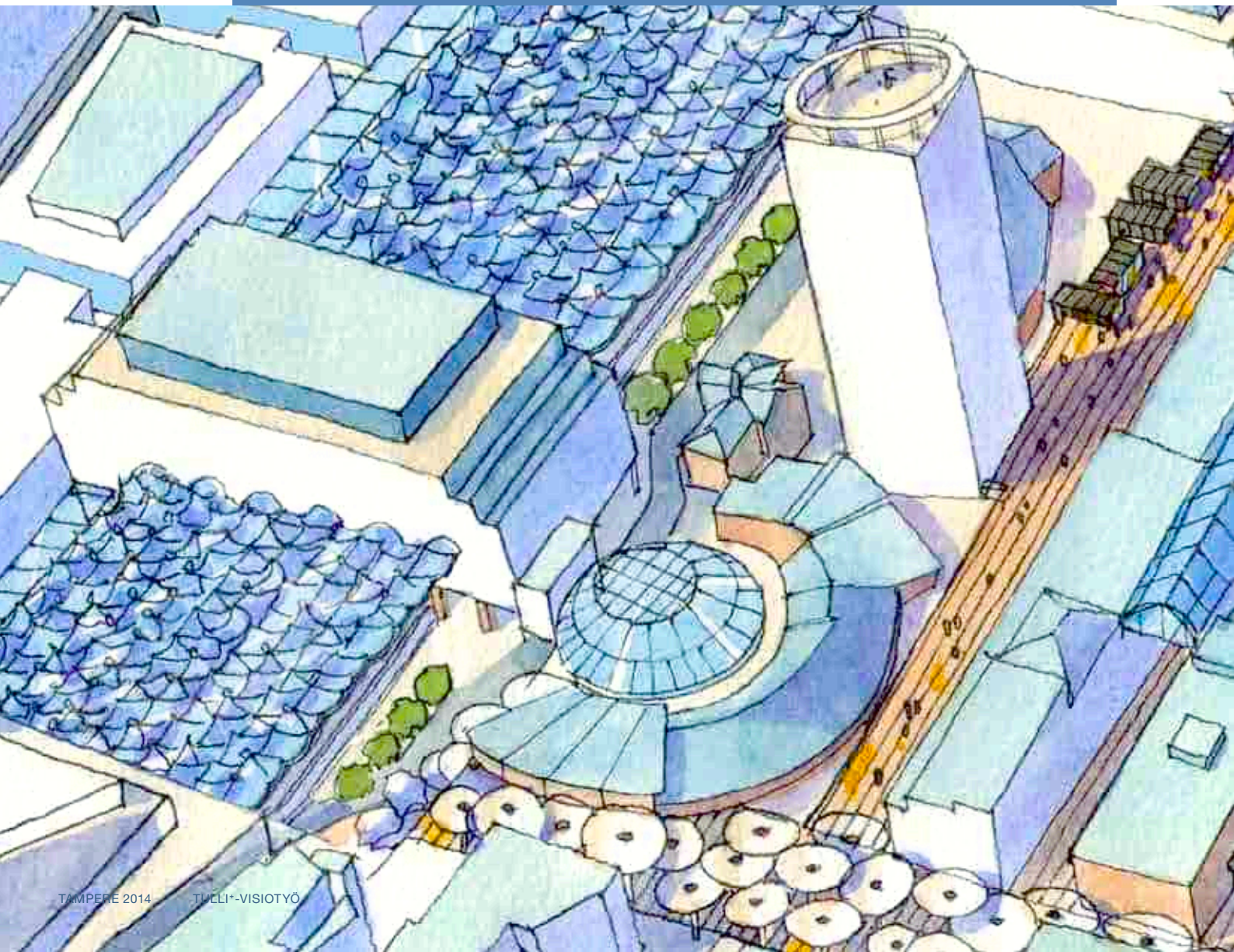
**Ensisijainen jalankulun ja
pyöräilyn "viherreitti"**

**Toissijaiset jalankulun ja
pyöräilyn reitit**

Sininen linja

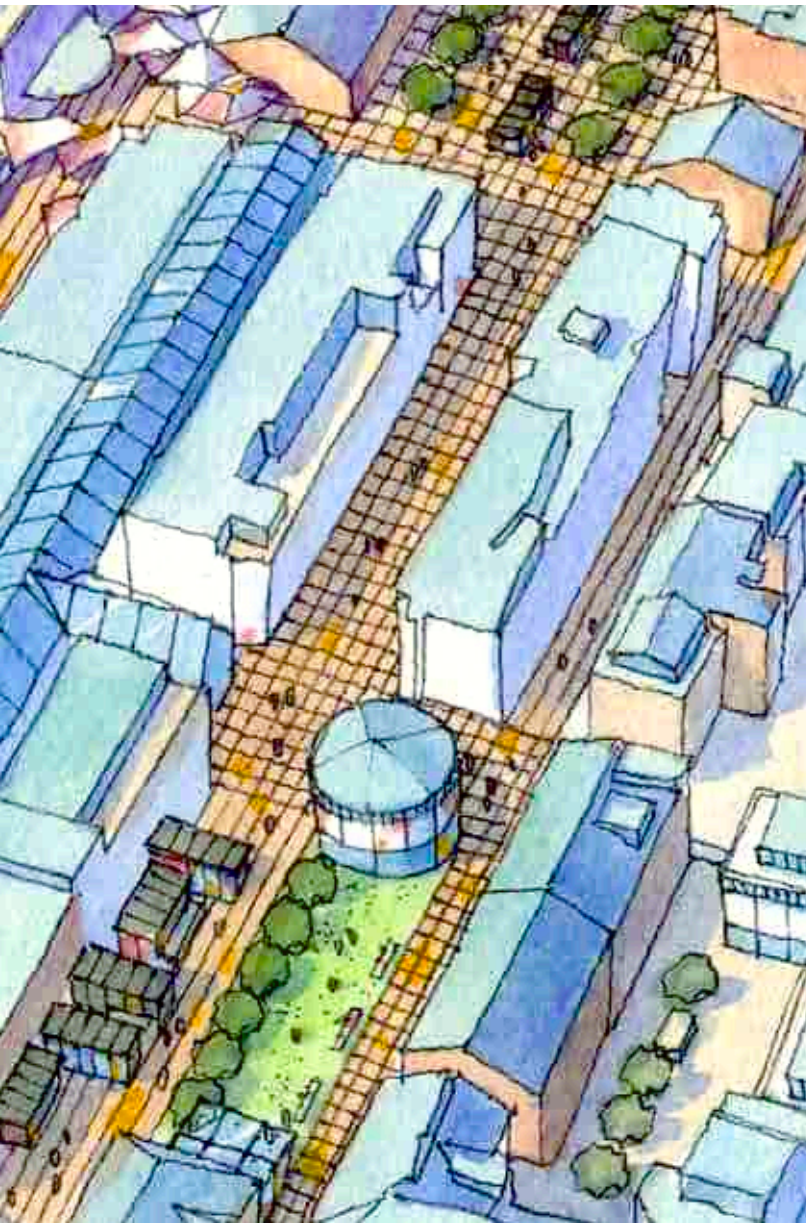
VETURITALLIN KEHITTÄMINEN

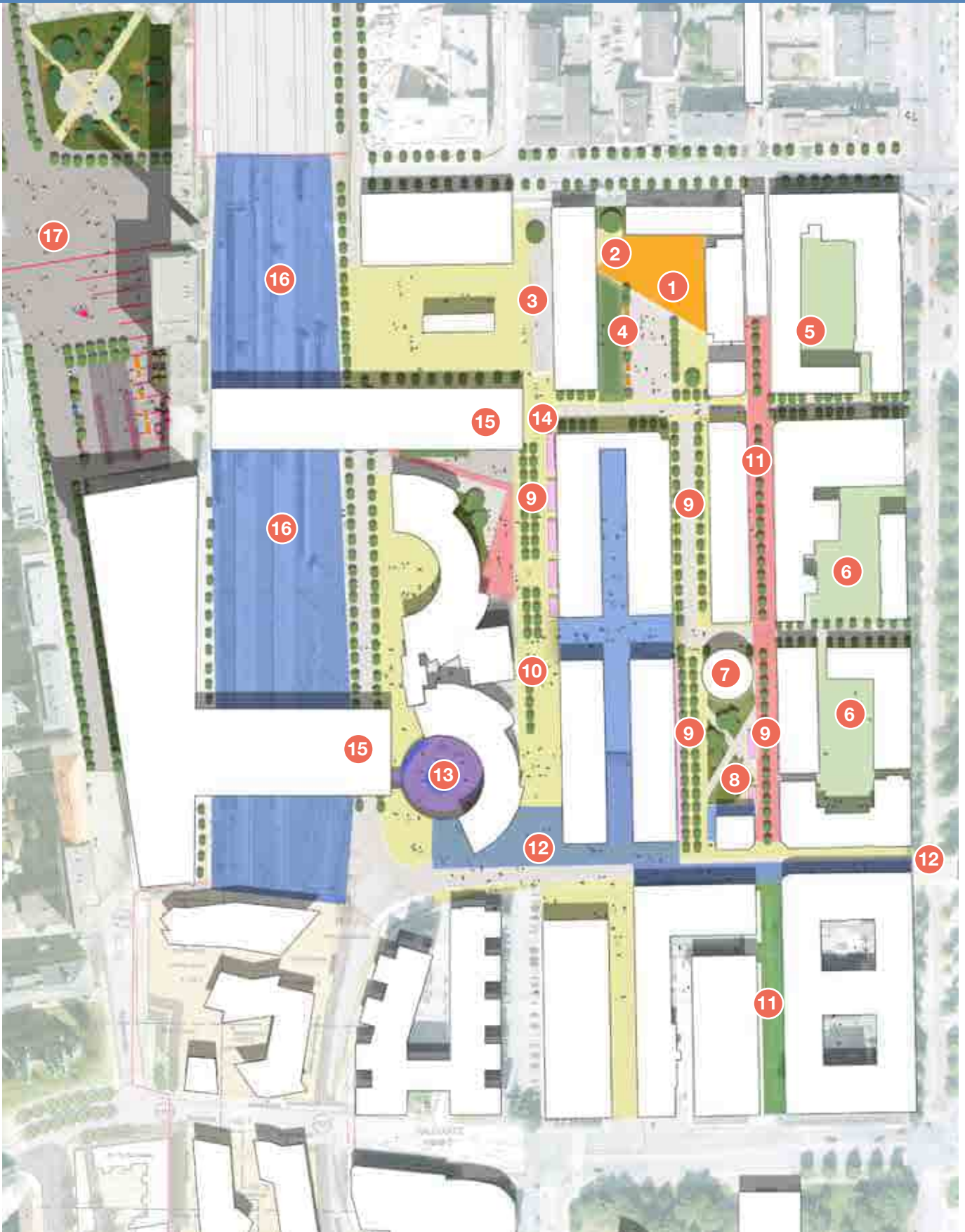
Aseman kaakkoispuolella on kaksi ikonista puoliympyrän muotoista veturitallia. Toista niistä kehitetään parhaillaan osana hotelli- ja konferenssikeskusta. Toinen, Åkerlundinkadun ja Ratapihankadun kulmassa oleva veturitalli, on vielä tyhjiällä. Tätä kiinnostavaa vanhaa rakennusta voitaisiin kehittää liike- ja yhteiskunnallisena rakennuksena, joka yhdistyy Tullintorin kauppakeskukseen.

Veturitallin edessä oleva rakennuksen muotoja seuraileva suuri, uudella lasikupolilla katettu kaareva ramppi voisi johdattaa jalankulkijat ja pyöräilijät rautatien alla kulkevaan tunneliin, jonka varrella olisi kauppoja ja muita toimintoja. Sen lisäksi, että lasitettu kupoli hohtaisi valoa yöaikaan, se päästäisi valoa sisään päiväsaikaan, tehden alas johtavasta rampista houkuttelevan Rautatienkadun suunnasta lähestyville käyttäjille. Rakennuksessa olisi myös hissi ja portaat ylös uuteen yhdysrakennukseen, joka toimii siltana rautatien ylitse.

Tämä vanhan veturitallin kehityssuunnitelma muuttaisi onohdetun ja ruman Tullin osan uudeksi solmukohtaksi ja tärkeäksi strategiseksi reitiksi asemalta Tampere-talolle, yliopistolle, Technopolikseen ja uudelle kannelle. Siitä tulisi elävä, särmikäs kohde kaupungissa – vuorokauden ympäri.

Ihanteellisen ja strategisen sijaintinsa ansiosta uudistetulla veturitallilla voisi alussa olla rooli koko Tullin alueen hankkeen vieraita palvelevana informaatiopisteenä – vierailijat voisivat esimerkiksi nousta vieressä sijaitsevan uuden ikonisen hotellin tornin näköalatasanteelle.

YLEISTEN ALUEIDEN STRATEGIA

TULLI+-VISIOTYÖ 75

Yleisen tilan luominen, joka soveltuu monipuolisten tapahtumien järjestämiseen ympäri vuoden!

TÄRKEIMMÄT TOIMENPITEET

1. Kulttuuriauukio
2. Katos ja esiintymislava
3. Esiintymisportaati
4. Kioskit
5. Taide- ja kulttuuripiha
6. Vihreät piha-alueet
7. Säilytetty pysäköintitalon torni
8. Pysäköintialueen korvaava kaupunkipuisto
9. Konttipuisto
10. Pysäköintialueen korvaava uusi julkinen tila
11. Viheryhteys
12. Katettu sininen yhteys
13. Pyöreä aseman sisäänkäynti
14. Katettu aseman sisäänkäynti
15. Yhteydet laitureille
16. Katetut laiturit
17. Liikenteeltä rauhoitettu asema-aukio

TULLIN JULKISTEN ALUEIDEN STRATEGIA

Vaikka Tullin alue on tällä hetkellä hajanainen sekä muodoltaan että jossain määrin myös toiminnoiltaan, siitä on mahdollista kehittää yksilöllinen, elävä ja omaperäinen kaupunkialue, jolla on ainutlaatuinen paikkatunne. Kolme paikkatunteen luomiseen vaikuttavaa avaintekijää Tullin alueella ovat:

- *Alueen luonne ja kaupunkimaisema*
- *Tapa, jolla ihmiset käyttävät aluetta, näkevät sen ja asuttavat sen*
- *Yleiset alueet*

Yleisten alueiden laatua Tullin alueella voidaan pitää yhtenä avaintekijöistä mieleenpainuvan, elävän ja alueelle tyypillisen paikan luomisessa, koska se toimii eräänlaisena kaupunkiliimana, joka sitoo ja yhdistää toisistaan poikkeavat elementit kaupunkimaisemassa ja luo samalla yhtenäisen kokonaisuuden. Vaikka toimenpiteet ja parannukset voidaan jaksottaa useamman vuoden ajalle, on tärkeää omaksua holistinen lähestymistapa suunniteltaessa olemassa olevien yleisten alueiden parannuksia Tullin alueella.

Tässä saattaisi olla hyödyksi, jos yleisten alueiden strategia kehitetään varhaisessa vaiheessa. Näin varmistetaan, että Tullin alueella sijaitsevien tilojen laadun parantamisessa noudatetaan yhtenäistä linjaa ja seurataan ennalta laadittuja suuntaviivoja seuraavien näkökohtien osalta:

- *Selkeys (tilojen hierarkia)*
- *Käyttötarkoitus (tarkoituksenmukaiset toimenpiteet)*
- *Muoto (materiaalisuus)*
- *Elinkaari (kestävyys ja huollettavuus)*

Yleisten alueiden parantamista koskevan strategian kehittäminen auttaa varmistamaan, että aikojen kuluessa voidaan tuottaa vahva yleisten tilojen ja katujen verkosto, joka tukee monipuolisia toimintoja ja luo samalla ympäristön olemassa oleville ja tuleville avainrakennuksille.

TULLIN YDINTÄ YMPÄRÖIVÄT KADUT

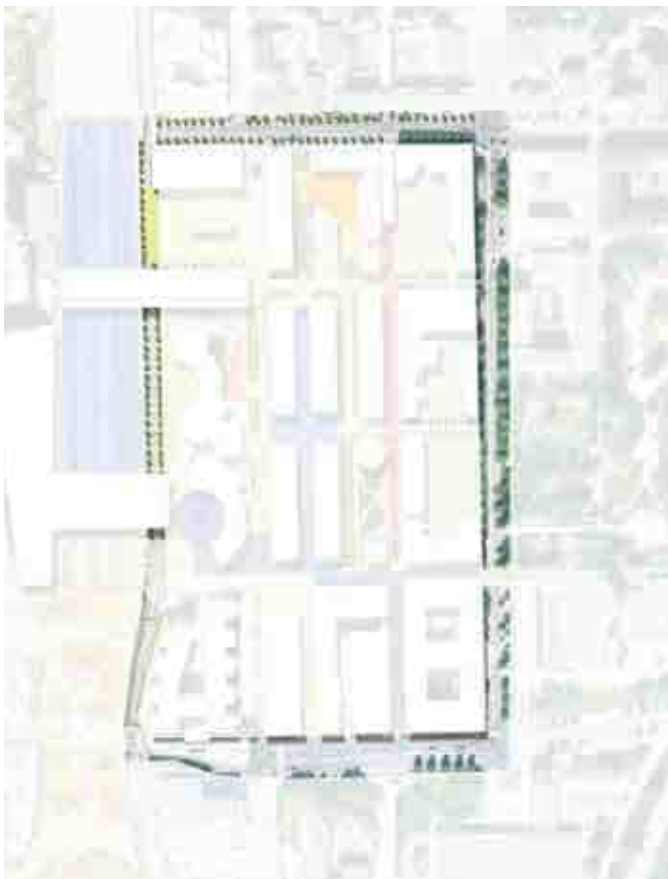
Olemassa olevien puustoalueiden täydentäminen ja uusien puustoalueiden luominen Tullin alueella sijaitsevien katujen varsille auttaa miellyttävien yleisten alueiden luomisessa.

Lehtipuut parantavat bioilmastoa, varjostavat kävelyreittejä kesällä ja mahdollistavat aurinkoenergian hyödyntämisen rakennuksissa talvella. Katupuuston istuttaminen parantaa myös rakennusten maisemallista sijaintia ja viestii sekä jalankulkijoille että autoilijoille saapumisesta Tullin alueelle.

Valaistuksen yhdistämistä puustoon voidaan harkita avainalueilla katumaiseman elävöittämiseksi pitkinä talvikuukausina.

Introduction of avenue planting in order to enliven the streetscape and improve bioclimatic conditions

Veistios, jolla luodaan mieleenpainuva tunne paikasta

7N Architects

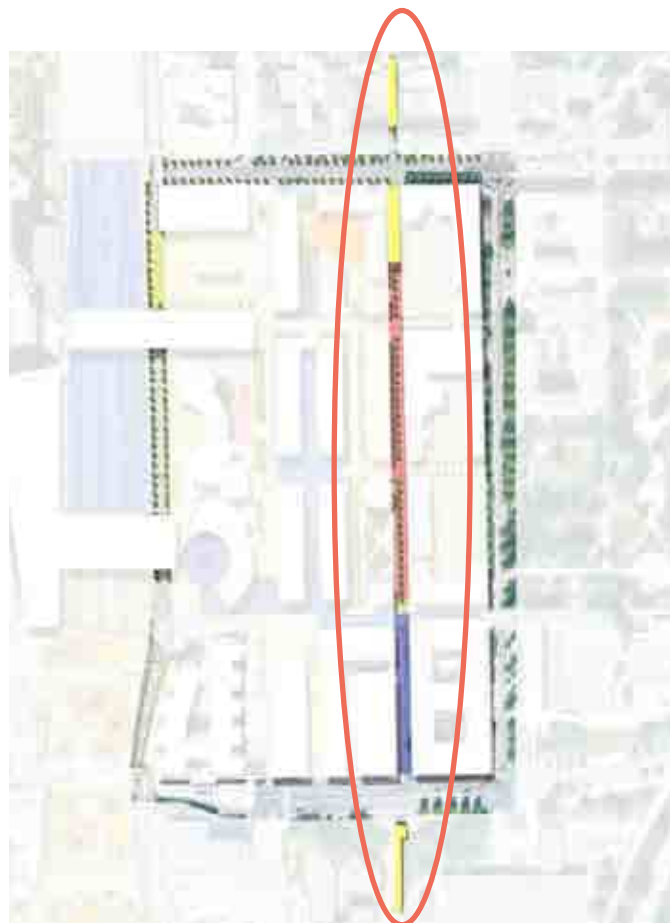

7N Architects

PINNINKADUN VIHERYHTEYS – EHDOTETTU POHJOIS-ETELÄSUUNTAINEN JALANKULKU- JA KÄVELYREITTI

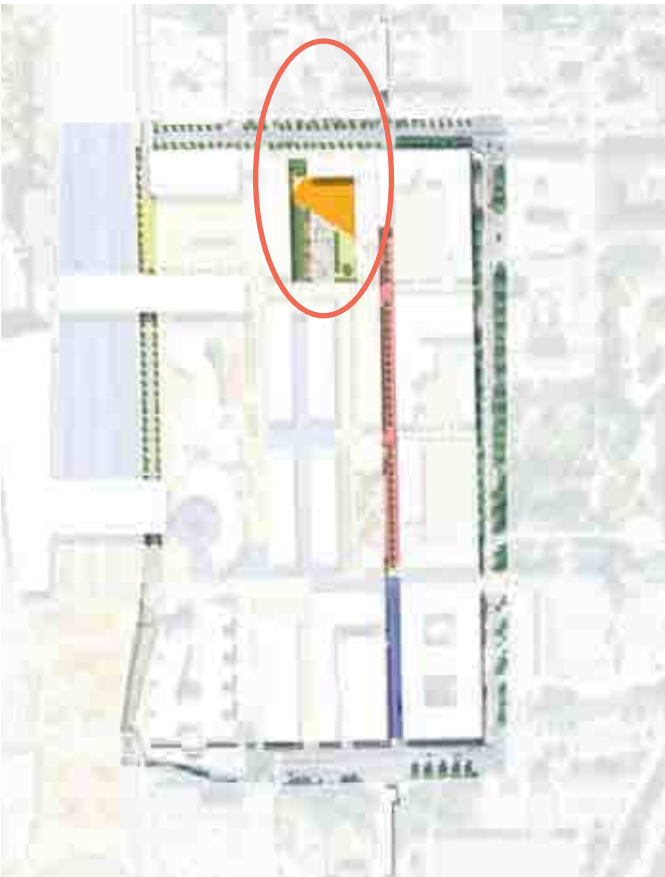
Yleisiä alueita koskevien ehdotusten avaintoimenpide on viheryhteyden luominen, joka kulkisi Tullin alueen ytimen läpi ja yhdistäisi yliopiston etelässä Tammelaan ja muihin pohjoisempiin alueisiin. On ehdotettu, että viheryhteys varattaisiin ainoastaan jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden käyttöön.

Viheryhteyttä voitaisiin parantaa ja tukea entisestään tekemällä siitä osa laajempaa taidestrategiaa ja lisäämällä siihen elementtejä kuten valaistus ja veistokset.

Yleisten alueiden muotoa ja tekstuuria

PÄÄAUKION UUDISTAMINEN

Tullin alueen pääaukion uudistamisen tulisi tähdätä kurinalaisen, organisoidun, yksinkertaisen ja elegantin tilan luomiseen, millä varmistetaan toimenpiteiden hienovaraisuus lähiympäristön erikoislaatuisen luonteen huomioimisessa.

Suunnittelun tärkeimpiä tavoitteita olemassa olevan pääaukion uudistamisessa tulisi olla ainakin:

- Tilankäytön joustavuus; tilan sisäisten tilojen muodostaminen ja tasoerojen hyödyntäminen selkeiden vyöhykkeiden luomiseksi virallisille ja epävirallisille toiminnoille, kuten ulkotilakahvilat/-ruokailu, festivaalit, julkiset tapahtumat ja kokoontumiset, tarinoiden välittäminen, suunnittelematon vapaa-ajan viettäminen ja yleinen rentoutuminen
- Olemassa olevien ja tulevien palveluiden ja esteettömyysvaatimusten huomioiminen
- Rakennusten käyttäjien kannustaminen ympäristöön laajentuvien toimintojen luomiseen

- Mahdollisuuksien luominen pienemmän mittakaavan tapahtumille tilan sisällä
- Positiivisten yhteyksien luomisen tukeminen ympäröivien katujen ja kehityskohteiden kanssa

Nämä tavoitteet, jos ne sisällytetään aukion suunnitteluun, auttavat varmistamaan miellyttävän ja mukavan yleisen tilan luomisen, joka tukee julkista elämää ja toimintoja ja kannustaa asukkaita ja vierailijoita luomaan suhteen tilaan ja sitä ympäröiviin rakennuksiin.

Havainnekuva uudistetusta yleisestä aukiosta

Olemassa oleva pysäköintitalo

UUSI VIHREÄ PUISTO PYSÄKÖINTIHALLIN TORNEINEEN

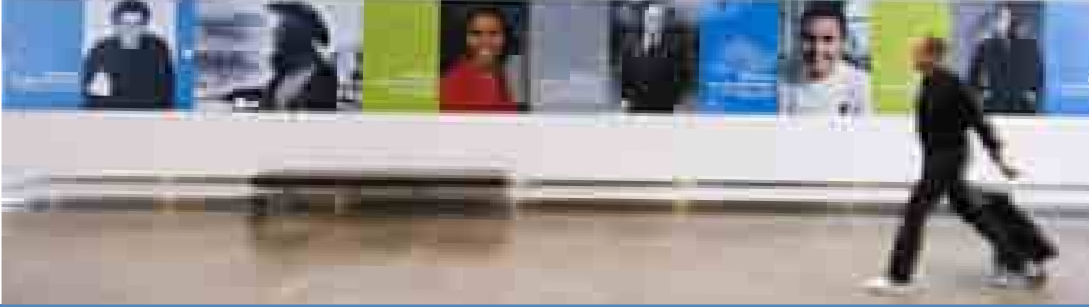
Tulevaisuuden pysäköintitarpeista riippuen voi olla mahdollista luoda uusi yleinen aukio olemassa olevan pysäköintitalon paikalle. Muodon ja materiaalien osalta tämän ehdotetun uuden tilan tulisi toimia Tullin alueen pääaukion vastakohtana.

Lisäsuojan tarjoamiseksi ja puiston suojaamiseksi talven viimalta voisi olla mahdollista hyödyntää olemassa olevaa tilaa katutasen alapuolella "upotetun puutarhan" luomiseksi, jossa hyödynnettäisiin yksinkertaisia, elegantteja ja kestäviä kalusteita ja materiaaleja. Puistoon voitaisiin tehdä myös nurmettuja kumpareita, jotka tarjoaisivat lisäsuojaa ja erottaisivat alueen lähikaduista. Ne tarjoaisivat myös mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon.

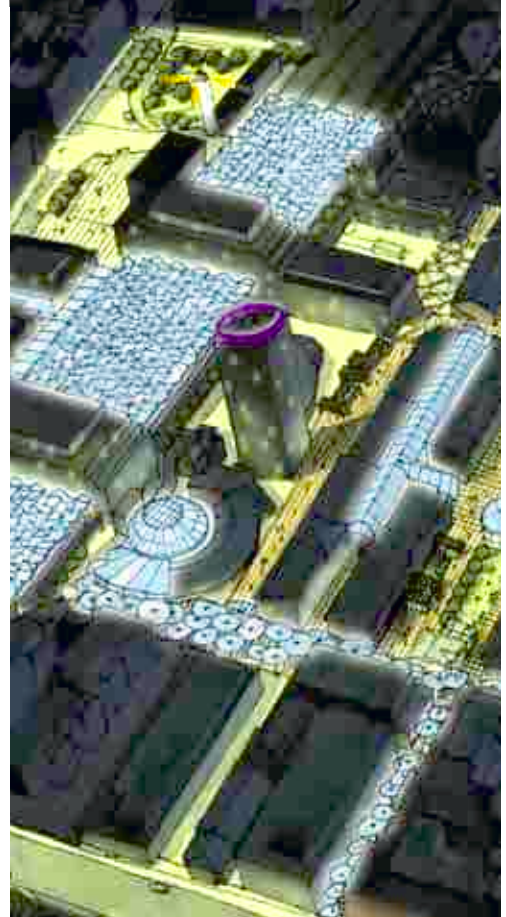
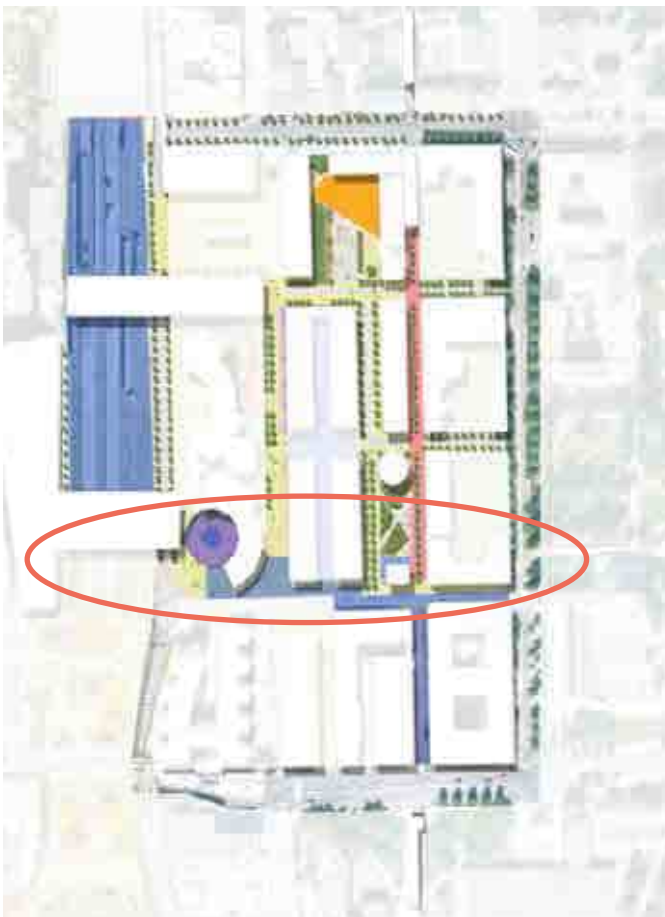
On ehdotettu, että olemassa oleva pysäköintitalon ramppi säilytettäisiin, koska sitä voitaisiin hyödyntää tulevaisuudessa rullalautailupuistona tai galleriatilana osana tilan ja sen ympäristön aktivointia. Tornin säilyttäminen tarjoaisi tilalle myös lisäsuojaa talvella kylmää pohjoista viimaa vastaan.

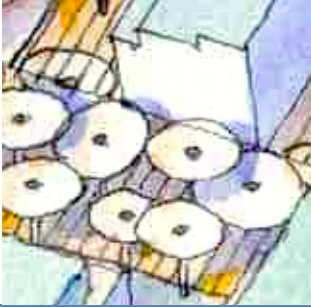
Puiston keskeinen sijainti muuttaa monien siihen yhtyvien reittien ja erityisesti Pinninkadulle ehdotetun jalankulku- ja kävelyreititunnelmaa.

Havainnekuva olemassa olevan pysäköintitalon paikalle rakennetusta uudesta upotetusta viherpuistosta. Pysäköintitalon torni on säilytetty.

Arlandan lentokentän saapuvien lentojen aulassa oleva kunnigalleria

YLEISTEN ALUEIDEN STRATEGIA

TULLI⁺-VISIOTYÖ 83

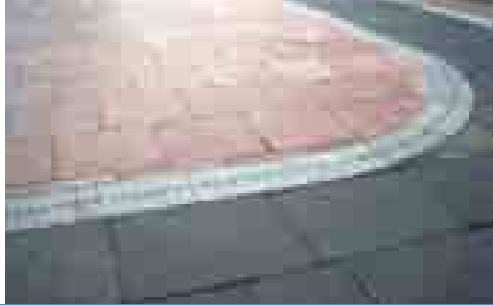

SATEELTA SUOJATTU YHTEYS ASEMALTA TAMPERE-TALOLLE

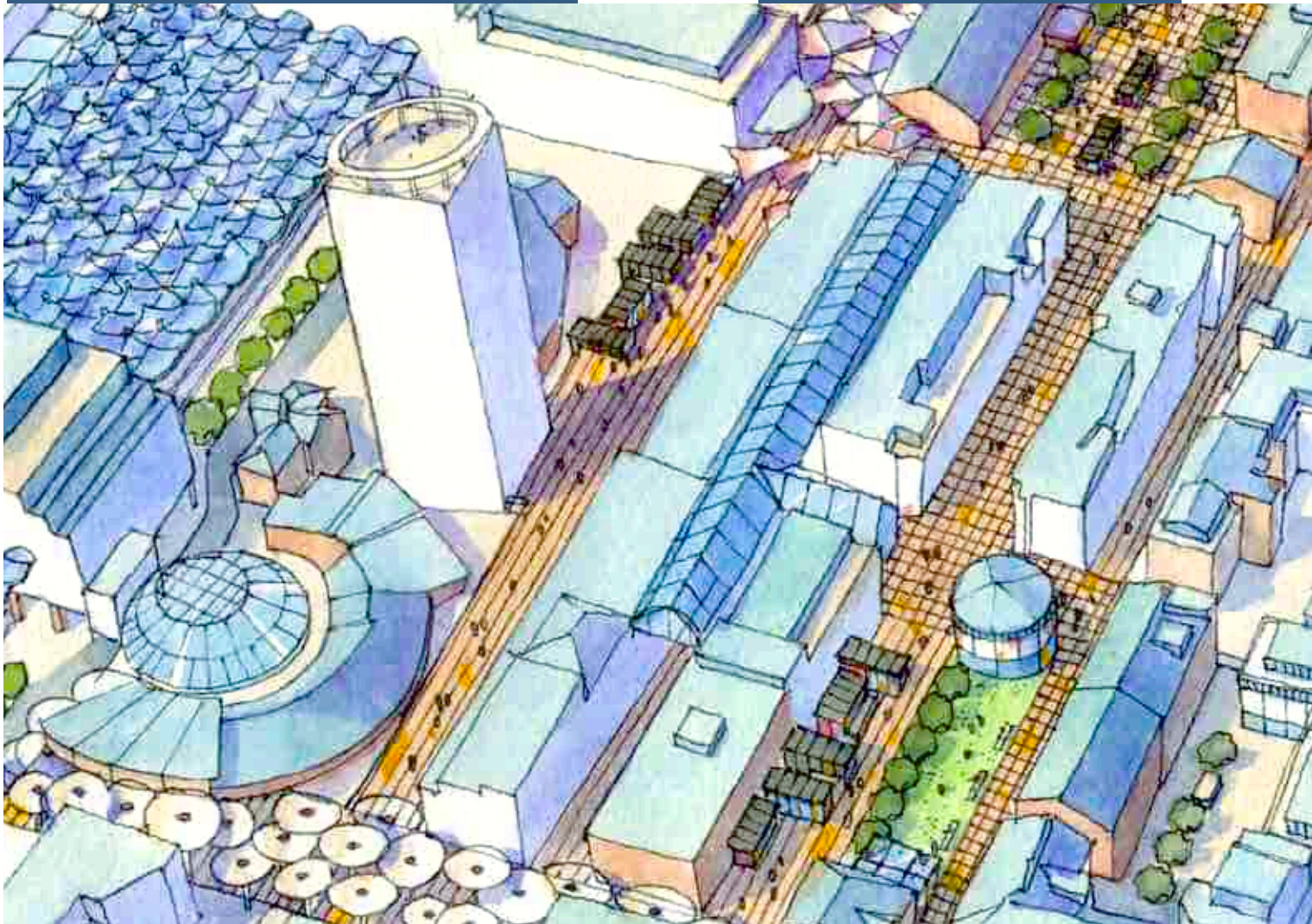
Uutta sateelta suojattua yhteyttä on ehdotettu rautatieaseman ja Tampere-talon välille. Ehdotuksen mukaan yhteys koostuisi erikoisesta katoksesta, joka sulkee kadun sisälleen ja luo dynaamisen ja etenevän kulkureitin aseman ja konserttisalin välille. Katos mahdollistaa kadun käyttämisen kaikkina vuodenaikoina tarjoten varjoa kesäisin ja suojaa viimaa ja lunta vastaan talvisin. On ehdotettu, että katua elävöittäisivät rakennuksista sille leviävät aktiviteetit sekä erilaiset toiminnot, kuten kioskit, konttikaupat, ulkoilmamaruokailu ja kauppaliikkeet. Uusi koteloitu katu voisi pitää sisällään "aikajanan", joka kertoisi Tampere-talon historiasta ja menneistä esiintyjistä.

Ehdotettu "katettu sininen yhteys" ja elävöitetty katu-
maisema aseman, yliopiston ja Tampere-talon välillä.

Kertovien ominaisuuksien kuten
kaiverrusten ja taiteen lisääminen
auttaa paikan tarinan kertomisessa

Valaistuksen lisääminen yleisten alueiden elävöittämiseksi yöaikaan

ENSISIJAJAISESTI JALANKULKIJOILLE TARKOITETUT KADUT

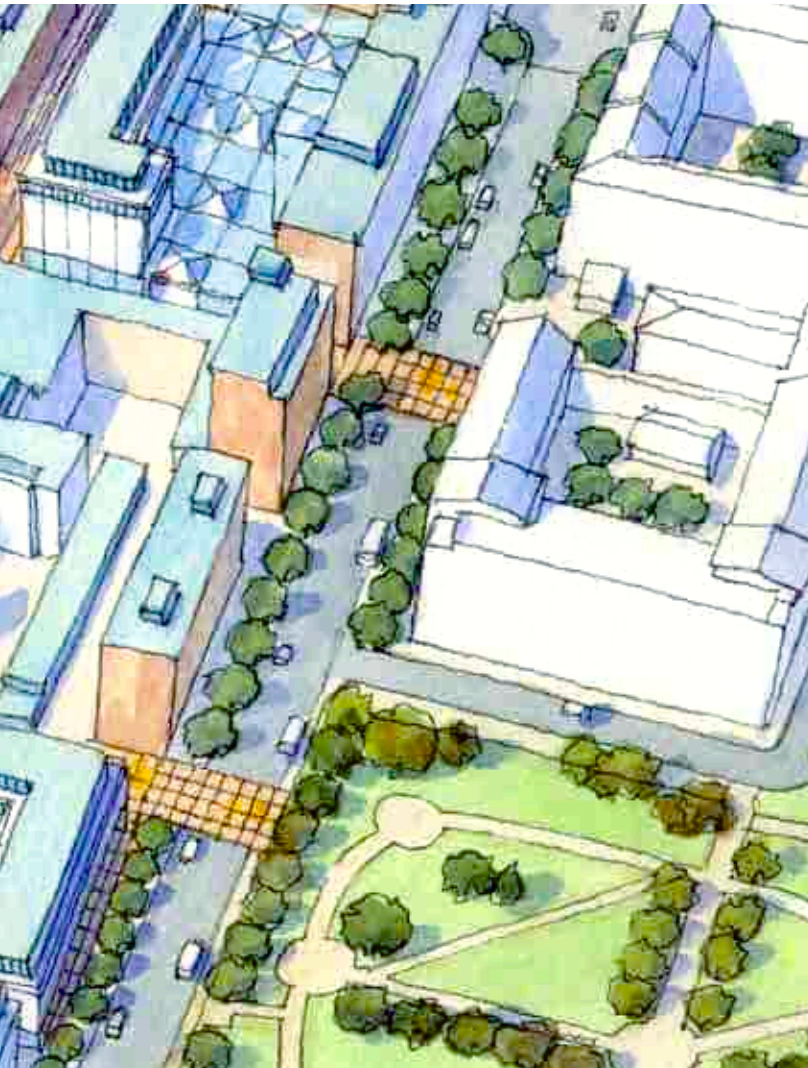
Katujen suunnittelussa tulisi huomioida yhtenäisen ja selkeän katuhierarkian luominen, joka vastaa tärkeimpien yleisten tilojen ja rakennusten kehittämisen tarpeisiin ja rakentuu niiden varaan.

Käytettyihin materiaaleihin tulee kiinnittää huomiota sen varmistamiseksi, että ne ovat yksinkertaisia, eleganteja ja vankkoja ja että niiden erityispiirteet vahvistavat Tullin alueen ainutlaatuisia ominaispiirteitä entisestään. Yksityiskohdat tulee suunnitella niin, että interventioiden laatu on paras mahdollinen ja että ne ottavat huomioon olemassa olevat elementit, kuten viemärinkannet ja tuuletusaukot.

Hienovaraisia muutoksia värityksessä voidaan käyttää erottamaan jalankulku- ja huoltoreitit toisistaan. Kertovia piirteitä tulisi sisällyttää ehdotuksiin ihmisten löydettäviksi. Niitä voitaisiin hyödyntää Tullin historian eteenpäin viemisessä ja ne voivat koostua tekstistä, symboleista tai taideteoksista.

Avainkohteiden osalta tulisi harkita pop-up -tyyppisiä huoltopisteitä, joiden avulla voitaisiin varmistaa katutapahtumien tarvitsema sähkön- ja vedensaanti.

Lakisääteistä, kohde- ja korostusvalaistusta voitaisiin harkita osana yleisten alueiden ehdotuksia katumaiseman elävöittämiseksi pimeinä tunteina ja pitkinä talvikuukausina.

Esimerkkejä olemassa oleville kaduille toteutetuista väliaikaisista rakenteista, joilla elävöitetään katu-
maisemaa

YLEISTEN ALUEIDEN STRATEGIA

TULLI⁺-VISIOTYÖ 87

TULLIN ALUEEN ELÄVÖITTÄMINEN NYT

Yksi suosittu tapa muuttaa alueen ilmettä asukkaiden ja vierailijoiden silmissä on tuoda sinne kaupunkipaviljonkeja tai kioskeja. Tämä tarjoaa lyhyen aikavälin ratkaisun Tullin alueen rumien katujen ja tilojen ilmeen uudistamiseen. Tällaiset väliaikaiset rakenteet ovat nopea tapa luoda toiminnan keskittymiä, elävöittää kuolleita katuja ja julkisivuja ja herättää ihmisten kiinnostus niiden suunnittelun ja käyttötapojen kautta.

Box Parkissa (konttipuisto) Lontoossa on hyödynnetty kierrätettyjä rahtikontteja hylätyn alueen elävöittämiseksi. Kuudessakymmenessä kontissa toimii väliaikaisia pop-up -putiikkeja, -gallerioita, -kahviloita ja -ravintoloita. Box Parkin on suunniteltu toimivan alueella neljä vuotta eli kunnes alueen pidemmän tähtäimen kehitystyö alkaa. Lyhyen aikavälin ratkaisuna kontit tarjoavat ainutlaatuisen, kustannuksiltaan edullisen ja riskeiltään vähäisen vierailukohteen, joka todistetusti houkuttelee paljon ihmisiä muutoin mielenkiinnostomalle alueelle. Tukholmassa on myös ollut vastaava hanke nimeltään Mobila paviljonger för Stockholms stad. Toisin kuin Box Parkissa, Tukholmassa ei käytetty vanhoja kontteja vaan kaupunki järjesti kansainvälisen suunnittelukilpailun, jonka tavoitteena oli suunnitella siirreltävissä katupaviljonkeja, jotka soveltuisivat kauppa-, kahvila- ja galleriakäyttöön ja joita voitaisiin sijoittaa kaduille ja aukioille.

Muita kiinnostavia esimerkkejä ovat Christchurch Uudessa-Seelannissa, missä Re:Start Shipping Container Mall rakennettiin luomaan välitöntä toimintaa vuoden 2010/11 maanjäristyksen tuhoamalle keskusta-alueelle.

Tullin alueen yleissuunnitelmassa ehdotetaan pieniä paviljonkikeskittymiä tai konttikauppoja keskeisiin paikkoihin kuten yliopiston alueelle, missä ne puhaltavat ulkomaailman tuulahduksia yliopistoelämän arkisen puurtamisen keskelle. Lyhyellä aikavälillä ne auttavat vilkastuttamaan tiloja, elävöittämään kuolleita katuja ja houkuttelemaan ihmisiä Tullin alueelle ja sen läpi tutustumaan näihin uusiin jännittäviin kohteisiin vuorokauden ympäri.

TULLIN ALUEEN VALAISTUSSTRATEGIA

TULLI⁺-VISIOTYÖ 89

TULLIN ALUEEN VALAISTUSSTRATEGIA

Valaistuksella on tärkeä rooli kaupungin katujen ja tilojen luonteen luomisessa sekä perusturvallisuuden varmistamisessa pimeään aikaan.

Tullin alueella on tarvetta arvioida yleisten alueiden valaistuksen visuaalinen yhtenäisyys kokonaisuutena uudelleen sekä tutkia mahdollisuuksia parantaa ympäristön laatua pimeällä ja talvikuukausien aikana. Toiveissa on, että Tullin alueen parannukset valmistuttuaan tukevat erilaisia ulkoaktiviteetteja, jotka hyötyisivät erilaisista lisävalaistusmuodoista.

Toimenpiteitä tarvitaan:

- koko Tullin alueen elävöittämiseksi visuaalisesti yhtenäisellä ja mielenkiintoisella tavalla
- luovan ajattelun rohkaisemiseksi katu-, rakennus- ja mainosvalaistuksen suhteen
- sen varmistamiseksi, että katujen valaistus on ihmisten turvallisuuden kannalta riittävä
- koriste- ja vuodenaikaisvalaistuksen sopivaan käyttöön kannustamiseksi
- ensisijaisesti jalankulkuun tarkoitettuihin tiloihin sopivan valaistuksen käyttämiseksi

Harkitusti valitut veistokselliset valaistuselementit lisäävät ensisijaisesti jalankulkijoille tarkoitettujen katujen miellyttävyyttä yöaikaan ja auttavat mieleen-painuvan paikkatunteen luomisessa

POHJOIS-ETELÄSUUNTAISEN VIHERYHTEYDEN VALAISTUS

Ehdotetun pohjois-eteläsuuntaisen viheryhteyden valaistusstrategian tulisi olla luonteeltaan ainutlaatuinen, jotta se elävöittäisi reittiä ja varmistaisi, että se erottuu ympäröivistä kaduista ja tiloista.

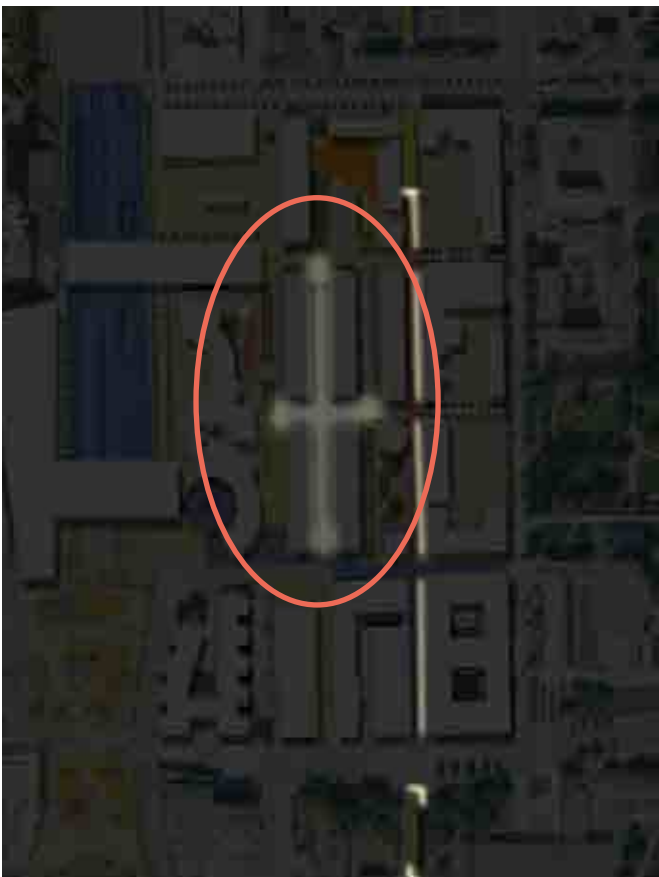

TULLIN ALUEEN VALAISTUSSTRATEGIA

TULLI+-VISIOTYÖ 91

Katuun asennetut LED-valot tuovat esiin alueen tärkeimmät piirteet ja reitit ja viestivät samalla perille saapumisesta

LIIKEKESKUKSEN VALAISTUS

Olemassa olevan kauppakeskuksen itä- ja länsiosien korkeusmaailman muutoksia tulisi harkita aktiivisten katujulkisivujen luomiseksi. Valaistusta tulisi harkita keinona markkinoida liikekeskusta. Soveltuvia valaistusmuotoja ovat kyltit sekä kohde- ja korostusvalaistus.

Olemissa olevien tuuletusaukkojen ja rakenteiden muuttaminen taideteoksiksi

Katutasoon suunnatut valokeilat elävöittävät yleisiä alueita

ENSISIJAINEN YLEISTEN ALUEIDEN VALAISTUS

On tärkeää, että valaistuksen mittakaava soveltuu jalankulkuun, tuo esille alueen keskeisimmät piirteet, kohdevalaisee rakennuksia ja yleensäkin luo mieleenpainuvan tunnelman pimeään aikaan.

Valon käytön vaihtelut eri vuodenaikoina tulee ottaa huomioon. Välttämättömät rakenteet kuten pysäköintihallien tuuletusaukot tulee suunnitella niin, että ne tuottavat katukuvaan lisäarvoa ja myös valaistus tulisi sulauttaa katukuvaan aina, kun se on tarkoituksenmukaista.

TULLIN ALUEEN VALAISTUSSTRATEGIA

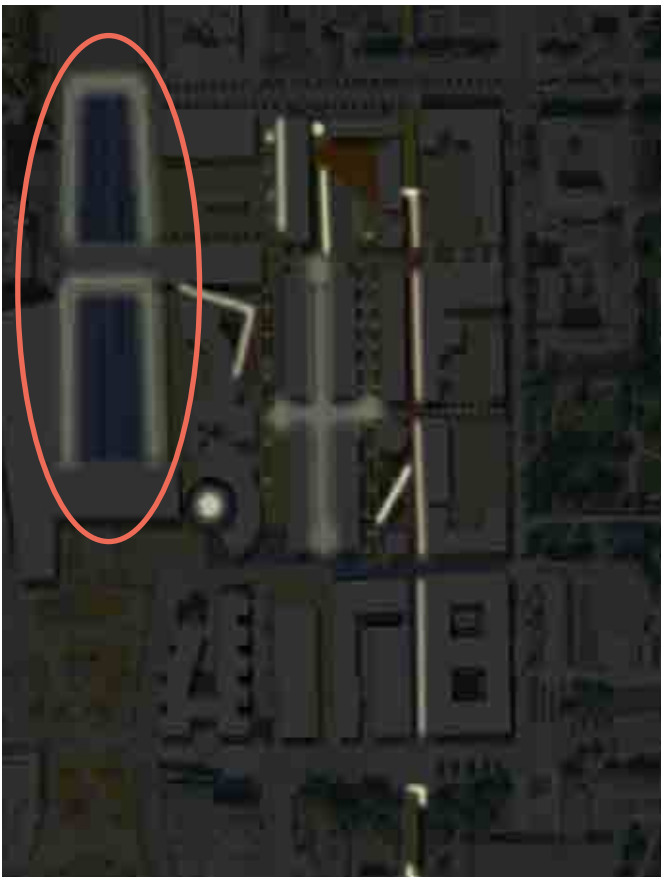
TULLI+-VISIOTYÖ 93

Tunnelien sisäänkäyntien tulee olla selkeitä, hyvin valaistuja ja houkuttelevia

Korkealaatuisia yleisiä alueita ja valaistusta koskevien ehdotusten tulee kattaa myös alikulut ja katetut kävelyreitit

ASEMAN, KATOSTEN JA TUNNELEIDEN VALAISTUS

Valaistusta tulee käyttää innovatiivisella tavalla miellyttävien julkisten ja yleisten tilojen luomiseksi, vau!-tekijän varmistamiseksi sekä Tampereelle ja Tullin alueelle saapumisen mieleenpainuvuuden lisäämiseksi.

94

Esimerkki kadusta, jota ympäröi valaistu veistoksellinen katos

SINISEN LINJAN VALAISTU KATOS

Sekä sinisen linjan katoksen että katukuvan valaistuksen tulee olla korkealaatuisia jotta ne juhlistaisivat kulkua linjaa pitkin ja kohti Tampere-taloa. Valaistusehdotusten tulisi elävöittää jalankulkureittiä sekä valaista tärkeimpiä rakennuksia ja piirteitä.

TULLIN ALUEEN VALAISTUSSTRATEGIA

TULLI+-VISIOTYÖ 95

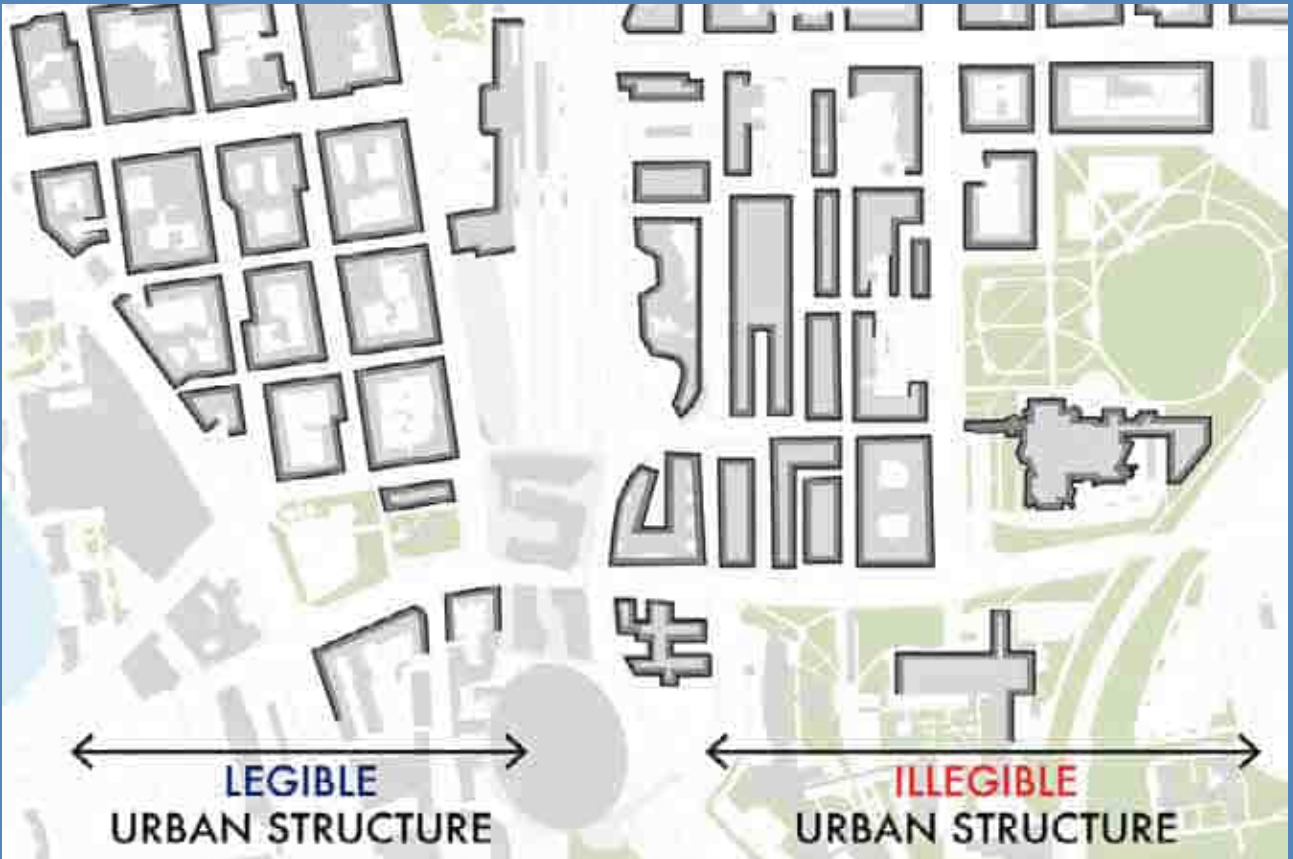

Kadun yli viritettyjä valoverkkoja, jotka yhdistävät rakennukset toisiinsa ja luovat saapumisesta kertovaa tunnelmaa

SINISEN LINJAN JA TAMPERE-TALON YHDISTÄVÄT VALOVERKOT

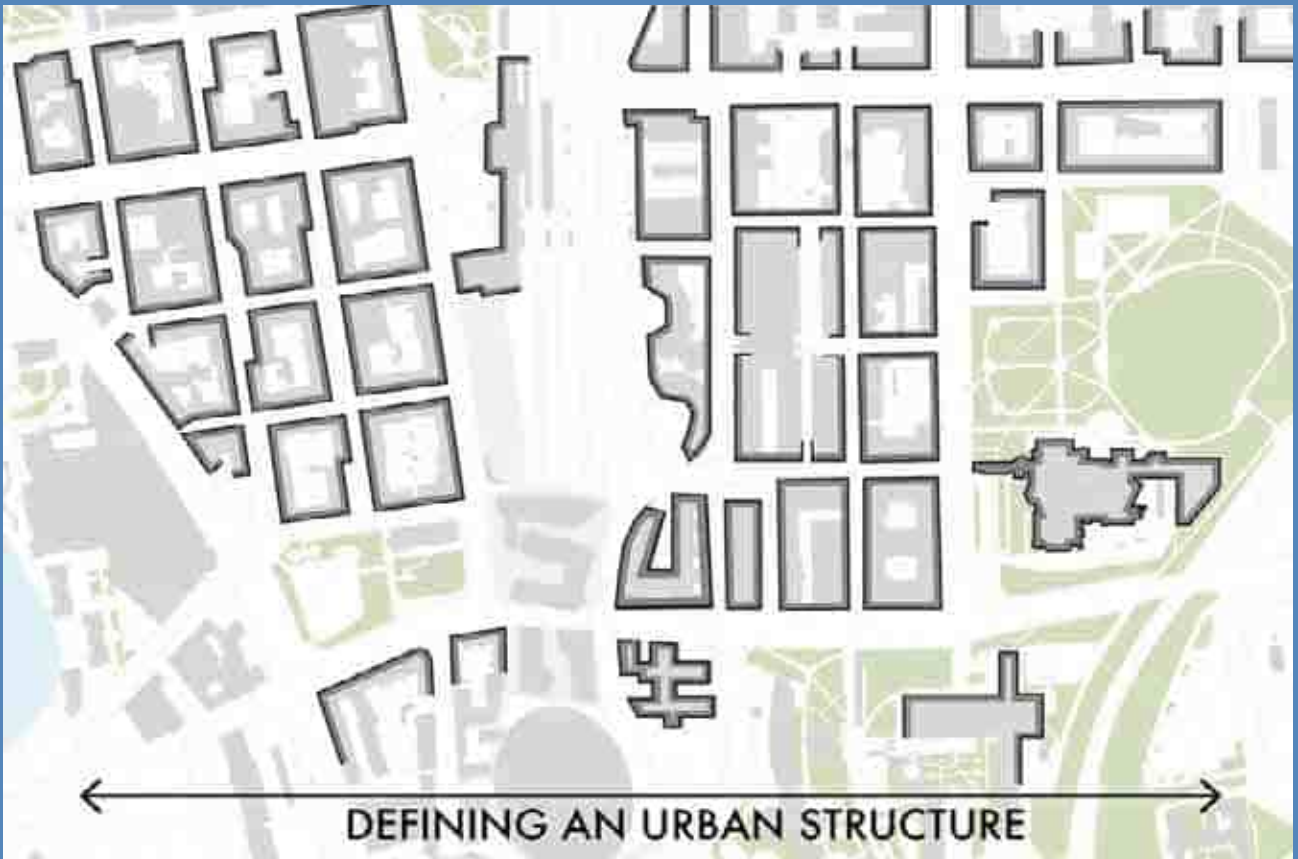
Valoverkkojen virittäminen Yliopistonkadun yli auttaa luomaan suoraa yhteyttä sinisen linjan ja Tampere-talon välille. Ne myös viestivät autoilijoille saapumisesta Tampere-talolle ja toimivat porttina Tullin alueelle.

SELKEÄ KAUPUNKIRAKENNE

SEKAVA KAUPUNKIRAKENNE

KAUPUNKIRAKENTEEN MÄÄRITTÄMINEN

Historiallinen näkymä vuodelta 1946, jolloin Tullin alue oli vielä toiminnassa (Maanmittauslaitos)

SELKEÄ/SEKAVA

Tampereen keskustan kaupunkirakenne on selkeä ja helposti luettava. Useimmat kaupunkikorttelit koostuvat useammasta erillisestä rakennuksesta, joiden julkisivut ovat kadulle päin ja takaosat muodostavat sisäpihan. Rakenne muodostaa selkeän tilojen tärkeishierarkian, jossa yhdyskadut määrittävät selkeät siirtymisreitit. Kaupungin läpi liikkuvat ihmiset tuntevat olevansa osa kaupunkia.

Tullin alue on erilainen. Sen historiasta johtuen alueen kaupunkirakenne on sekava, sillä se koostuu erillisistä rakennuksista, joita yli jäänyt tila ympäröi. Koska kaupunkirakenteesta puuttuu selkeys, julkisivuista tulee rakennusten takaosia ja kaduista huoltopihoja.

KAUPUNKIRAKENTEEN MÄÄRITTÄMINEN

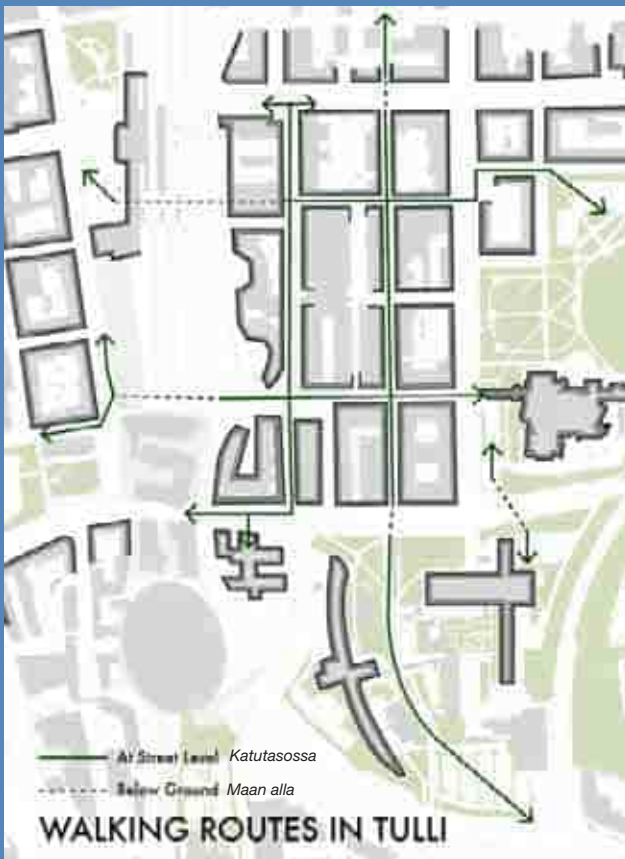
Tullin alue kaipaa uudelleen jäsentelyä, jolloin kaupunkirakenteesta saadaan selkeä samalla tavalla kuin Tampereen keskustassa. Rakennusten yhdistäminen kortteleiksi on ensimmäinen askel uuden tilarakenteen määrittämisessä:

- Tilat, jotka ovat katuja ja aukioita
- Rakennusten julkisivujen ja takaosien selkeys
- Selkeys siitä, missä tarvitaan toimintoja elävöittämään tilaa

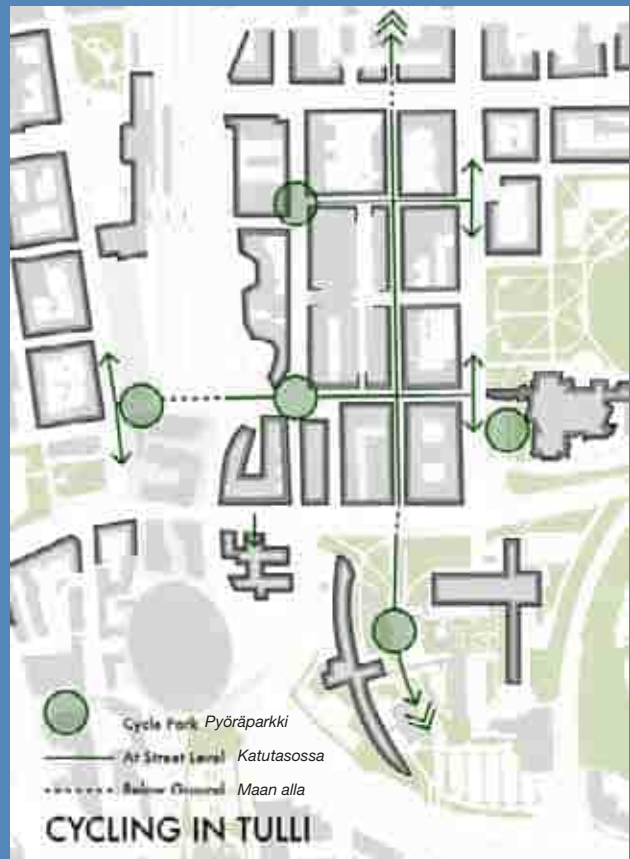
Yhdessä nämä vaikuttavat asenteiden muuttumiseen Tullin aluetta kohtaan kaupunkimaisuuden ja liikkumisen määrittämisen osalta.

Yritys tulkita ja määrittää kaupunkirakennetta: ensimmäisen työpajan aikana valmistunut käytännön suunnittelupiirustus

TULLIN ALUEEN KÄVELYREITIT

PYÖRÄILY TULLIN ALUEELLA

KAUPUNGIN PYÖRÄILYSUUNNITELMA
 Ehdotetut pyöräilyreitit voidaan koordinoida kaupungin pyöräilyverkostoon, mutta käyttäen yksinkertaistettua pyöräparkkiratkaisua kartassa esitetyn suunnitelman mukaisesti.

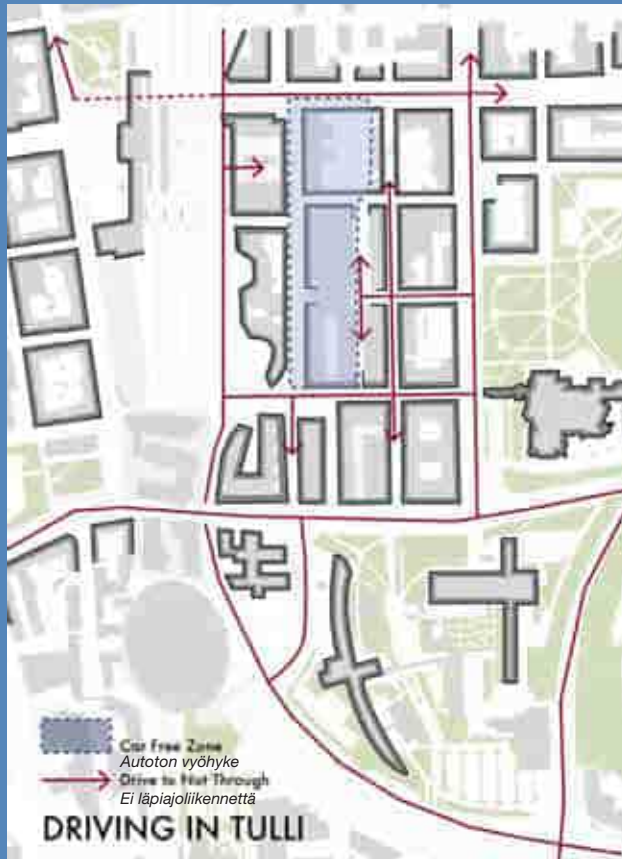
KÄVELY/PYÖRÄILY

Selkeämpi kaupunkirakenne lisää myös liikkumisreittien selkeyttä. Liikkuminen Tullin alueella tapahtuu neljää elävää ja toisiinsa liittyvää katuä pitkin, jotka yhdistävät alueen viereisiin alueisiin pohjoisessa ja lännessä, asemalta Tampere-taloon ja sen puistoon idässä sekä yliopistoon etelässä.

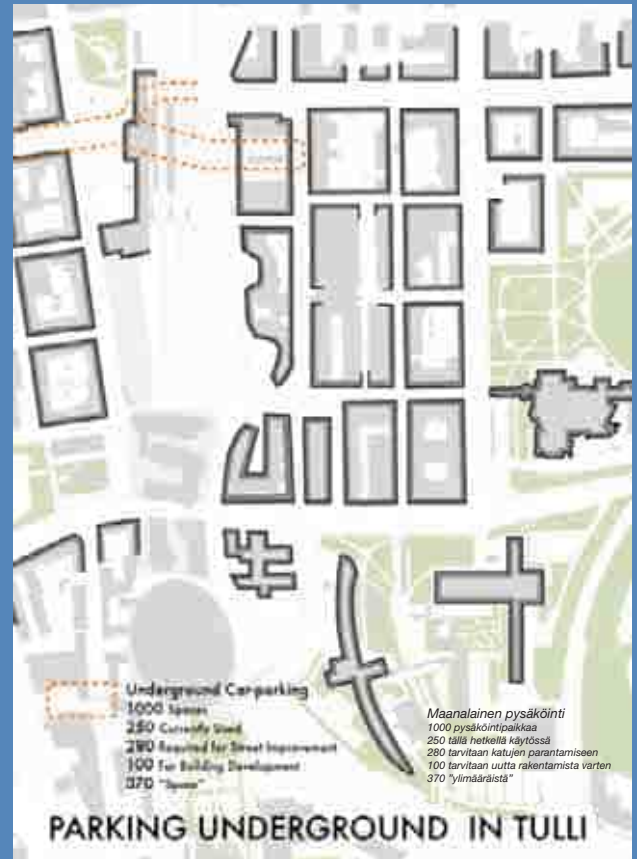
Pyöräilyreitit ja kävelyreitit kulkevat käsi kädessä ja yhdistyvät vakiintuneisiin kaupunginlaajuisiin verkostoihin pohjoisessa, idässä ja etelässä. Uusia reittejä kulkee maan alla radan alitse länteen.

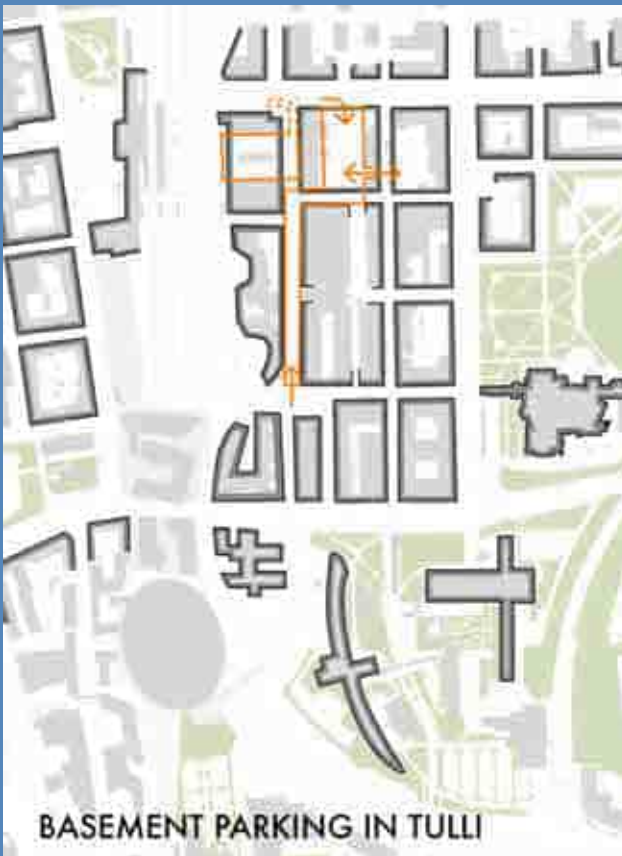
Tampereen kävelyreitistöön, joka korostaa tärkeitä historiallisia ja kulttuurillisia kohteita kaupungin keskustassa, voitaisiin lisätä kuudes reitti, joka kulkee yliopiston, Tampere-talon, Sorsapuiston, Tullin alueen ja Tammelan alueen läpi viherysteyttä pitkin.

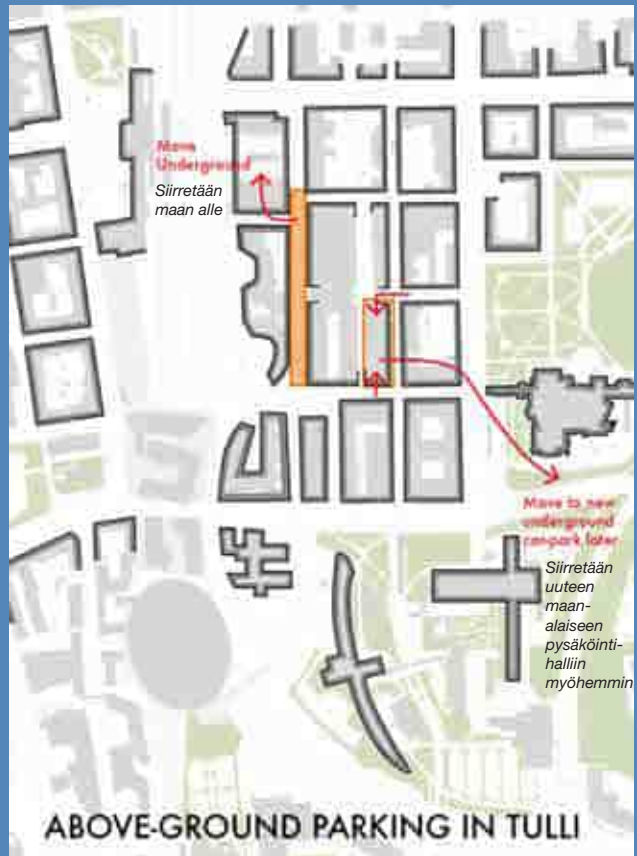
AUTOILU TULLIN ALUEELLA

MAANALAINEN PYSÄKÖINTI TULLIN ALUEELLA

KELLARIPYSÄKÖINTI TULLIN ALUEELLA

MAANPÄÄLLINEN PYSÄKÖINTI TULLIN ALUEELLA

AUTOILU

Liiallista autoliikennettä Tullin alueen läpi voidaan vähentää tavoittelemalla tilannetta, jossa alueelle tullaan läpiajon sijaan. Työpaja on selvästi osoittanut, että sidosryhmillä on halu erottaa moottoriliikenne jalankulku- ja pyöräilyliikenteestä mahdollisimman laajalti. Strategian tulee olla lähellä Tampereen keskustan suunnittelua ja lähentää Tullin aluetta ja keskustaa toisiinsa ihmisten mielissä. Ajan oloon strategia mahdollistaa **autottoman vyöhykkeen** luomisen Tullin keskustaan.

MAANALAINEN PYSÄKÖINTIALUE

Valmisteilla olevaan suunnitelmaan kuuluu merkittävä investointi maanalaiseen pysäköintiin. Ideat sopivat hyvin yhteen olemassa olevien keskustan pysäköintistrategioiden kanssa ja hyödyntävät osittain pysäköintitalon olemassa olevaa kapasiteettia.

KELLARI-/ MAANPÄÄLLINEN PYSÄKÖINTI

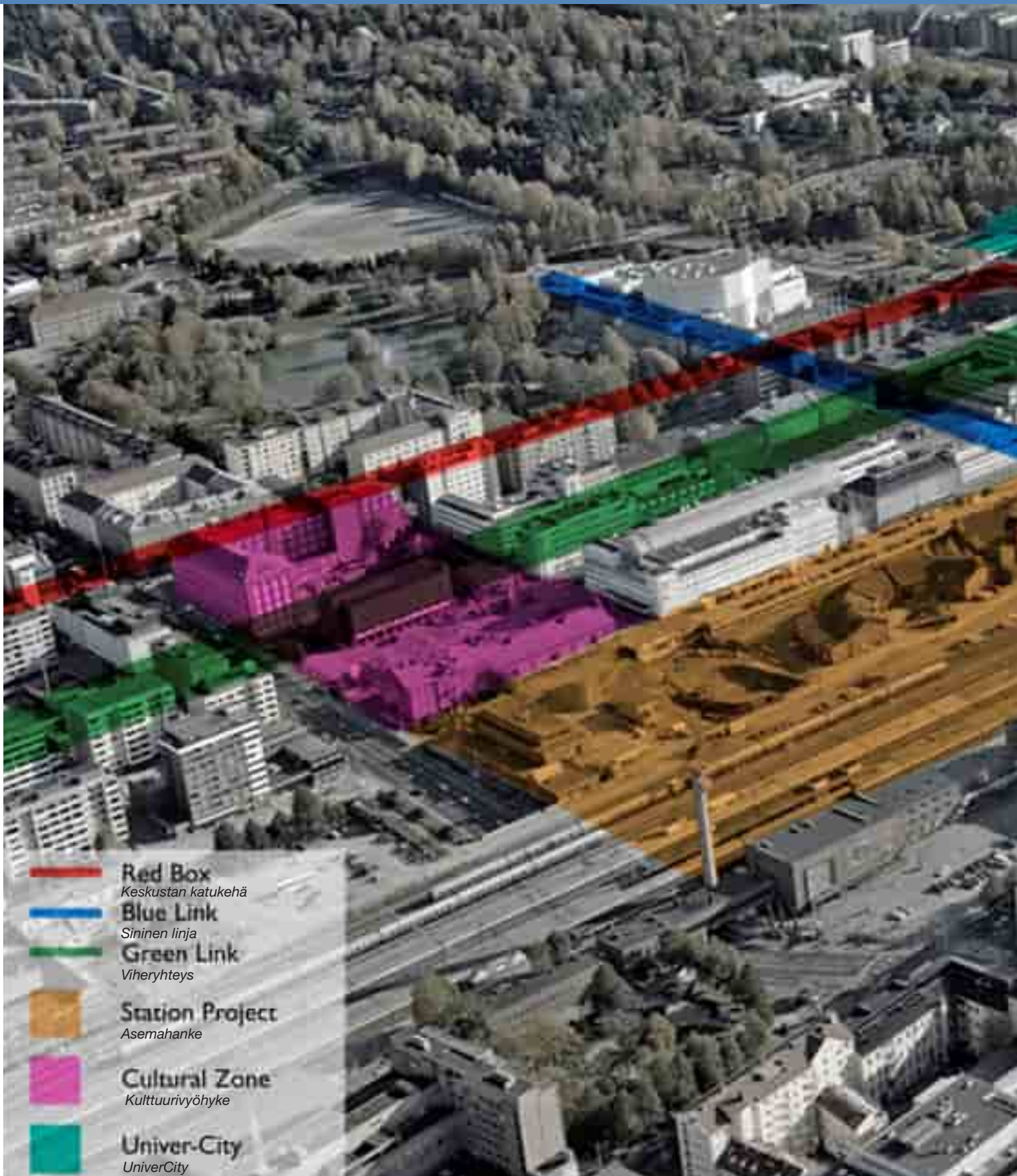
Lyhyen tähtäimen toimenpiteitä:

kellaripysäköintihallit ja niiden sisäänkäynnit säilytetään, mutta liikenne niihin ja niistä pois ohjataan kulkemaan enenevässä määrin pohjoisen suunnasta, mikä vähentää liikennettä Åkerlundinkadulla ja helpottaa siten jalankulkua Tampere-talolle.

Kauppakeskuksen viereistä **pitkäaikaispysäköintiä** järjesteetään niin, että lyhytaikaista pysäköintiä voidaan siirtää kellarikerrokseen ajan oloon, mikä vapauttaa hotellin ja kauppakeskuksen välisen tilan muuhun käyttöön.

Pidemmän tähtäimen toimenpiteitä: kun kaupungin maanalainen pysäköintijärjestelmä kasvaa tulevaisuudessa, eteläinen sisäänkäynti maanpäälliseen pysäköintitaloon voidaan sulkea ja moottoriliikenne keskittää pohjoiseen päähän. Tämä tukee myös pysäköintitilan poistamista käytöstä kokonaan, kun pysäköinti siirretään pikkuhiljaa uusiin kellaripysäköintitiloihin niiden valmistuessa.

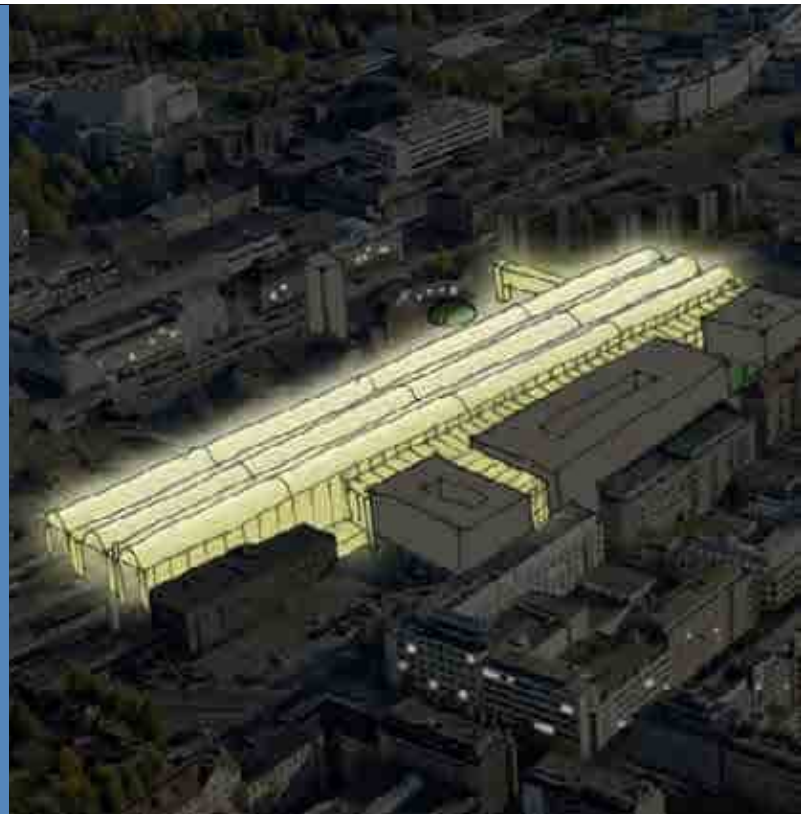

VETOKETJU KIINNI!

Asemat ovat merkittäviä portteja: tärkeitä kansalaisuuden symboleita, jotka tekevät pysyvän vaikutuksen asukkaisiin ja vierailijoihin. Toimiva ja kaunis rakennusryhmä ei hätkähä monimutkaisia kulkureittejä ja tasoeroja. Se “sulkee vetoketjun” yhdistämällä idän ja lännen sekä käytännön tasolla että symbolisesti.

Etelässä radan päälle ehdotettu kansihanke voidaan helposti yhdistää asemarakennukseen, mikä loisi saapumisen tuntua ja vahvistaisi myös sitä itseään.

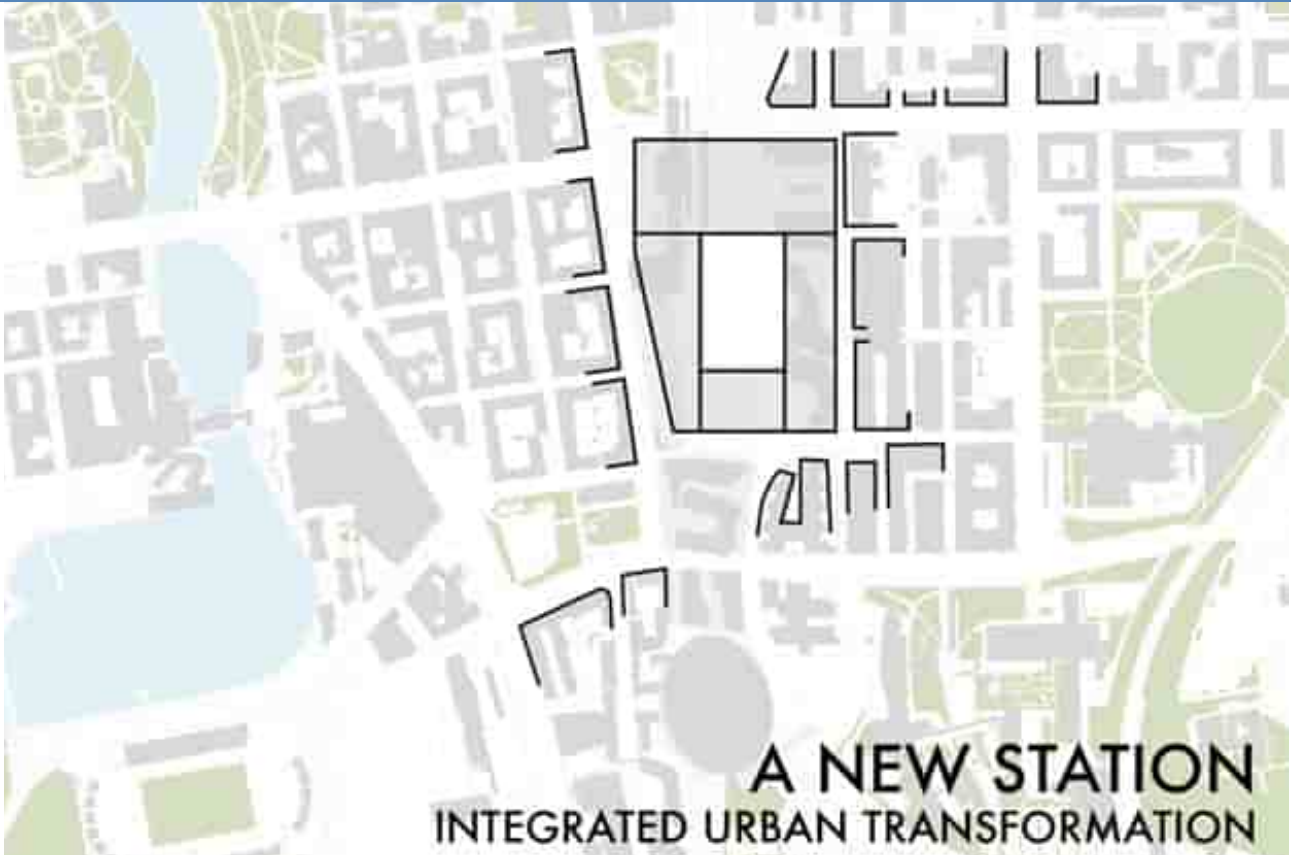
Ensimmäisessä työpajassa ehdotettu idea siitä, miten aseman kehittäminen liittäisi yhteen kaupungin kaksi puolikasta

LONTOON KING'S CROSS -
Käsitys junamatkuksesta on
muuttumassa kaikkialla
Euroopassa. Asemista on tulossa
usia paikkoja kaupungissa.
King's Crossin merkittävän
muutoksen ansiosta ankeasta
asemasta on tullut kohtaamisen
ja nautintojen paikka, joka
toivottaa ihmiset tervetulleiksi.

PIANO KING'S
CROSSIN
ASEMALLA
- Isoja asemia
voidaan
elävöittää
pienessä
mittakaavassa.
Odottamisen ei
tarvitse olla
tylsää.

UUSI ASEMA KAUPUNKIALUEEN INTEGROITU MUUTOS

Tampereen rautatieasema nykyisin. Funktionalistisen rakennuksen ovat suunnitelleet Eero Seppälä ja Otto Flodin ja se valmistui vuonna 1936. Rakennukseen lisättiin myöhemmin 36-metriä korkea kellotorni rautatiehallituksen vaatimuksesta: tornin kokonaiskorkeus maanpinnasta on noin 50 metriä.

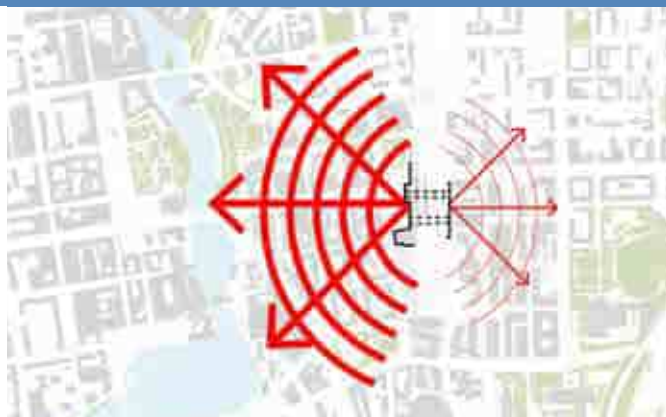

BERLIININ
ASEMA – Aseman
uudistettu rooli.
Uusi paikka
kaupungissa.

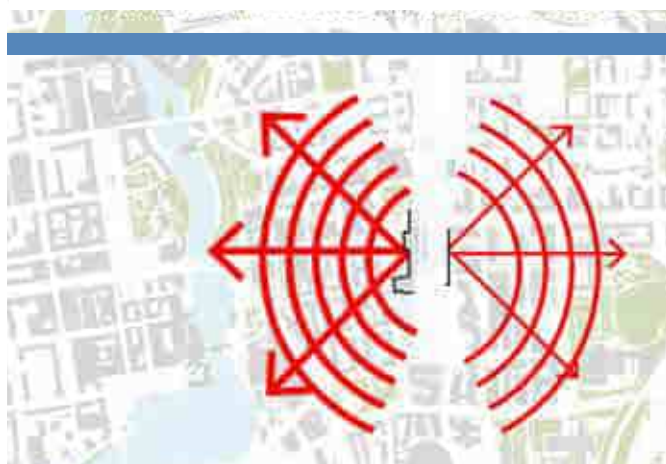

ASEMAN KEHITTÄMINEN

TULLI+-VISIOTYÖ 105

ASEMA, JOSSA ON ETU- JA TAKAOVET

ASEMA, JOSSA ON KAKSI ETUOVEA

KUIVA JA LÄMMIN KÄVELYVÄYLÄ MUUTTAA KULKEMISTA
ASEMAKORTTELIN ALUEELLA

ETU- JA TAKAOVET

Tampereen asemalla on etu- ja takaovet. Läntiset sisääntulot ovat selkeät, mutta idänpuoleiset sisääntulot ovat heikompilaatuiset.

ASEMAN ETUOVET

Nyt on loistava mahdollisuus uudistaa aseman rooli Tampereen kaupunkirakenteessa ja luoda asema, jolla on samantasoiset ja toisiinsa yhteydessä olevat etuovet idässä ja lännessä. Asemasta voi tulla koko kaupungin uusi saapumispaikka.

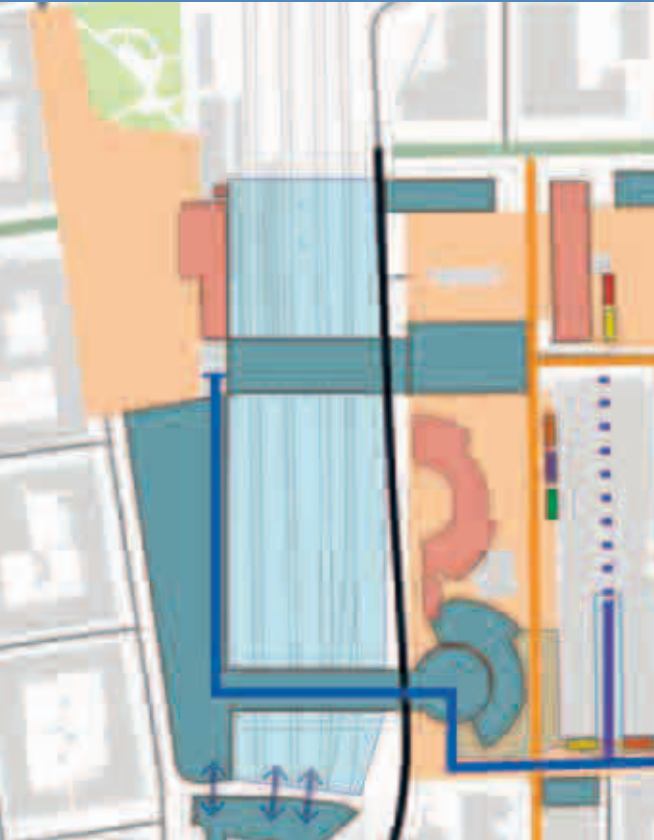
KAUPUNGIN INTEGROITU MUUTOS

Olemassa oleva asema sijaitsee hajanaisen liikenteellisen solmukohtan keskipisteessä. Solmukohta on olemassa, mutta se on monimutkainen ja hankala käyttää.

Elämä, jonka liikenne voisi tuoda kaupunkiin, menetetään. Liikenteen, kaupunkirakenteen ja asemaa ympäröivän elämän välillä ei ole yhteyttä. Yksinkertaistettuna länsipuoli on vilkas kun taas itäinen puoli ei ole. Muutokset asemalla mahdollistavat sen roolin uudistamisen osana integroitua kaupunkikorttelia:

- Uusi saapumis- ja yhteyspaikka
- Tasapainotettu liikenne aseman sisällä ja sen ympäristössä
- Siirtyminen liikennevälineestä toiseen kuivassa ja lämpimässä ympäristössä
- Muutaman minuutin kävelymatka junalta linja-autolle tai linja-autolta raitiovaunuun
- Liikenne tuo elämää aseman ympäristöön ja yhteydet aseman läpi yhdistävät kaupungin itä- ja länsipuolet toisiinsa
- Uusi paikka kaupungissa

TÄMÄNHETKINEN TILANNE

Tampereen asema on Suomen toiseksi vilkkain. Se on tärkeä rautatie- ja linja-autoliikenteen vaihtopaikka ja yksi tärkeimmistä porteista koko kaupunkiin. Nykyisellään junasta laitureille astumiseen ei kytkeydy todellista saapumisen tuntua ja asema itsessään on käyttäjän kannalta tylsä. Radalla on myös selkeä estevaikutus kaupungin länsi- ja itäosien välillä.

Asemantorni on tärkeä suojeltu paikallinen maamerkki, joka näkyy kaikkialla kaupungissa. Aseman päärakennus on radan keskustan puolella ja sen pääovi on itä-länsisuuntaisen Hämeenkadun itäpäässä. Asemalta on monia reittejä itään Tammelan ja Tullin alueille maanalaisia tunneleita pitkin, mutta kaikki aseman itäpuolella olevat sisäänkäynnit ovat huonosti merkittyjä ja vaikeita löytää.

ASEMAA KOSKENEET TYÖPAJAT

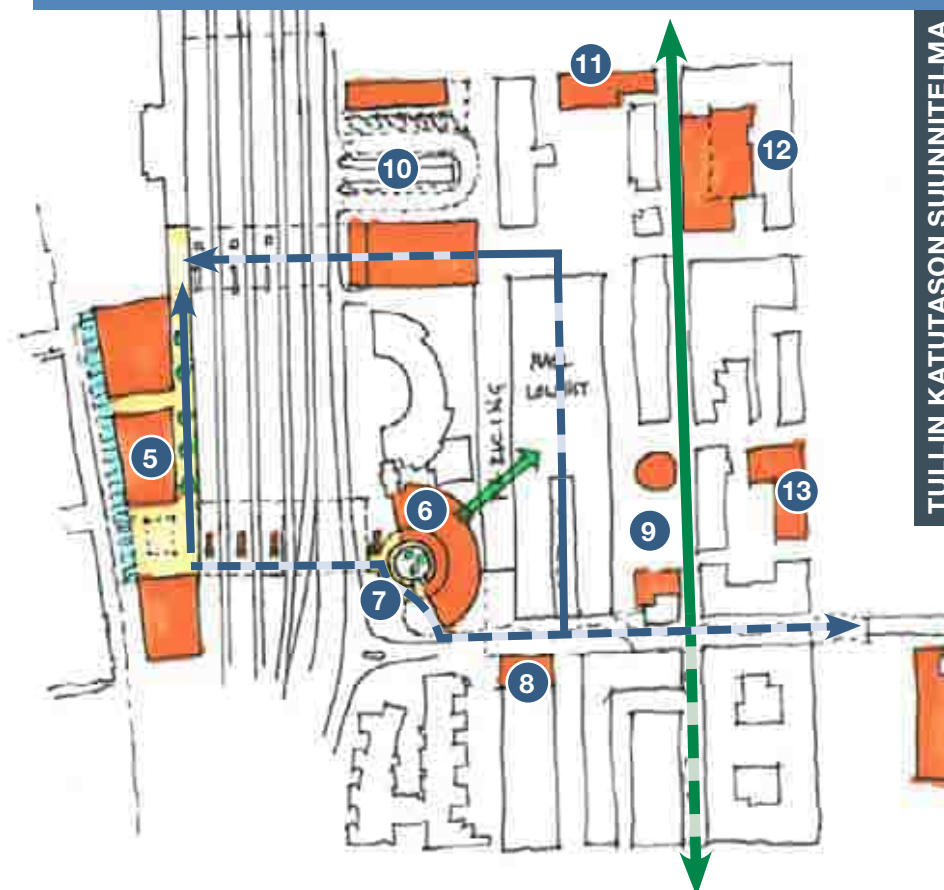
Kummankin työpajan aikana tiimi, johon kuului myös Liikenneviraston ja VR-Yhtymän kiinteistöyksikön edustajia, keskusteli eri vaihtoehtoista aseman ja sen ympäristön uudistamiseksi. Avainasioita olivat raideliikennöitsijöiden kyky tarjota houkuttelevampaa palvelua asiakkailleen mukaan lukien korkeatasoiset sisäänkäynnit sekä itä- että länsipuolella, kunnollinen katos raiteiden yläpuolella, korkeampitasoinen kauppaliikevalikoima sekä paremmat pyöräparkkitilat. Aseman isännöitsijöitä kiinnosti alueen kaupallinen kehittäminen, jotta aseman sijainnin tarjoama erittäin korkea tavoitettavuusaste voitaisiin hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Rakentaminen radan päälle ja siten itä-länsiyhteyksiä parantaminen nähtiin toivottavana strategiana, kun olemassa olevien asemarakennusten kulttuurihistorialliset arvot otetaan asianmukaisesti huomioon.

JTP:n suunnittelutiimi valmisteli tämän jälkeen ideoita, jotka on havainnollistettu jäljempänä tässä raportissa.

TULLIN YLÄKERROKSEN SUUNNITELMA

1. Ylempien kerrosten liiketilat
2. Lasitetut asemakatokset
3. Sateelta suojatun sinisen linjan katos
4. Bulevardin yläosan valaistuselementti, joka viimeistelee sinisen linjan
5. Ylempien kerrosten liiketilat
6. Liike- ja yhteisökäyttöön uudistettu veturitalli
7. Lasitettu katos radan alle johtavan polkupyörärampin yläpuolella
8. Uusi rakentaminen laustauslaiturin peittämiseksi ja sinisen linjan reunustamiseksi
9. Uusi kaupunkipuisto, jossa on säilytetty pysäköintitalon ramppi
10. Itäinen asema-aukio, jossa kaukoliikenteen linja-autotilat uusissa rakennuksissa ja asuin-/liiketiloihin yläpuolella

TULLIN KATUTASON SUUNNITELMA

11. Kulttuurikäyttöä katutasossa ja asuntoja yläpuolella
12. Taidegalleria alakerrassa ja ullakkohuoneistoja yläpuolella sekä uudistetussa Attila-rakennuksessa
13. Täydennysrakentamista, asuinkäyttö
14. Paikallisliikenteen linja-autopysäkit bulevardilla, jonka liikennettä on vähennetty
15. Kauppaliikkeitä jalankulkureittien varrella
16. Uusia jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä sekä portaita yläpuolella oleville laitureille
17. Tunnelin valoisa pää, josta yhteys yläpuoliseen uudistettuun veturitalliin

1. KULKU JA YHTEYDET

Elokuussa ja lokakuussa pidettyjen työpajojen keskeinen tulos oli, että radan kummaltakin puolelta pitäisi olla parempi kulkuyhteys asemalle ja sen läpi. Tarvitaan uusia tunneleita ja ylikulkuja, jotka yhdistäisivät keskustan Tullin ja Tammelan alueisiin. Nämä yhteydet tulisi myös saada aktiiviseen käyttöön, jotta ne olisivat turvallisia ja mielenkiintoisia.

Sininen linja on taideteos, jonka käsitteellinen alkupää on Helsingin asemalla. Se saapuu Tampereelle junalla ja kulkee tämän jälkeen asemalta Tampere-talolle johdattaen vieraat tähän tärkeään kohteeseen. Tulevaisuudessa sininen linja voisi kulkea radan ali uudessa tunnelissa ja jatkua sitten kaunista katettua reittiä Åkerlundinkatua pitkin Tampere-talolle.

Kaikki reitit ja yhteydet tulisi valaista hyvin ja niiden

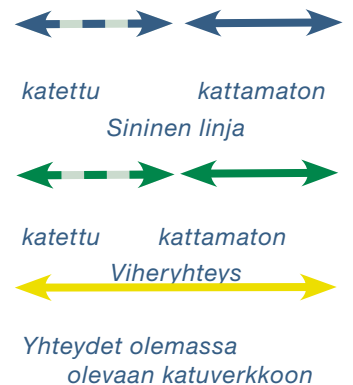
tulisi olla eläviä ja mielenkiintoisia paikkoja, joissa on miellyttävä liikkua vuorokauden ympäri.

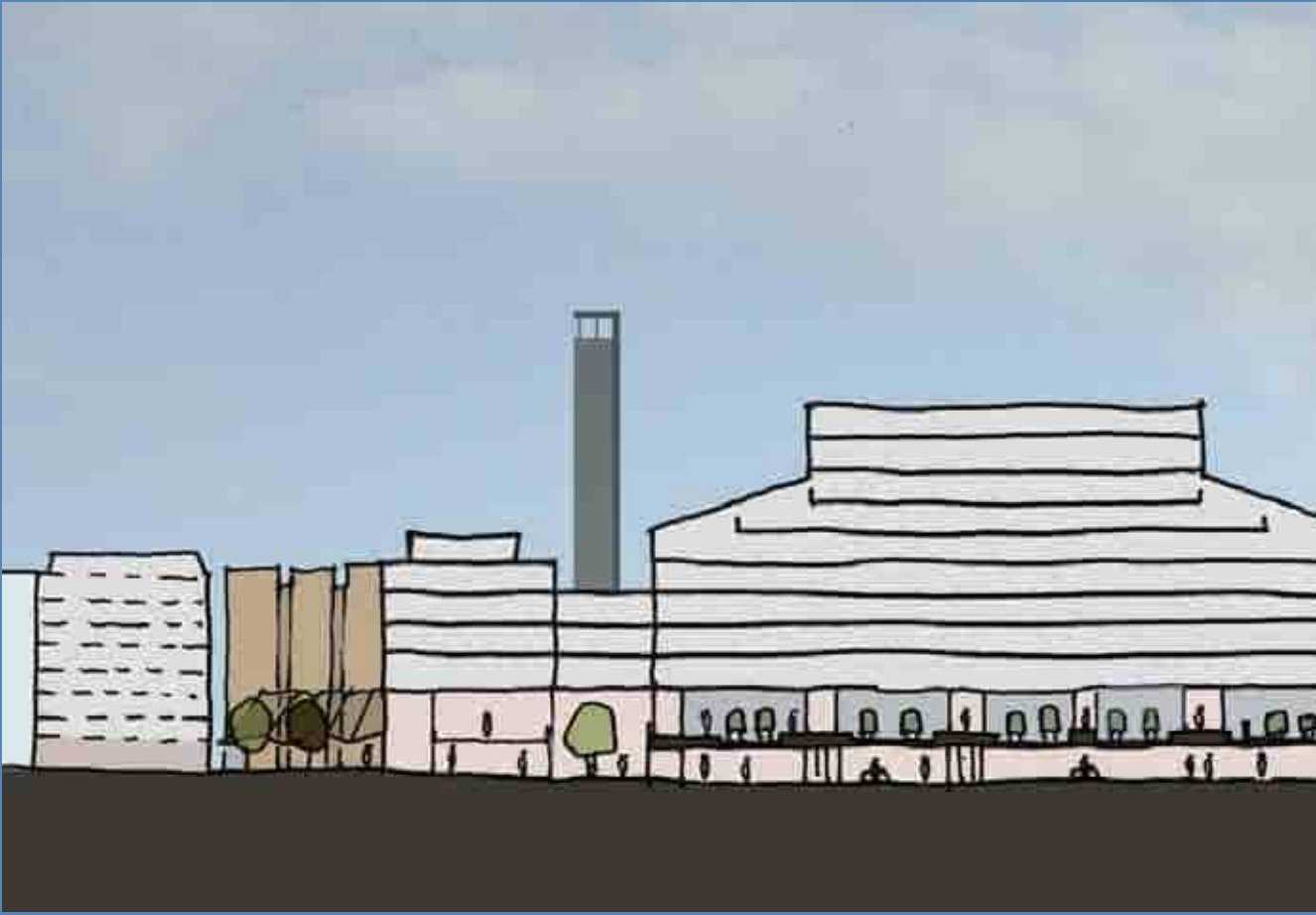
Tällä hetkellä jalankulkijoiden täytyy ylittää Rautatienkatu, kun he saapuvat tai lähtevät asemalta Hämeenkadun suuntaan. Liikennevaloissa joutuu usein odottamaan pitkän tovin. Yksi keskustan katukehän Tullin alueelle laajentamisen tuomista hyödyistä on, että suoraan aseman pääsisäänkäynnin edessä olevasta Rautatienkadun ja Hämeenkadun risteyksestä, joka on yksi Tampereen tärkeimmistä yleisistä alueista, tulisi autoton.

Aukiosta tulisi loistava saapumispaikka koko kaupungille, joka täydentäisi radan päälle rakennettavaa uutta katosta.

KAUPUNGIN KATUTASON SUUNNITELMA

Olemassa olevat
asunnot

Rautatienkatu –
paikallisliikenteen
linja-autot

Uusi
monikäyttökortteli

Aseman tornin
kanssa linjassa oleva
valopiha

Tunneli raiteiden ali

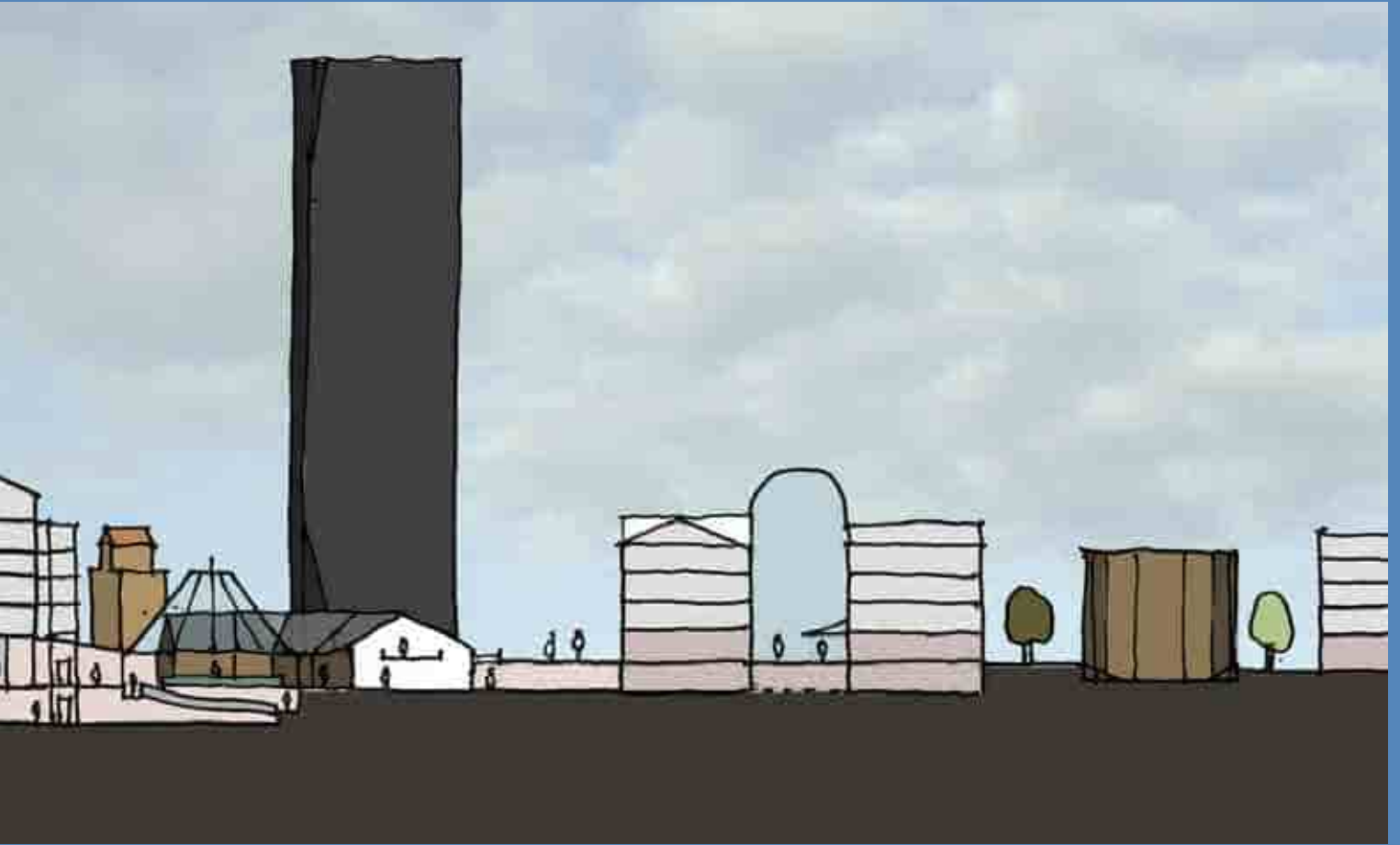
Toimistosilta radan yli

2. UUDISTETTU ASEMAN PYSÄKÖINTITALO

Rautatienkadun varressa oleva aseman pysäköintitalo voitaisiin uudistaa muuttamalla se monikäyttöiseksi alueeksi, josta on hyvät katetut yhteydet asemalle ja sen läpi. Jos Rautatienkadusta tulee osa keskustan katukehää, sen luonne muuttuisi täysin: siitä tulisi jalankulkijaystävällinen, puiden reunustama bulevardi, jossa on vähän liikennettä lukuun ottamatta uusien lähinnä kaupallisiin toimintoihin suunnattujen rakennusten edessä pysähtyviä paikallisliikenteen linja-autoja.

3. ASEMAN PÄÄLLE RAKENTAMINEN

Aikaisemmissa asemaa koskeneissa suunnitelmissa on ehdotettu asemalaitureiden päälle rakennettavaksi siltarakennusta, joka sijaitsisi asemantornin eteläpuolella kunnioittavan matkan päässä itse asemasta. Työpajaryhmä oli samaa mieltä ehdotuksen eduista ja käsitteellinen yleissuunnitelma sisältääkin ehdotuksen uudesta siltarakennuksesta, jonka asemalta lähtevät jalankulkuväylät yhdistävät kaupungin itä- ja länsiosat ja auttavat siten “juovan sulkemisessa”.

Ratapihankatu

Lasitettu pyöreä rakennus, jossa pyöräramppi

Uudistetun veturitallin monet käyttömuodot

Autoton terassi

Tullintorille johtavat hotellit ja liikkeet

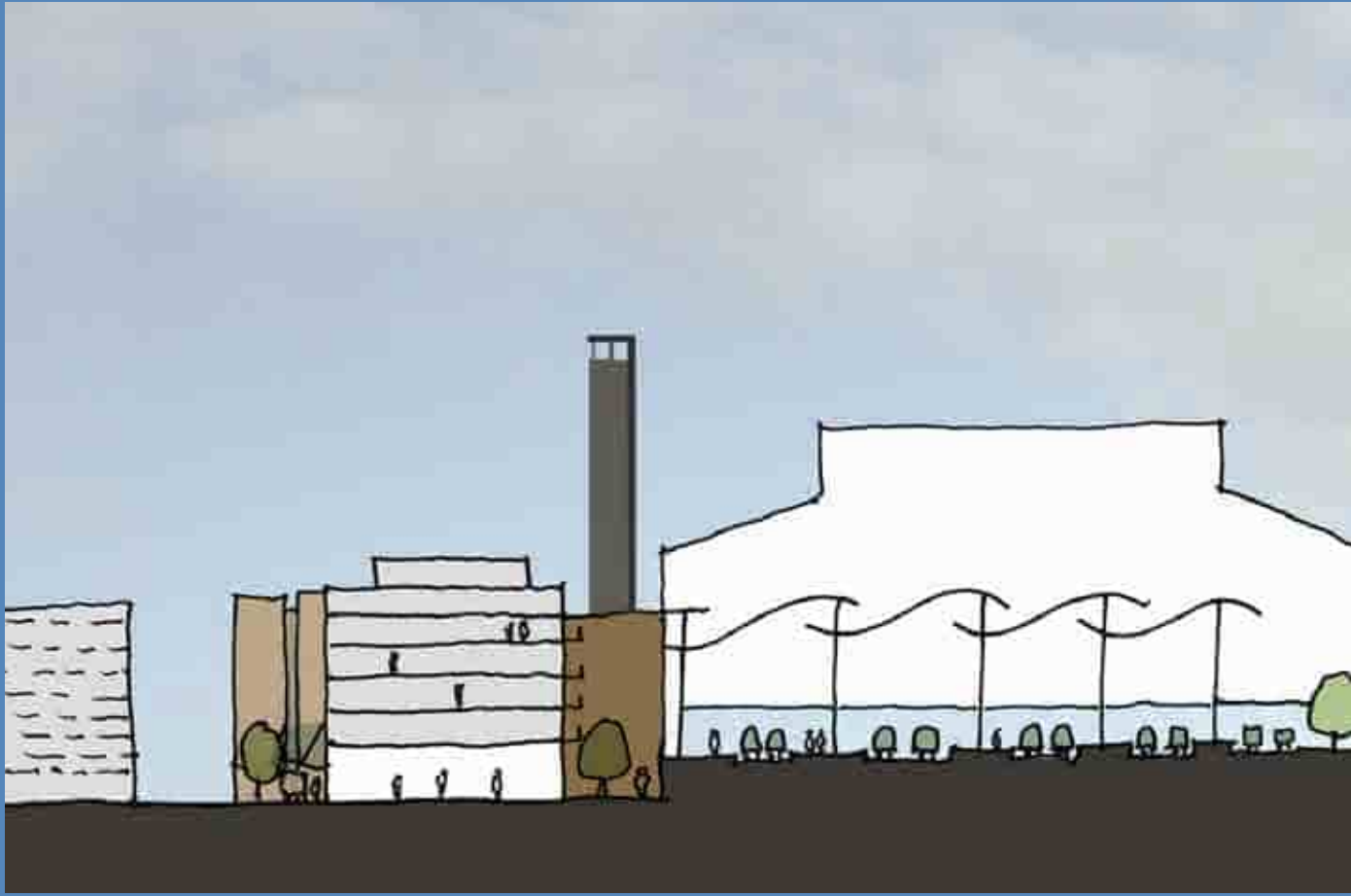
Hammareninkatu

Kaupunkipuisto, jossa säilytetty pysäköintitalon ramppi

Pinninkatu

Siltarakennukseen voitaisiin sijoittaa toimistoja ja muita monikäytön muotoja. Toinen muotoilultaan ja käytöltään vastaava radan ylittävä rakennelma sata metriä etelämpänä tarjoaisi paljon tarvittuja yhteyksiä Tampere-talon ja keskustan ydinalueen eteläosien välillä mukaan lukien ortodoksikirkko ja sen eteläpuolinen aukio. Rakennelma voitaisiin yhdistää Åkerlundinkadun ja Ratapihankadun

kulmassa sijaitsevan vanhan veturitallin uudistamiseen ja siihen sisältyisi jalankulkijoita ja pyöräilijöitä palveleva tunneliyhteys parhaan mahdollisen kytkeytyvyyden saavuttamiseksi. Eteläinen siltarakennus voidaan suunnitella myös mahdollistamaan vahvat yhteydet kansi- ja Keskusareena-hankkeisiin kauempana etelässä.

Olemassa olevat
asunnot

Rautatienkatu –
paikallisliikenteen
linja-autot

Uusi
monikäyttökortteli

Aseman tornin
kanssa linjassa oleva
valopihha

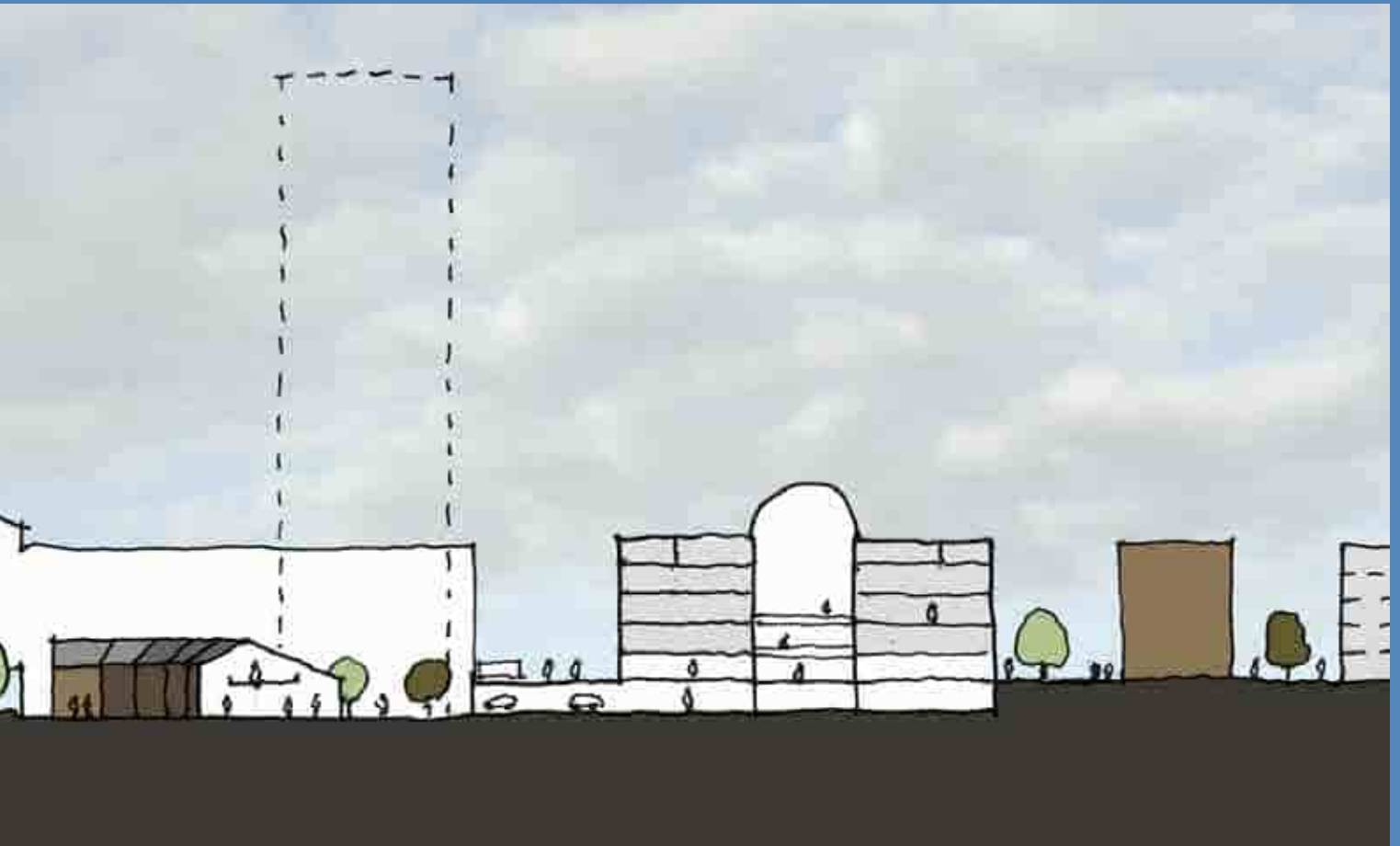
Lasitettu
rautatiekatos

Pendoliino-
rakennukseen
yhdistyvä
toimistosilta

4. ASEMAN KATTAMINEN

Lasitettu katos kaikkien asemalaitureiden ylle parantaisi suuresti asiakaskokemusta aseman sisällä ja laitureilla erityisesti talvikuukausina. Kauniisti suunniteltu, uusi lasitettu katos vaikuttaisi myös Tampereelle saapumisen tunteeseen ja siitä tulisi kaupungin uusi maamerkki. Uusien ehdotettujen siltarakenteiden rinnalla katos muodostaisi voimakkaan symbolisen yhteyden raidealueen yli ja täyttäisi lukuisia tärkeitä käytännön toimintoja.

Ratapihankatu

*Hotelli uudistettutussa
veturitalissa*

*Autoton terassi ja
konttipuistokonsepti*

*Tullintorin
kauppakeskus*

Hammareninkatu

*Kaupunkipuutarha,
jossa säilytetty
pysäköintitalon
ramppi*

Pinninkatu

2.

114

3.

4.

1.

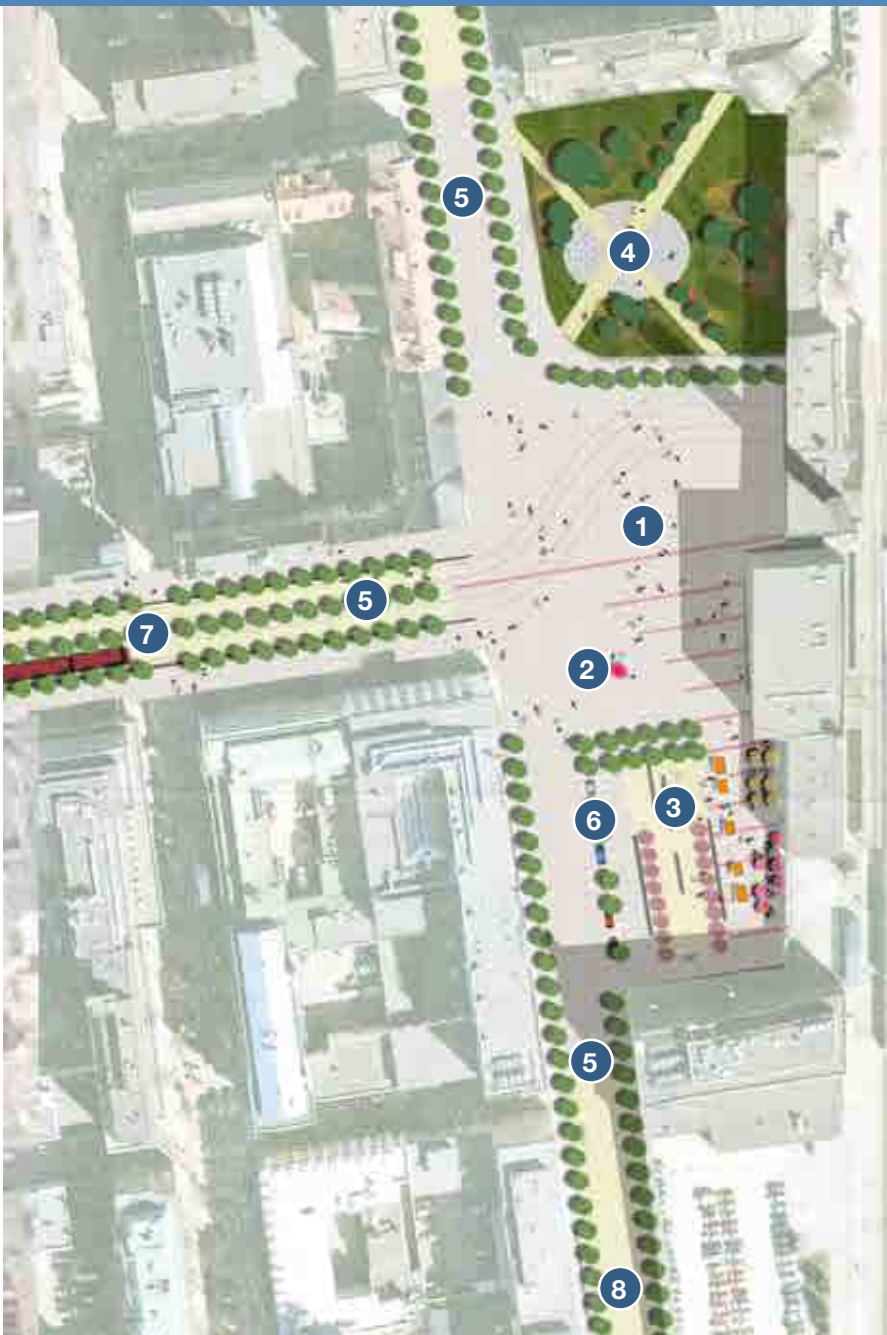

5.

Katettujen tilojen ja katosten aikaisempia toteutuksia

1. Münchenin lentokentän lumenkestävä katosrakennelma terminaalin ja muiden toiminnallisten rakennusten (toimistoja, kauppaliikkeitä, konferenssitaloja, sairaala, lääkäriin vastaanottoja, ravintoloita) välillä toivottaa matkustajat tervetulleiksi. Katoksen alla on myös sisäänkäynti julkisiin liikennevälineisiin.
2. Liikkuvaa kuvaa näyttävä LED-valotaulu, joka tuo liikettä saapumistilaan. Näytöillä esitetään tietoja, juna-aikatauluja, TV-uutisia, mainoksia ja urheilutapahtumien julkisia lähetyksiä.
3. Newcastle'n asemalla on useamman rinnakkaisen katoksen ryhmä, joka edesauttaa sateelta suojatun ja miellyttävän matkustuskokemuksen syntymistä.
4. Hampurin pääasema on erittäin vilkas rautatieasema, jonka yhteydessä on kauppaliikkeitä monessa kerroksessa raiteiden yläpuolella.
5. Lineaarinen valopiha puineen yhdistää Rautatienkadulle rakennettavan uuden liikerakennuksen katettuihin raiteisiin. Esimerkki on Marseillemä.

5. ENSISIJAISESTI JALANKULKIJOILLE VARATUT KADUT JA ASEMA-AUKIO

Suuntaa antava pohjapiirros ehdottaa, että aseman sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä oleva aukio järkeistetään, jotta voitaisiin luoda miellyttävä yleinen alue vierailijoille ja asukkaille. Toimenpiteisiin kuuluvat taksien pysäköintialueen siirtäminen tilan laidalle sekä suihkulähteiden, puuryhmien, penkkien ja valaistuksen lisääminen alueelle.

Moottoriliikenteen poistamisen ja raitiovaunuliikenteen aloittamisen tavoitteena on, että aseman viereisestä pääristeyksestä voidaan tehdä jalankulkuhäntöinen aukio. Kaduille voidaan myös istuttaa puita vehreyttämään tärkeimpiä jalankulkuväyliä ja parantamaan bioilmastoa.

Jalkakäytäviä voitaisiin leventää, mikä mahdollistaisi kauppaliikkeistä, kahviloista ja ravintoloista kadulle leviävät toiminnot, jotka auttaisivat elävöittämään katukuvaa vuoden ympäri.

1. Uusi asema-aukio: Ensisijaiset kulku- ja oleskelutilat on merkitty valoilla ja merkinnöillä lattiaan ja mahdollistavat helpon liikkumisen aseman sisäänkäynnin ja ympäröivien katujen välillä

2. Asema-aukion merkittävyyttä korostetaan pystysuorilla elementeillä kuten valotangoilla tai veistoksilla

3. Toissijainen oleskelutila aseman yhteydessä on tarkoitettu rentoutumiseen, ystävien odotteluun jne. ja siellä on penkkejä, puita ja kioski

4. Kunnostetulle vihreälle puistoalueelle lisätään liikettä suihkulähteillä

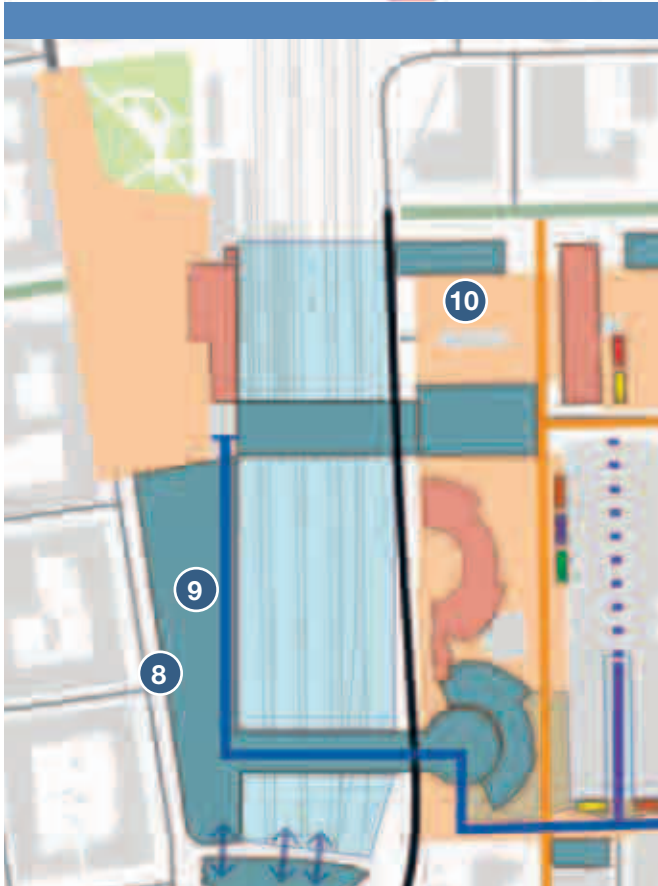
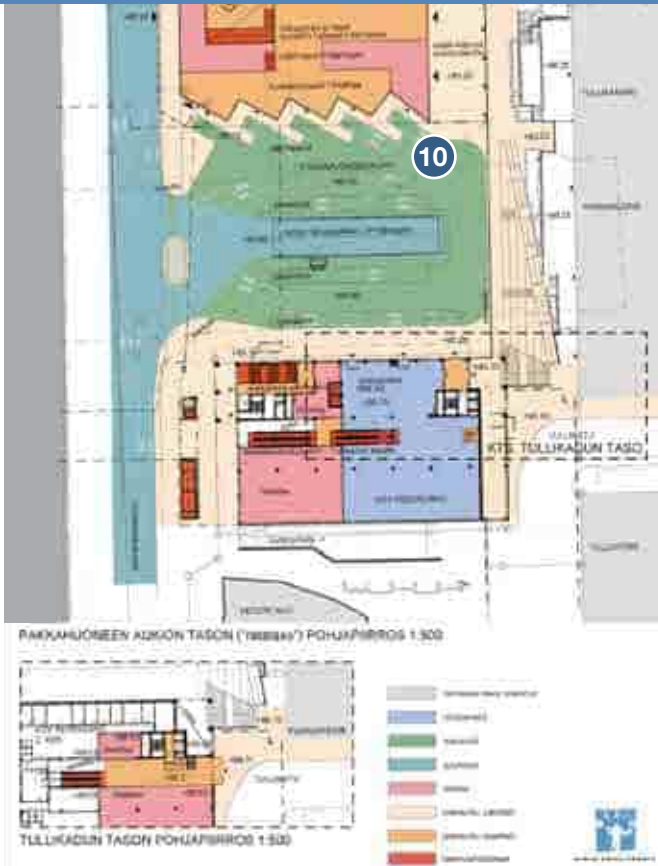
5. Puistokadun istutukset

6. Taksien pysäköintialue

7. Raitiovaunureitti

Raitiovaunupysäkki

6. UUSI LINJA-AUTOASEMA

Ratapihankatu on uusi katu, joka kulkee aseman itäpuolella ja yhdistää uuden ajotunnelin pohjoisiin alueisiin ja 3495 Lempääläntien suureen liikenneympyrään etelässä. Kaukoliikenteen linja-autojen vaihtotoimintojen sijoittaminen Tullin alueelle aseman itäpuolelle Ratapihankadulle tai sen läheisyyteen herätti paljon keskustelua työpajan aikana.

Linja-autoaseman sijoittaminen ehdotettuun paikkaan tarjoaisi selkeän uuden toiminnon olemassa olevalle aukiolle muuttamalla sen itäiseksi portiksi rautatieasemalle, joka tarjoaisi suoran yhteyden linja-autoille ja vaikuttaisi positiivisesti kaupallisten ja sosiaalisten toimintojen monipuoliseen sekoittumiseen alueella.

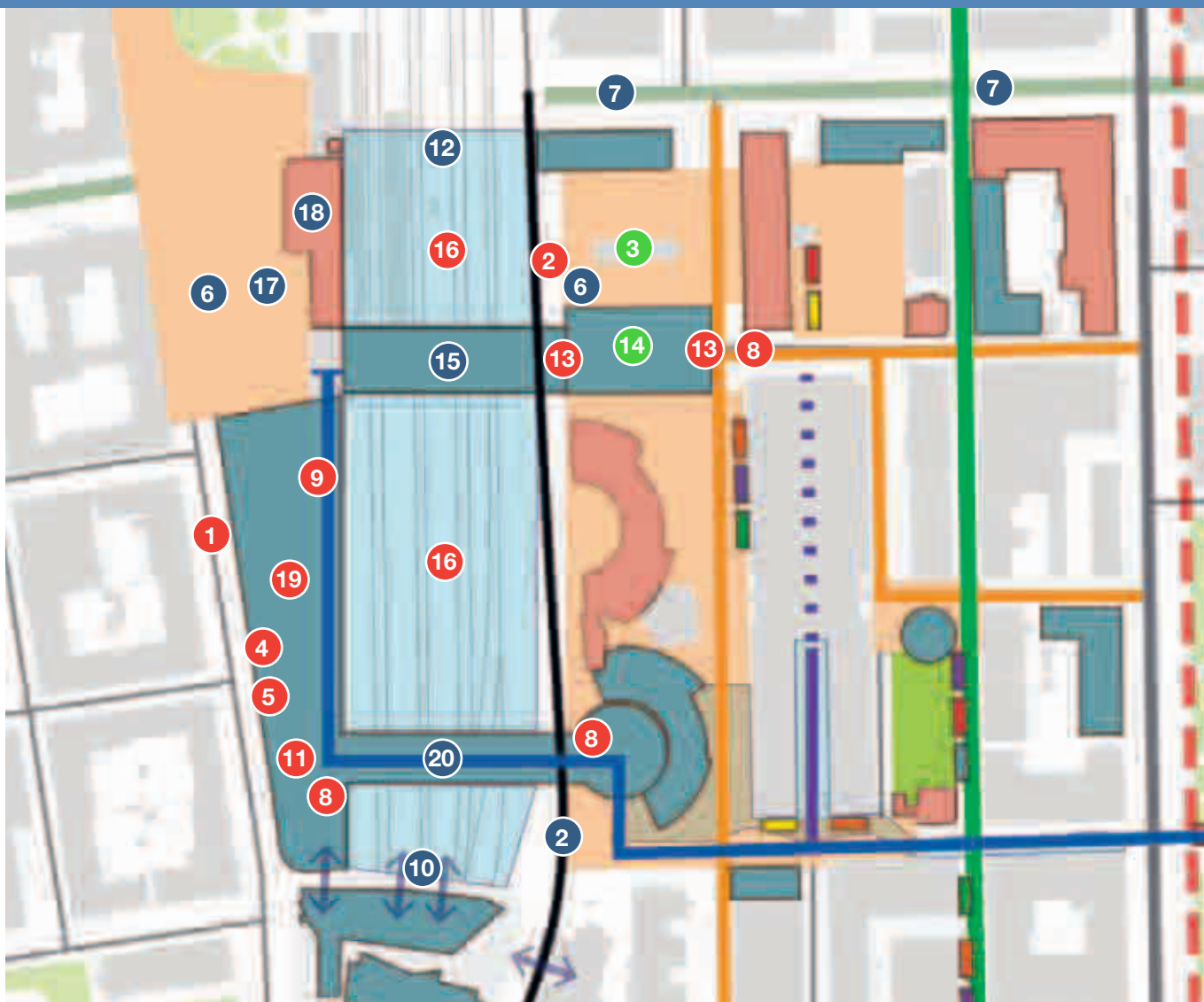
Työpajan aikana keskusteltiin myös mahdollisuudesta sijoittaa linja-autoasema Pakkahuoneenaukiolle tai mahdollisesti kauemmas pohjoiseen lähelle tiili- ja hirsirakenteista tullirakennusta, jolloin se olisi yhä lyhyen kävelymatkan päässä rautatieasemasta.

Työpajan jälkeen Tampereen liikenne testasi linja-autopysäkin sijoittamisen toteuttamiskelpoisuutta itäiselle aukiolle seuraamalla linja-autojen liikkumista yksityiskohtaisesti.

8. Paikallisliikenteen linja-autopysäkit asemaan, asemalaitureille ja sinisen linjan tunneliin läheisesti linkittyvällä Rautatienkadun bulevardilla, jonka liikennettä on vähennetty ja jonka jalankulkuväyliä reunustavat kauppaliikkeet.

9. Vaihtoehtoinen monikäyttöinen linja-autoasema paikallisliikenteen linja-autoille ja/tai kaukoliikenteen linja-autoille uuden rakennuksen kellarissa.

10. Kaukoliikenteen linja-autojen pysäkit uudella itäisellä aukiolla, jolla sijaitsevissa asuin- ja liiketaloissa on toimintoja, palveluita ja kauppaliikkeitä. Uuden aseman Tullin puoleisessa päässä sijaitsevan pääsisäänkäynnin luoma yhteys linja-autopysäkkien, asemarakennuksen ja asemalaitureiden välillä.

LIIKENNE

1. **AUTOLIIKENNE Rautatiekadulla**
Rautatiekadun siirtäminen keskustan katukehän ulkopuolelle mahdollistaa aseman reuna-alueen tyhjentämisen ajoneuvoliikenteestä ja uusien linja-autopysäkkien sijoittamisen aseman länsipuolelle.
2. **AUTOLIIKENNE Ratapihankadulla**
Ukkopekankadun muuttaminen hitaan liikenteen kaduksi keskustan katukehän sisällä ja suunnittelu jaetuksi tilaksi, joka yhdistäisi aseman itäisen julkisivun Tullin alueeseen, uuteen aukioon, hotellin sisäänkäyntiin, pyöreään aseman sisäänkäyntiin ja Tullikamarin ostoskeskukseen, sekä hidasnopeuksisen läpikulkuliikenteen salliminen.
3. **PYSÄKÖINTITALO**
Maanalaisen pysäköintitalon sisäänkäynnin siirtämistä vähemmän merkittävään paikkaan tulisi harkita.
4. **PAIKALLISLIIKENTEEN LINJA-AUTOT**
Hyvin toimivan, mutta yksinkertaisen ja helpon ratkaisun luominen vaihtoyhteyksille ja linja-autoasemalle mahdollisesti uuden rakennuksen yhteyteen toteutettuna. Vaihtoehtoisesti linja-autoasema voidaan siirtää kaupungin laidalle ja sijoittaa rautatieasemalle ainoastaan linja-autopysäkit.
5. **KAUKOLIIKENTEEN LINJA-AUTOT**
Linja-autoasema tarvitaan. Se voitaisiin sijoittaa lyhyen matkan linja-autoille varatulle alueelle tai uuteen paikkaan aseman itäpuolelle.
6. **TAKSIT**
Sijoitetaan aseman kummankin sisäänkäynnin läheisyyteen.
7. **RAITIOVAUNU**
Lisätään kaksi uutta raitiovaunupysäkkiä. Yksi Tullin pohjoispuolelle ja toinen itäisen sisäänkäynnin eteen.
8. **PYÖRÄILY**
Uusi pyöräilyreitti ja pysäköinti aseman sisäänkäyntien luokse sekä uuden eteläisen tunnelin kumpaankin päähän.
9. **KÄVELY**
Selkeästi havaittava, kuiva ja lämmin yhteys aseman ympärillä ja läpi.
Vaihtoyhteyksien kävelymatka korkeintaan 4 minuuttia.
10. **Rullaporrasyhteydet asemalaitureilta uudelle kannelle**

ASEMARAKENNUKSET JA TOIMINNOT

11. Lisätään uusi eteläinen tunneli, joka yhdistää Tullin alueen Tampereen keskustaan ja johon pääsee olemassa olevasta rakennuksesta
12. Parannetaan pohjoisten tunneleiden järjestelyitä
13. Parannetaan huomattavasti itäistä sisäänkäyntiä, tehdään siitä uusi etuovi Tullin alueelle
14. Mahdollisesti kunnostetaan Pendoliino-rakennus
15. Harkitaan uuden kansirakennuksen rakentamista raiteiden päälle pohjoispäässä
16. Kehitetään lasitetut katokset/katto asemalaitureiden yli palvelemaan matkustajajunaliikennettä ja toimimaan Tampereen uutena arvokkaana maamerkinä ja saapumispaikkana
17. Parannetaan ja integroidaan autoton asema-aukio
18. Parannetaan olemassa olevaa asemarakennusta ja asema-toimintoja
19. Rakennetaan Rautatienkadulle uusi monitoiminen monikäytörakennus, joka tukee aseman aluetta uutena saapumis- ja yhdyspaikkana idän ja lännen välillä
20. Harkitaan uuden kansirakennuksen rakentamista raiteiden päälle eteläpäässä

SUUNNITTELUKONSEPTI JA TYYLI

- Suunnittelussa tulee tarkastella asemaa ja laajempaa kaupunkirakennetta kokonaisuutena
- Suunnittelun keskiössä tulee olla yleissuunnitelma, arkkitehtuuri, liikennesuunnittelu ja kestävyys
- Kulttuurihistoriaa tulee kunnioittaa, mutta pyrkiä samalla innovatiivisuuteen

PAIKAN LUOMINEN

- Tavoitteena on paikka, jonne tullaan ja josta kuljetaan läpi
- Julkisivujen tulee olla aktiivisia kaikkien jalankulkureittien varsilla
- Sekä julkisen että yksityisen sektorin omistamat maa-alueet aseman ympärillä tulee ottaa huomioon suunnittelussa – ei pelkästään asemarakennusta
- Tullin alueen hienosäikeistä kaupunkitekstuuria tulee kunnioittaa
- Otetaan laajempi joukko ihmisiä mukaan suunnitelmien kehittämiseen
- Tehdään paikasta taiteen ja kulttuurin keskittymä (King's Crossin piano)
- Kehitetään ja hyödynnetään Tampereen olemassa olevia taitoja (lasin tuotanto, huipputeknologian osaaminen jne.)
- Sisällytetään liikenteen vaihtotoiminnot aseman kaupunkikortteliin, mutta sijoitetaan vaihtoyhteyksiä sekä itään että länteen, jolloin ihmisvirrat elävöittävät Tullin aluetta

TOTEUTTAMISKELPOISUUS

- RAKENTAMINEN
Harkitaan rakennustoimia pitkällä tähtäimellä
- VAIHEISTUS
Määritellään vaiheistus: Miten Tullin aluetta voidaan elävöittää lyhyellä aikavälillä? Miten asemaa voidaan kehittää? Miten käy, jos yksityiset rakennusten omistajat eivät osallistu?

ASEMAKILPAILUN ESITTELY

On suunniteltu, että tulevaisuudessa aseman alueesta järjestetään suunnittelukilpailu ja että tässä asiakirjassa esitetyt lukuisat hankkeet voisivat muodostaa osan kilpailun alustuksesta tai laajuudesta.

Tulevaa kilpailuprosessia silmällä pitäen olemme listanneet avainelementit, jotka ovat olennainen osa aseman kehittämisen alustusta.

Numeroinnin ja luettelomerkkien väriyys osoittavat tärkeysjärjestystä. Punaisella merkityt kohdat ovat ensisijaisen tärkeitä ja ne tulee huomioida ja sisällyttää jokaiseen kilpailuehdotukseen, kun taas siniset kohdat voidaan toteuttaa mahdollisuuksien mukaan keskipitkän tai pitkän aikavälin kuluessa. Vihreät kohdat ovat erittäin toivottavia, mutta niitä voidaan tulkita tai ne voidaan saavuttaa uudella tavalla. Tulevat toimet -kappaleessa ehdotamme, että aseman alueella ja muissa tulevissa kilpailuissa käytetään yhteistoiminnallista kilpailuprosessia.

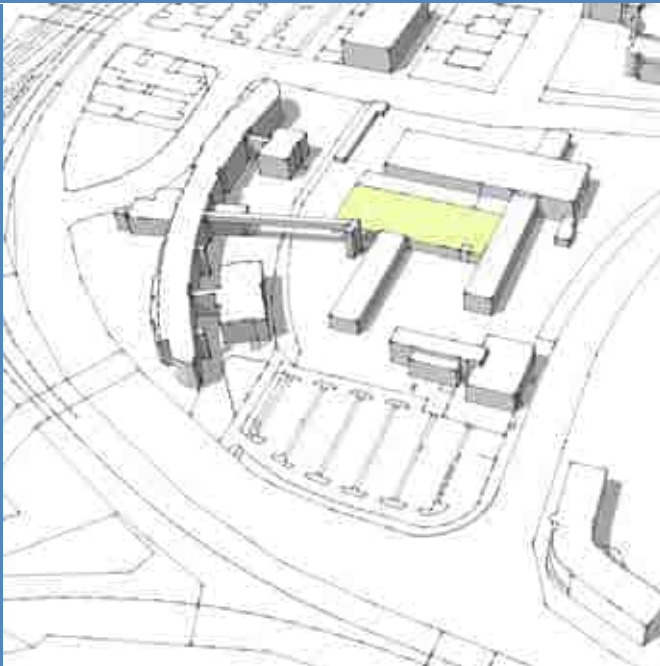
Tullin alue on erittäin tärkeä Tampereen tulevaisuuden kannalta, joten sille ja aseman alueelle asetetut korkeat tavoitteet vaativat tuekseen vastaavan prosessin ja metodologian. Yhteistoiminnallinen charrette-työpaja oli erittäin onnistunut lähestymistapa, sillä se loi nopeasti positiivisen yksimielisyyden pyrkivän ilmapiirin, jota työpajaan osallistuneet sidosryhmät suuresti arvostivat. Yhteistoiminnallinen kilpailuprosessi, joka on yleistymässä kaikenkokoisten hankkeiden kohdalla, olisi looginen tapa jatkaa eteenpäin.

TÄRKEYSJÄRJESTYS

- "PAKKO TOTEUTTAA"
- "TULISI TOTEUTTAA"
- "VOITAISIIIN TOTEUTTAA"

Sateelta suojattu putkityyppinen ratkaisu yliopistorakennusten välillä

Yliopiston kampus tällä hetkellä

TAMPEREEN YLIOPISTO

Yliopisto ja sen 15 000 opiskelijaa ja 2 000 henkilökunnan jäsentä ovat tärkeä osa Tampereen kaupungin perusolemusta. Yliopiston perustamisfilosofia oli "valistaminen edistää rauhanomaista yhteiskuntakehitystä", ja se on edelleen eteenpäin katsova, valistunut instituutio, jolla on kunnianhimoisia suunnitelmia sekä opetuksen että rakennetun ympäristönsä osalta. Yliopisto etsii jatkuvasti tapoja varmistaa, että se säilyttää asemansa yhtenä johtavana eurooppalaisena yliopistona ja suosittuna opiskelupaikkana.

Suomen väestönkasvun laskusuhdanne tarkoittaa, että yliopiston tulee tulevaisuudessa pystyä kilpailemaan kovemmin sekä suomalaisista että kansainvälisistä opiskelijoista. Kampusen laatu ja ympäristö ovat tärkeitä tekijöitä opiskelijoiden valitessa opiskelupaikkaansa. Tampereen yliopisto etsii keinoja lisätä kampuksensa ja Tullin alueen houkuttelevuutta, monimuotokäyttöä ja elävyyttä opiskelijoiden asuin-, opiskelu- ja vapaa-ajanviettopaikkana.

SIJAINTI

Yliopiston pääkampus sijaitsee Kalevantiehen, Viinikankatuun ja Ratapihankatuun rajautuvalla tontilla Tullin alueen eteläpuolella. Yliopiston kaakkoispuolella on laajat opiskelija-asuntoalueet ja Tullin ja Tammelan alueilla pienemmät. Monet yliopistorakennuksista ovat paikallisia maamerkkejä ja arkkitehtonisesti tärkeitä, erityisesti yliopiston päärakennus Yliopistonkadun loppupäässä.

TYÖPAJAT

Yliopiston sekä kampusta hallinnoivan Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n edustajia osallistui Tampereen keskustan työpajaan. Työpajaan kuului osio, joka keskittyi yliopiston tulevaisuuteen. Työpajan aikainen keskustelu käsitteli muun muassa tarvetta tiivistää yliopiston kampusta ja monipuolistaa sen käyttöä, luoda mielenkiintoisempia ja elävämpiä reittejä kampusen läpi, vähentää katutasen pysäköintiä ja lisätä aktiviteetteja ympäri vuorokauden. Työpajan lopussa JTP:n suunnittelutiimi esitti ajatuksia siitä, miten kampukselle voitaisiin järkevästi integroida uusia rakennuksia ja tiloja. Nämä lukuisat hankkeet voisivat muodostaa osan tulevan yleissuunnitelman ja kilpailujen alustuksesta tai laajuudesta.

Uudelleen yhdistetyn puutarhan valaistuskonsepti

EHDOTUKSET

POHJOINEN AUKIO

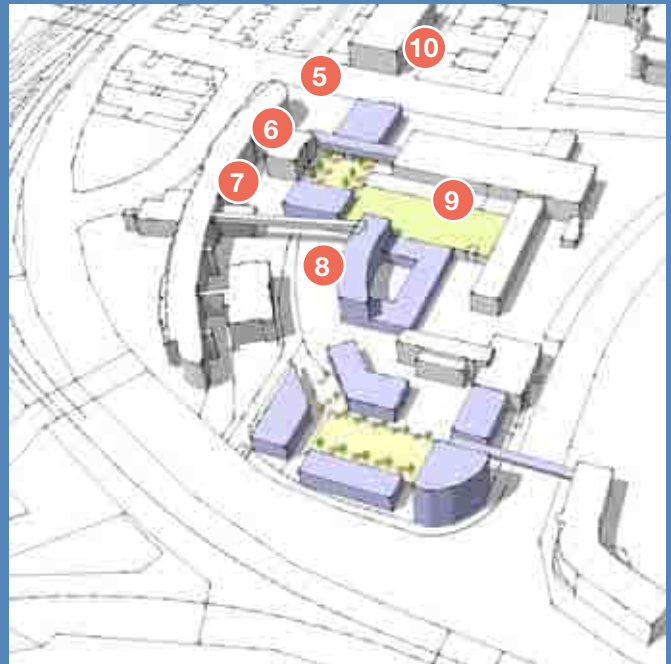
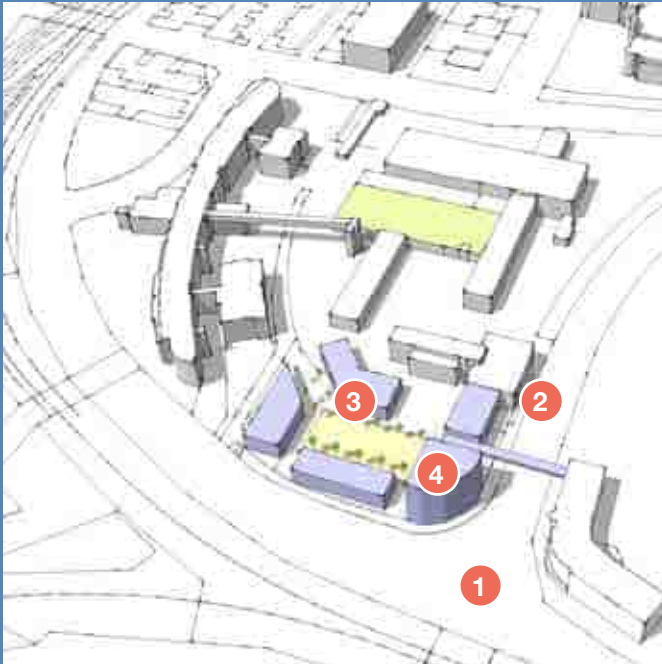
Kaksi uutta rakennusta auttaisivat sulkemaan päärakennuksen ja Pinni A:n väliin uuden aukion; uusi konseptirakennus pohjoisessa voisi toimia maamerkinä, joka sulkee näkymän Pinninkadun päässä, kun taas sen eteläpuolella toinen rakennus loisi saapumisen tuntua etelästä päin lähestyttäessä. Jälkimmäisestä rakennuksesta avautuisi näkymä itään uudistetun ylemmän puutarha-alueen yli ja siinä voisi olla katutasossa mielenkiintoinen sekoitus eri käyttömuotoja ja ylemmissä kerroksissa yliopiston tiloja. Ylemmän

puutarhan tasolla voisi olla myös kahviloita tai lepopaikkoja, jotka voisivat levittäytyä myös puutarhaan kesäkaudella.

Ylemmille tasoille voitaisiin luoda uusi yhteys, joka yhdistäisi päärakennuksen, uuden konseptirakennuksen ja Pinni A:n.

YLIOPISTON PUUTARHA

Päärakennuksen eteläpuolella on laaja, nurmipeitteinen tasakatto. Tällä hetkellä se on alikäytössä ja huonosti maisemoitu. Sitä

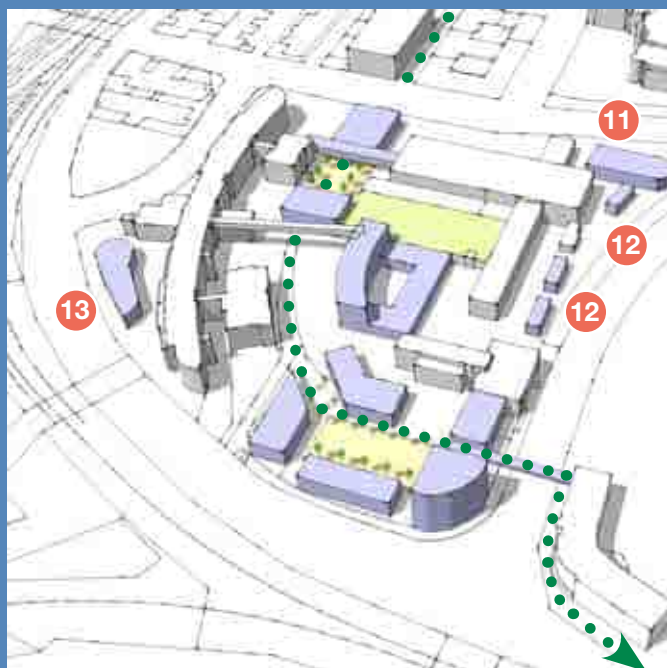
1. Risteyksen parantaminen jalankulkijoille
2. Uusi jalankulkusilta
3. Uusi aukio, jolla monikäyttörakennuksia
4. Porttina toimiva pääkonttorirakennus

5. Uusi konseptirakennus, josta yhteys ylempiin kerroksiin
6. Uusi sisäänkäynti pihamaalle
7. UniverCityn tapaamispaikka
8. Uusi kaupunkikortteli, joka korvaa olemassa olevan opetussiiven
- käytetyt korkeustasot säilyttävät näkymät etelään pääopetuskorttelista
9. Uudet yhteydet herättävät sisäpuutarhan eloon
10. Parannettu alikulku ja yhteydet Tullin alueelle, rautatieasemalle, Tammelan alueelle ja keskustaan

Läpileikkaus UniverCity-kylästä

reunustavat päärakennuksen keittiö ja yksityiset toimistot. Siinä on kuitenkin potentiaalia upeaksi yliopiston sydämessä sijaitsevaksi vihertilaksi, joka sopisi tapahtumien järjestämiseen, ulkoruokailuun, rentoutumiseen ja ihmisten tapaamiseen. Uusista rakennuksista voisi avautua näkymä tilan yli, mikä auttaisi sen elävöittämistä. Olemassa olevaa ravintolaa voitaisiin muokata niin, että tilan saavutettavuus paranisi ja siitä voisi tulla tämän vilkkaan kahvilan ulkotilalaajennus kesäkaudella.

11. Porttina toimiva asuinkortteli
12. Matalat rakennukset
13. Uusi Technopolikseen liittyvä T&K-kortteli

E-SIIVEN KORVAAMINEN

Päärakennuksen E-siipi ei ole erityisen edustava ja vie verraten paljon tilaa, joten tiimi tutki mahdollisuutta korvata se suuremmalla piharakennuksella, joka yhdistyisi puutarhan ylätasoon ja olemassa olevaan siltayhteyteen.

UUSI ETELÄINEN AUKIO

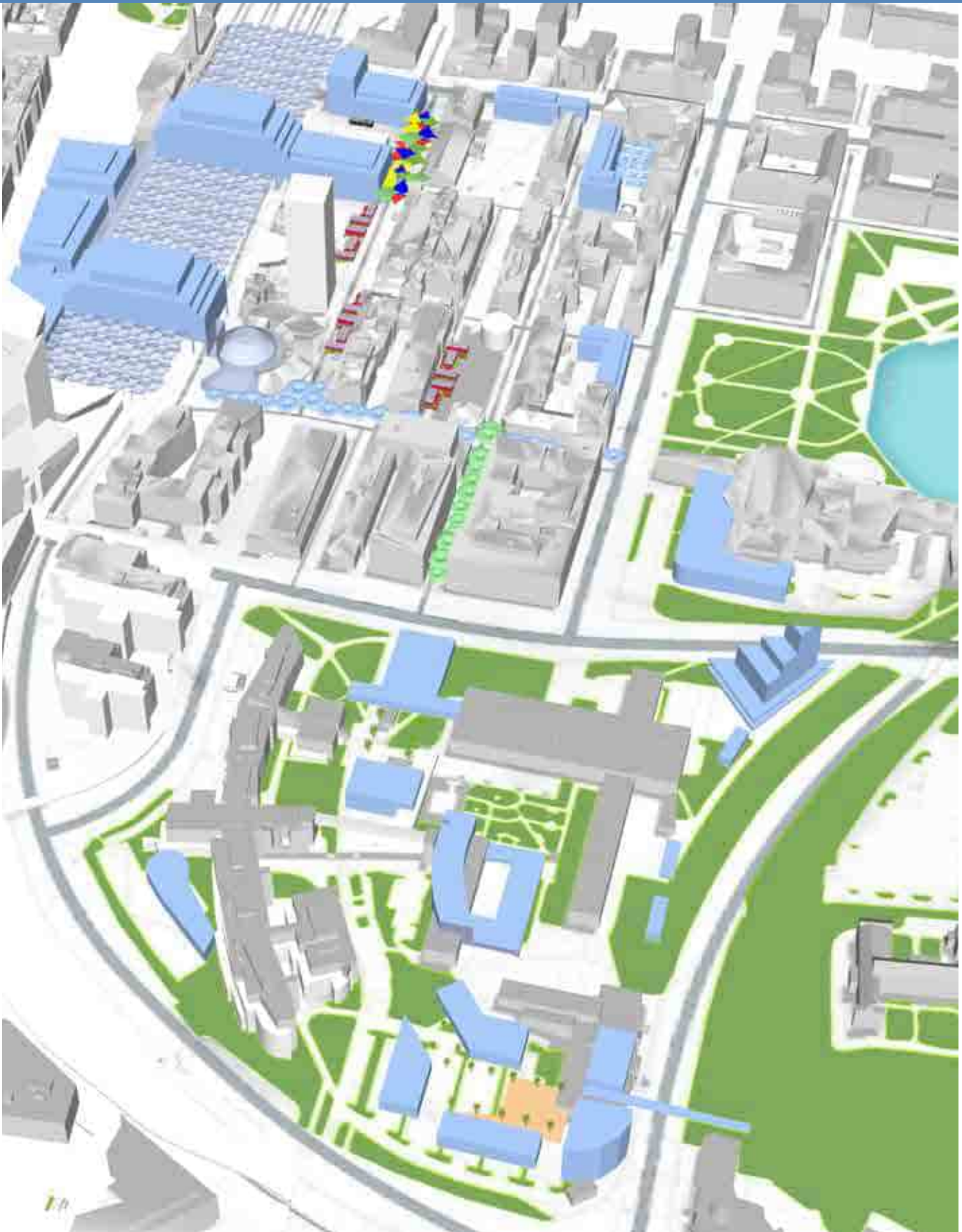
Yliopiston pääpysäköintitalo vie suuren tilan yliopistokampuksen eteläosassa. Tiimi harkitsi mahdollisuutta muuttaa tämä ankea ja kuollut yliopiston alue eläväksi ja monikäyttöiseksi aukioksi. Katutasossa voisi olla sekoitus kauppaliikkeitä sekä viihde- ja yhteiskunnallisia toimintoja ja ylemmissä kerroksissa asuntoja. Olemassa olevaa pysäköintitilaa voitaisiin tiivistää hyödyntämällä alueen luonnollista kaltevuutta ja luomalla uudistetun sekakäyttöaukion alapuolelle monikerroksinen pysäköintitila.

VIHERLINJA

Kampuksen läpi kulkee tärkeä jalankulkureitti kaakkoiskulmasta mäkeä ylös päärakennukselle. Reitti jatkuu Kalevantien ali Tullin alueelle ja keskustaan. Reitistä voidaan tehdä mielenkiintoisempi ja houkuttelevampi lisäämällä rakennustilojen monimuotoisuutta ja luomalla korkeatasoisia ensisijaisesti jalankululle ja pyöräilylle tarkoitettuja reittejä.

MAAMERKKIKULMARAKENNUS

Viinikankadun ja Ratapihankadun kulmassa on pääportti Tampereelle. Tien itäpuolella sijaitsee jo pääkonttorirakennus ja uutena porttina toimiva maamerkkirakennus voisi sijaita eteläiseen monikäyttöaukioon liittyvän tien yliopiston puolella. Uusi jalankulkusilta voisi liittää eteläisen aukion Viinikankadun toiseen puoleen uuden maamerkkirakennuksen takana, jolloin jalankulkijoiden ei tarvitsisi odotella liikennevaloissa.

UNIVERCITY KAMPUS

TULLI+-VISIOTYÖ 125

Yhteistoiminnallisten charrette-työpajojen ansiosta Tampere-talon ja yliopiston edustajat alkoivat pohtia UNIVERSOTEL-konseptia. Tämänhetkisellet yliopiston pysäköintipaikalle Tampere-taloa vastapäätä voitaisiin sijoittaa rakennus, jonka alemmissa kerroksissa olisi asuntoja ja monikäyttöisiä tiloja, jotka palvelisivat Tampere-talon vieraita sekä vierailuvia opiskelijoita ja opettajia. Ne täydentäisivät Kalevantien vastakkaiselle puolelle Tampere-taloa varten rakennettavan hotellin palveluita.

KAMPUKSELLA ON 37 000 m² POTENTIAALISTA KEHITETTÄVÄÄ HUONEISTOALAA

Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n pyynnöstä olemme laskeneet kampuksen alueella olevien pysäköintitilojen ja maisemoitujen alueiden suurimman mahdollisen kehityspotentiaalini elävän UniverCity:n luomiseksi, jossa on asuintiloja opiskelijoille ja henkilökunnalle tai muuta monimuotokäyttöä. Kaikkien osoitettujen rakennusten yhteenlaskettu huoneistoala on noin 37 000 m². Osoitettuja toimintoja tulee tarkastella lähemmin huomioiden rautatien, melutason yms. tekijöiden asettamat rajoitukset.

Tampere-taloa vastapäätä on suuri alue, johon voisi sijoittaa asuntoja ja monimuotokäyttöä rakennusten alempiin kerroksiin ja joka täydentäisi Tampere-talon laajennusta tien toisella puolella. Pinni A:n ja Ratapihankadun välillä oleva pysäköintitila voitaisiin muuttaa monimuotokäyttöiseksi tutkimusrakennukseksi, joka on yhteydessä yliopistoon ja Technopolikseen. Alueella on myös lukuisia muita pienempiä alueita, joille voitaisiin sijoittaa asuin- ja monimuotorakentamista nykyisen yliopiston kampuksen tiivistämiseksi ja sen roolin kasvattamiseksi osana Tullin aluetta ja ydinkeskustaa.

6

TULEVAT TOIMET

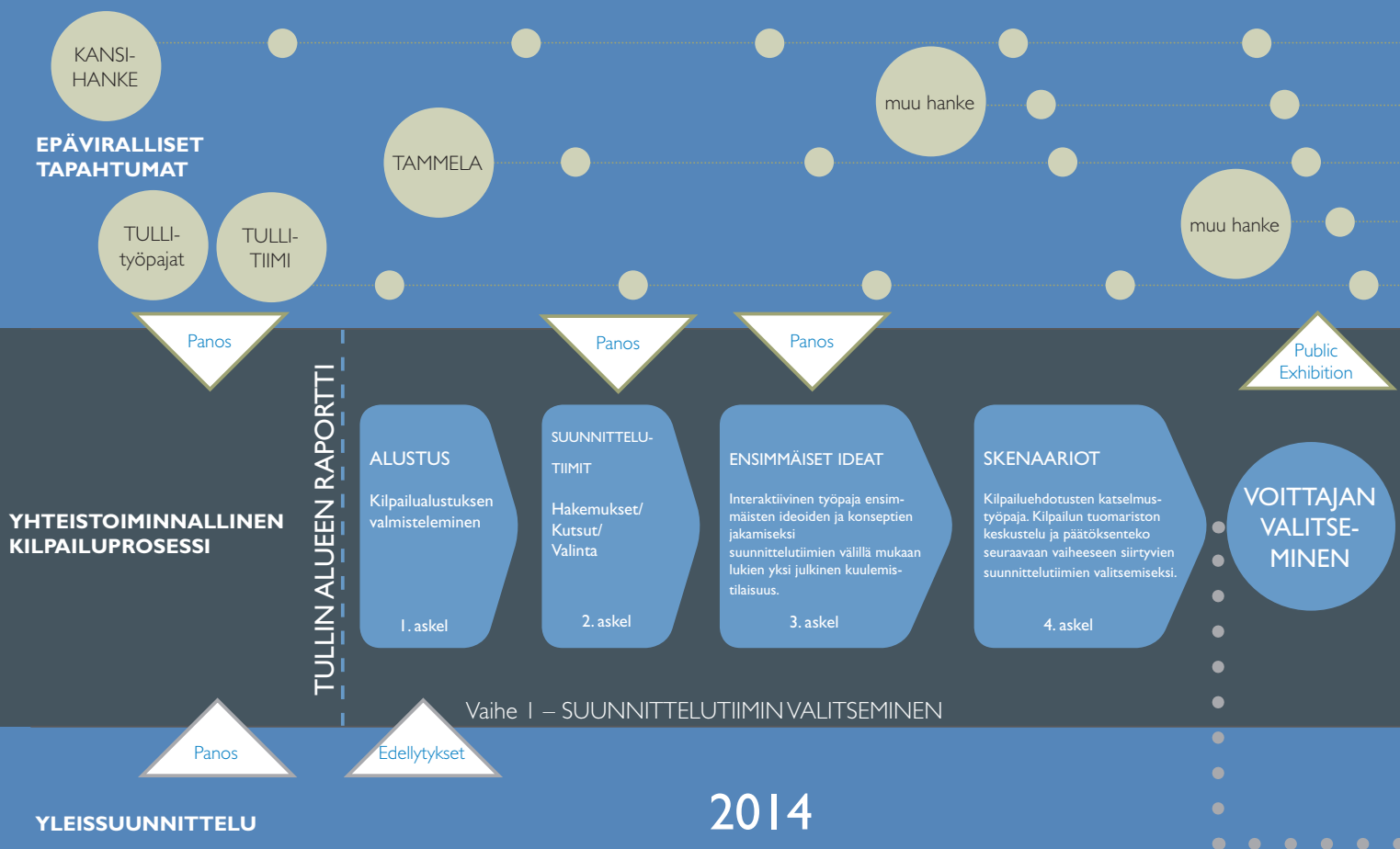
YHTEISTOIMINNALLINEN KILPAILU

Kilpailut ovat tavallinen tapa etsiä luovia ratkaisuja suunnitteluhankkeisiin, mutta ne voivat kärsiä lukuisista sudenkuopista, joiden takia voittanut ehdotus ei tarjoakaan hyvää ratkaisua alustuksessa esitettyyn tilanteeseen. Yhtenä syynä voi olla alustus itsessään, jos siinä ei selvitetä tehtävänantoa riittävän selkeästi. Toinen syy on arviointiprosessi, jossa asiantuntijoista koostuva paneeli saattaa häikäistyä tyylikkäästä ja houkuttelevista kuvista ja taitavasti käytetyistä esitystekniikoista, jolloin se ei välttämättä huomaa sellaisia olennaisia alustuksessa mainittuja elementtejä, jotka suunnitelmasta puuttuvat.

1) VALITSE SUUNNITTELIJA, ÄLÄ SUUNNITELMAA

Vaihtoehtoisena tapana esitämme kaksiportaisen kaupunkisuunnittelustrategioiden kehitysprosessin hyödyntämistä. Prosessi ottaa huomioon tilanteille tyypillisen huomattavan monimutkaisuuden, mikä koskee selkeästi myös Tullin aluetta. Ensin järjestetään siis alustava kilpailu, jossa valitaan suunnitelman sijaan suunnittelutiimi.

Tämä perustuu ajatukselle, että toimivan, houkuttelevan ja toteuttamiskelpoisen suunnitelman kehittäminen vaatii interaktiivisen ja toistuvan prosessin suunnittelijan ja asiakkaan välillä, jotta kaikki lukuisat vaihtoehdot voidaan ottaa huomioon asiaankuuluvalla tavalla ja niistä voidaan muodostaa integroituja ratkaisuja.

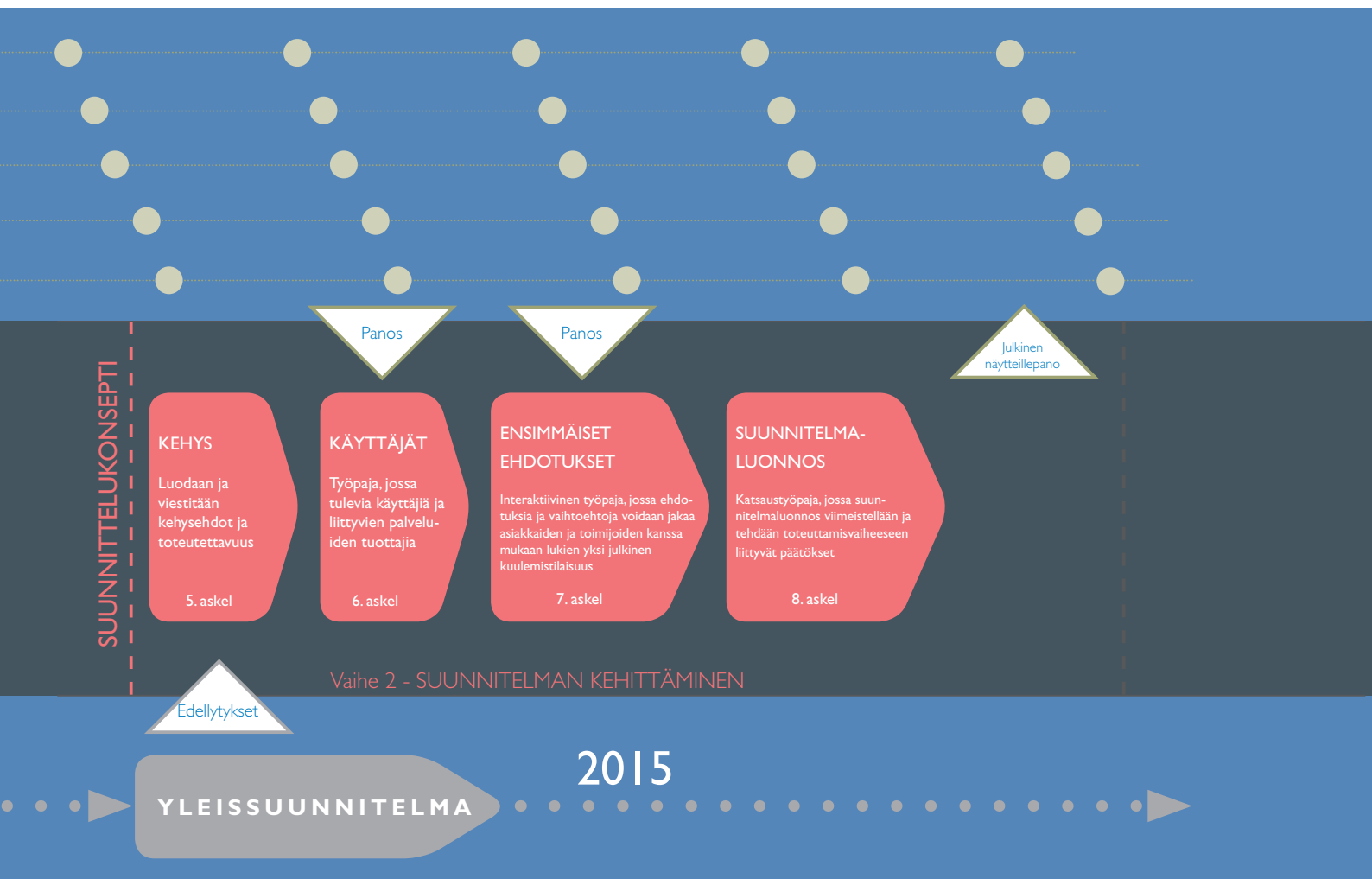

2) JAA JA ARVIOI ALUSTAVAT IDEAT

Valitut suunnittelijat osallistuvat kilpailuprosessiin, jossa heidän tulee esittää alustavia ideoita ei vain kilpailun tuomaristolle vaan myös toisilleen, jolloin kaikki asianomaiset voivat osallistua niiden jakamiseen ja arvioimiseen. Mukaan voidaan ottaa myös suuren yleisön edustajia.

Tämän kokemuksen rikastuttamana suunnittelutiimit siirtyvät suunnittelutyön seuraavaan vaiheeseen, jossa ne saavat sallitusti lainata ja kehittää muiden esittämiä ajatuksia. Tällä tavalla kaikki suunnittelutiimit oppivat lisää hankkeesta ja niistä eri näkökannoista, joista käsin sitä voidaan lähestyä. Tämä vähentää halua kimpittaa muita tiimejä oman suunnitelman loistokkuudella ja prameudella.

Prosessin lopputuloksena voi olla yhden voittajatiimin nimeäminen. Toinen mahdollisuus on valita useampia voittajatiimejä, jolloin korkeimmat pisteet saaneet suunnittelutiimit saavat valita niitä eniten kiinnostavat hankkeen osa-alueet tai osa-alueet, joissa ne ovat ansioituneet erityisen hyvin, kun taas muille tiimeille määrätään niiden kehitettäväksi tuleva osa-alue. Tällä tavalla kaikilla kilpailuun osallistuvilla tiimeillä on kannustimenaan suurempi mahdollisuus saada ponnistuksilleen jotakin vastinetta, jolloin on mahdollista saada korkealaatuisempia ja tarkemmin harkittuja kilpailuehdotuksia.

HANKKEAAVIO – Yhteistoiminnallinen tilan luominen TULLI*-alueelle		välitön		lyhyellä aikavälillä			keskipitkällä aikavälillä		pitkällä aikavälillä
NRO	STRATEGIA	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2025	2025+
	Luo & juokse "TULLI*-tiimi"	●	●	●	●	●	●	●	●
	Oppimiskierrokset	●	●	●	●				
	TULLI*-perustamiskirja	●	●	●	▶				
	Alueen uusi nimi /logo/ brändi		!	●	▶				
	TULLI*-tiimin lujittaminen		●	●	▶				
	Tullin yleissuunnitelma		●	●	●	▶			
	Tiedotus, TULLI*-vision esittely /diaesitys	●	●	●	●	●	●	●	●
NRO	AVOIN TILA & ASUTTAVUUS	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2025	2025+
	Parannetut jalankulku- & pyöräilyreitit		●						
	Konttipuistohanke		!	●	●	▶			
	Yleisten alueiden parannukset		●	●	●				
	Vaul-valaistushanke		●	●	●				
	Julkisten taidehankkeiden toteuttaminen		!	●	●	▶			
	Infrastruktuuryöt Tullikamarin aukiolla		●	●					
	Tullikamarin aukion uudistaminen		!	●	●	●	●		
NRO	KAUPALLINEN & MONIMUOTOKÄYTTÖ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2025	2025+
	Tampere-talon hotelli	!	●	●	●	●			
	Technopoliksen valmistuminen		●	●	●				
	Ostos- & Tulli- monimuotokeskus veturitalissa		!	●	●	●			
	Yliopiston konseptirakennus viherreitillä			!	●	●	●		
	Yliopistorakennus kampuksella			!	●	●	●	●	
	Korvaava rakennus kampuksella			!	●	●	●	●	
	Uusi pääkonttori kaakkoiskulmassa			!	●	●	●		
	Toimisto/tutkimusrakennus Kanslerinrinteessä					!	●	●	●

!
Aloitetaan
ehkä
kilpailun
tuloksena

●
vähäinen
merkitys

●
suuri
merkitys

▶
jatetaan

ALUSTAVA HANKELISTA

Tullin alueella on paljon tehtävää. Työpajan osallistajat korostivat tarvetta koordinoida ja priorisoida pienen, keskisuuren ja suuren

mittakaavan hankkeet Tullin alueella. Alla on alustava lista, joka vaatii vielä pohdintaa, päätöksiä ja jatkokehittämistä TULLI+-tiimiltä.

HANKEKAAVIO – Yhteistoiminnallinen tilan luominen TULLI+-alueelle		välitön		lyhyellä aikavälillä			keskipitkällä aikavälillä		pitkällä aikavälillä
NRO	LIIKKUMINEN	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2025	2025+
	Ylemmän pysäköintikannan vapauttaminen muuhun käyttöön		•						
	Uudistetut reitit, kunnollinen katettu sisäänkäynti Pendolino-rakennukseen		•	•					
	Yleisten alueiden ja tilojen parantaminen		•	•	•				
	Sinisen linjan yhteys		!	•	▶				
	Sinisen linjan alkulku rautatien ali		•	•	•				
	Tullikadun suojatie				•	•			
	Pyörä- & viheryhteys Tammelaan		!	•	•				
	Luola- & kansipysäköinnin yhdistäminen Pendolino-rakennuksessa			•					
	Tien ja tilan suunnitteleminen hotellin ja veturitallien edessä			•	•	•			
	Technopoliksen suojatie						•		
	Linja-autoasema (pitkän & lyhyen matkan linja-autot)							•	•
	Aseman uusi katto		!	•	•	•	•		
	Aseman/ palvelukeskuksen kehittäminen		!	•	•	•	•	•	•
	Technopoliksen ja kansihankkeen väliset yhteydet						•	•	
	Tullin luolapysäköinnin laajennus							•	•
NRO	ASUIN- & MONIMUOTOKÄYTTÖ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2025	2025+
	Porttina toimiva asuintornitalo Itsenäisyydenkadulla		!	•	•	•	•	•	
	Taide-, sosiaalinen ja asuinkortteli aukiolla		!	•	•	•	•		
	Ullakkohuone-, galleria- & studiokortteli Yliopistonkadulla			•	•	•	•		
	Täydennysasuinrakentamista Yliopistonkadulla/ puistossa			•	•	•	•	•	
	Asuintornitalo & opiskelija-asunnot Kalevanttiellä			!	•	•	•	•	
	Asuin-/ monimuotorakennukset kaakkoiskulmassa					!	•	•	•

 Olemassa olevat rakennukset	 Ehdotetut rakennukset	 Ensijainen jalankulun ja pyöräilyn viherreitti	 Sininen linja
 Viheralueet	 Yleiset alueet		
 Vetovoimarakennukset	 Konttipuisto	 Toissijaiset jalankulku- ja pyöräilyreitit	

1. VÄLITTÖMÄT TOIMENPITEET 2013–2014

- Tulli-tiimin perustaminen
- Oppimiskierrokset
- TULLI+-perustamiskirja
- Alueen uusi nimi/logo/brändi
- Tulli-tiimin lujittaminen
- Tullin alueen yleissuunnitelman valmistelun aloittaminen
- Tiedotus, TULLI+-vision esittely /diaesitys
- Konttipuistohanke
- Yleisten tilojen parannukset
- Julkisten taidehankkeiden toteuttaminen
- Jalankulku- ja pyöräilyreittien parantaminen
- Ylemmän pysäköintikannan vapauttaminen muuhun käyttöön
- Sinisen linjan yhteyttä koskeva kilpailu
- Kilpailu aseman kehittämistä ja kattamisesta
- Kilpailu ostos- ja monitoimikeskuksen sijoittamisesta veturitalliin

LYHYEN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET 2015–2017

- Vau!-valaistushanke
- Infrastruktuurityö Tullikamarin aukiolla
- Tullikamarin aukion uudistuksen aloittaminen
- Reittien uudistaminen, kunnolliset katetut sisäänkäynnit Pendoliino-rakennukseen
- Katusuunnitelmien muuttaminen yleissuunnitelman mukaisesti
- Sinisen linjan tunneli rautatien ali
- Katoksen asentaminen Tampere-talolle vievän sinisen linjan yhteyden yläpuolelle
- Pyöräily- & viheryhteys Tammelaan
- Luola- & kansipysäköinnin yhdistäminen Pendoliino-rakennuksessa
- Katu/tilasuunnittelu hotellien ja veturitallien edessä
- Tampere-talon hotelli
- Åkerlundinkadun huoltopiharakennuksen laajennukset
- Eteläisen veturitallin uudistaminen
- Technopoliksen valmistuminen
- Hotellin näköalatasanne

KESKIPITKÄN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET

2018–2025

- Tullikadun suojatie
- Technopoliksen suojatie
- Porttina toimiva rakennus Itsenäisyydenkadulla
- Taide-, sosiaalinen ja asuinkortteli aukiolla
- Ullakkotila-, galleria- & studiokortteli Yliopistonkadulla
- Täydennysasuinrakentaminen Yliopistonkadulla/ puistossa
- Asuintorni & opiskelija-asunnot Kalevantiellä
- Yliopiston konseptirakennus viherreitillä varrella
- Yliopistorakennus yliopiston kampuksella
- Korvaava rakennus yliopiston kampuksella
- Uusi pääkonttori kaakkoiskulmassa
- Asema-aukion varaaminen pääasiassa jalankulkijoille
- Kansi- ja Keskusareena-hankkeet

PITKÄN AIKAVÄLIN TOIMENPITEET 2025+

- Toimisto-tutkimusrakennus Kanslerinrinteessä
- Linja-autoasema (pitkän & lyhyen matkan linja-autot)
- Aseman kehittäminen ja kattaminen
- Tullin pysäköintiluolan laajentaminen
- Asuin-/monikäyttörakennukset kaakkoisosassa
- Tullin keskuspuisto / pysäköintialueen korvaaminen
- Pendoliino-rakennuksen uudistaminen

TULLIN perustamiskirja

1. TULLI-TIIMI

Me, yritysten edustajat, vapaaehtois- ja yhteiskuntasektorit sekä kaupungin johto olemme yhdessä sitoutuneet Tullin vision toteuttamiseen. Me perustamme elävän, energisen, hyväyhteysisen, luovan ja kestäväen Tullin määrittelemällä uudelleen sen roolin kaupungin sisällä Tampereen keskeisenä kaupunginosana ja nykyisen keskustan jatkeena. Tähän päästään joukolla fyysisiä, sosiaalisia ja virtuaalisia muutoksia sekä nojaamalla paikallisten ihmisten energian ja rakennetun ympäristön laadun varaan.

2. TULLIN IDENTITEETTI

Tullin alueella tulee olemaan selkeä identiteetti.

Siitä tulee elävä, energinen, särmikäs ja ainutlaatuinen kohde Tampereella.

3. TULLIN ALUEEN UUDISTAMINEN

Tullin alueella toimivat organisaatiot työskentelevät yhdessä Tullin alueen suojelemiseksi, parantamiseksi ja sen arvostuksen lisäämiseksi. Etusijalla on rakennetun ympäristön laatu sekä uudisrakentamisen ja kunnostuksen miljöö ja kestävyys. Organisaatiot varmistavat, että Tulli säilyy tasapainoisena yhteisönä, jossa kaikki voivat asua varallisuudesta riippumatta.

4. UUDET HANKKEET TULLIN ALUEELLA

Jokaisen Tullin alueella toteutetun uudisrakentamis- ja kunnostushankkeen tulee olla inspiroiva, värikäs ja särmikäs sekä sisältää monimuotokäyttöä. Kompromisseihin ei tule tyytyä eikä mikään saa olla keskinkertaista.

5. MONIKÄYTTÖRAKKAISUT TULLIN ALUEELLA

Tullin alueesta tulee Tampereen monikäyttörakentamisen kaupunginosa. Jokaisen alueella toteutetun uudisrakentamis- ja kunnostushankkeen tulee sisältää katukuvaa elävöittäviä monikäyttörakkaissuja katutasolla: katutaso kerroksissa tulee olla sosiaalisia, kulttuuri-, liike- tai vapaa-ajan toimintoja.

6. TULLI ASUINKAUPUNGINOSANA

Tullista tulee asuinkaupunginosa, jossa on erilaisia asuinmahdollisuuksia Tampereen lukuisille väestöosille uusissa, käyttötarkoitukseltaan muutetuissa ja laajennetuissa rakennuksissa.

7. TULLI VIHHERKAUPUNGINOSANA

Kaikki Tullin alueelle rakennetut uudet rakennukset suunnitellaan vastaamaan korkeimpia ekostandardeja. Ne edistävät myös luonnon monimuotoisuutta. Kaikki kaupunginosan läpi kulkevat reitit samoin kuin pihat ja aukiot viheriöidään.

8. KATUELÄMÄ TULLIN ALUEELLA

Tullin kaduista tulee ajan oloon eläviä ja houkuttelevia hyvien valaistusstrategioiden, korkealaatuisen ja ainutlaatuisen yleisten alueiden materiaalivalikoiman sekä rakennusten katutaso ja katujen välisen paremman vuorovaikutuksen ansiosta.

9. HYVIEN YHTEYKSIEN TULLI

Tullista tulee hyvin integroitu osa kaupungin keskustaa. Julkisen liikenteen verkosto tulee olemaan hyvä. Jalankulku- ja pyöräilyreitit Tullin sisällä sekä Tullin ja ympäröivien alueiden välillä selkeytetään ja niiden turvallisuutta, elävyyttä ja esteettisyyttä lisätään.

10. PYSÄKÖINTI TULLIN ALUEELLA

Tullista tulee esimerkillinen kaupunkialue, jossa kaupungin linjaukset mahdollistavat vaihteellisen maanpäällisen pysäköinnin vähentämisen tilan vapauttamiseksi kauniin rakentamisen ja elävien yleisten tilojen luomista varten. Pyörät tulevat aina olemaan tervetulleita Tullin alueella ja loogisesti sijoitettuja pyöräparkkeja tulee olemaan useita.

11. TULLIN ALUEEN 2000-LUVUN UNIVERCITY

Tampereen yliopisto aikoo rakentaa eläviä asuin-, monikäyttö- ja liiketiloja, jotka täydentävät jo nyt poikkeuksellisia koulutustiloja. Yliopiston pyrkimyksenä on olla aktiivinen vuoden ympäri. Tampereen opiskelijat osallistuvat kaikkiin Tullin tulevaisuutta koskeviin asioihin.

“Tullin alueen sidosryhmien yhteinen visio alueen tulevasta kehityksestä”

TULLIN PERUSTAMISKIRJA

TULEVAT TOIMET 135

12. FESTIVAALIT JA JUHLINTA TULLIN ALUEELLA

Tullista tulee tunnettu festivaalien, juhlien ja tapahtumien järjestämispaikka vuoden ympäri. Siellä on tiloja, palveluita ja paikkoja kaikenkokoisille kulttuuririennolle särmikkäistä valtavirran ulkopuolisista tapahtumista suuren mittakaavan ulkoilmakonsertteihin.

13. TULLIN ALUEEN VAU!-VALAISTUS

Tullista tulee hyvin valaistu ja värikäs alue. Korkealaatuista ja hyvin suunniteltua valaistusta käytetään korostamaan rakennuksia, paikkoja, tiloja ja ihmisiä. Valaistuksesta tulee osa alueen identiteettiä ja muiden alueiden valaistusratkaisujen mittapuu. Tampereen Valoviikot - jokatalvinen perinne - laajennetaan myös Tullin alueelle.

14. LIIKE-ELÄMÄ TULLIN ALUEELLA

Tullin liiketoiminnallinen perusta säilyy menestyksekkäänä. Yksilöllisyys korostuu Tullin alueella ja siellä toimii laaja valikoima yrityksiä. Tulli on alue, jossa kannustetaan aloitteelliseen, yrityslähtöiseen ja johtavaan tutkimukseen ja paikallista osaamista tuetaan ja edistetään.

15. TULLIN ILMEEN MUUTTAMINEN

Me Tulli-tiimin jäsenet hyväksymme sen, että muutos voi olla monimutkainen prosessi, mutta sitoudumme toimimaan yhdessä Tullin vision saavuttamiseksi ja resurssien jakamiseksi ilman konflikteja tai kilpailua. Olemme suvaitsevaisia ja mukaan ottavia ja kunnioitamme monimuotoisuutta. Pidämme mieleemme avoimina kaikille ideoille ja perehdytämme toisiamme tehtyihin päätöksiin liittyen. Pyrimme laadullisiin askel kerrallaan tapahtuviin muutoksiin, jotka koskettavat tulevia sukupolvia.

Tulli-tiimin jäsenten allekirjoitukset

MIKÄ TULLIN PERUSTAMISKIRJA ON?

Tullin perustamiskirja on Tullin alueen kehittämistä koskevan visioraportin laatimiseen osallistuneiden Tullin alueen sidosryhmien (mukaan lukien sidosryhmät, jotka ehkä haluavat liittyä siihen tulevaisuudessa) jakaman tahtotilan ja vision ilmaus. Tämä sopimus määrittää alueen laajemman kehittämiskehityksen eikä ole laillisesti sitova.

Perustamiskirja on asiakirja, jossa esitetään sovitut yhteiset tavoitteet ja sitoumukset. Jotta perustamiskirja olisi onnistunut, kaikkien Tullin yhteisön sidosryhmien tulee ottaa se omakseen ja allekirjoittaa se. Allekirjoittamalla perustamiskirjan yhteisö sitoutuu toimimaan yhdessä kohti yhteistä tavoitetta ja uutta tulevaisuudenvisiota. Tullin sidosryhmät valvovat Tullin perustamiskirjan toteutumista, ja jokainen hanke arvioidaan perustamiskirjan periaatteiden pohjalta.

TULLIN ALUEEN VISIO

Elävän, energisen, yhteyksiltään hyvän, luovan ja kestävä Tullin luominen määrittelemällä uudelleen sen rooli kaupungin sisällä Tampereen uutena elävänä kaupunginosana ja nykyisen keskustan laajenuksena. Tähän päästään joukolla fyysisiä, sosiaalisia ja virtuaalisia muutoksia, nojaamalla paikallisten ihmisten energian sekä rakennetun ympäristön laadun varaan.

**INSPIROIVA,
VÄRIKÄS,
SÄRMIKÄS:
TAMPEREEN UUSI
TULLIN ALUE**

